

1. 2. 3.

Issued on 26-11-1956

LIBRARY
27 APR 1957
Hyderabad

The Andhra Legislative Assembly
DEBATES
OFFICIAL REPORT
MONDAY, 19th MARCH, 1956.
VOLUME V — No. 1.

CONTENTS

	Pages.
I. Questions and Answers ...	1 — 22
II. Point of Information re — Absence of Ministers during Budget Debates ...	22
III. Privilege Motion re:— Publication of Select Committee Report on the Madras Estates Land (Andhra Amendment) Bill, 1955 ...	23
IV. Motion under Rule 11 of the Assembly Rules ..	24
V. Budget for the year 1956-57 (contd.) Voting of Demands for the year 1956-57 (contd.) Demand VIII—Irrigation. Demand XXXIV—Capital out- lay on Irrigation. Demand XXXVIII—Capital outlay on Multipurpose-River Schemes... 25 — 118	
Appendix :	119

THE ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Monday, the 19th March, 1956.

The House met in the Assembly Hall, Kurnool, at half past eight of the clock, Mr. Speaker (The Hon. Sri R. Lakshminarasimham Dora) in the Chair.

I. QUESTIONS AND ANSWERS.

STARRED QUESTIONS.

Bridge work over Paleru River.

567—

* 743 Q.—SRI B. V. SUBBA REDDI Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) the cost of the estimate for the bridge work over Paleru River in 7/1 mile of Koilakuntla-Nossam Road ;

(b) when the work was started and by whom the foundation stone was laid ,

(c) the stage at which the work stands ; and when it is likely to be completed , and

(d) whether it is a fact that a representation was made to His Excellency the Governor by the people of Jammalamadugu for the early completion of the work and if so, the action taken thereon by the Government ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI .—

(a) Rs. 1,60,000.

(b) The work was commenced on 4—3—1950. The foundation stone was laid by me.

(c) The work in respect of the eighth span is in progress and the entire work is likely to be completed by June 1956.

(d) Yes The Additional Chief Engineer (Highways)

[19th March 1956

instructions to the executive staff fixing up a programme for the completion of the work. The progress on the work is being closely watched by him.

SRI P. NARASIMHAPPA RAO :—అధ్యక్ష, Public Works Departmentలో పనులు తొందరగా జరుగుతున్నాయండగా Highways department లో Bridges, Road-, వగైరా పనులంతా ఇంత ఆలస్యంగా జరిగడానికి కారణం ఏమిటో మంత్రిగారు సెలవిస్తారా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఈ విషయంలో మాత్రం నాకు తెలిసినది చెబుతాను. దీనికి 6 ఏళ్ళక్రితం నేను foundation stone వేశాను. పాపం ఎవరో పల్లెటూరాయన దీనికి contractor. ఈ contract విషయం ఆయనకు తెలియకపోవడం వల్ల చాలా నష్టపడినాడు. ఆయన చాలామట్టుకు నాశనమైపోయాడు. నన్ను వదలి పెడితే చాలునని నమస్కారాలు పెడుతున్నాడు. ఆయనకే time ఇచ్చి ఆయనచేతే పనిపూర్తిచేయించాలని అనుకోవడం వల్ల కొంచెం ఆలస్యమైనది. 3, 4 నెలలలో పని పూర్తి అవుతుంది. అప్పారావు గారు ఫాలకొండ దగ్గర కడుతున్న submersion bridge ని మనస్సులో పెట్టుకుని అడుగుతున్నారు. ఆ విషయంలో contractor లో ఏవో కొద్దిగా పేచీలు వచ్చాయి. ఈ మధ్య Chief Engineer కి పని అతి త్వరలో పూర్తిచేయవలసినదిగా instructions ఇచ్చాం. కొన్ని నెలలలోపల పూర్తిచేయిస్తానని చెప్పారు.

SRI S. VEMAYYA :—ఈ లక్ష అరవైవేల original ఎస్టిమేటా ? లేక revised ఎస్టిమేటా ? ఇది కాకపోతే అసలు original estimate ఎంత ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఇదే original estimate. తరువాత ఇంకా revised estimate ఏమి వస్తుందో పని పూర్తి అయ్యాక తెలుస్తుంది.

Lands to political prisoners in Siddhapuram Settlement.

568—

* 987 Q.—SRI P. VENKATARAVANAPPA : Will the Hon. the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have not yet assigned lands to political prisoners in Siddhapuram Settlement of Kurnool district : and

19th March 1956]

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—

(a) and (b) : Out of a total extent of 726 acres reserved for assignment to political sufferers, an extent of 630.73 acres has already been provisionally assigned to them and pattas have been issued in eight cases covering an extent of 120.30 acres. The assignment in respect of the remaining extent is in progress after clearing the tree growth.

SRI E. AYYAPU REDDI :—Political sufferers కి సిద్ధాపురం settlement లో House sites allot చేయలేదన్నది, అట్లా House sites allot చేయకపోతే వారు భూమిని ఉపయోగించుకోవడానికి వీలులేకుండా ఉందనిన్నీ ప్రభుత్వానికి ఏమైనా representation వచ్చిందా? వస్తే Political sufferers కు House sites allot చేయడానికి ఏలాంటి ప్రయత్నం చేశారు ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఇదివరకు ఒక పర్యాయం అయ్యి పరెడ్డిగారే ఈ House sites ని గురించి సాలో మాట్లాడినట్లు నాకు జ్ఞాపకం ఉన్నది. అదిగాక ఏదో representation కూడా వచ్చింది. ముందు ఇక్కడ assignment లోనే కొన్ని చిక్కులు వచ్చాయి. Shrubs అనే ఉండడంవల్ల ఇవన్నీ clear చేయడమే, auction చేయడమే ఏదో చేయవలసియ్యింది. ఇవన్నీ వివరాలవారే ఆ question ఆలోచిస్తాం.

SRI N. K. LINGAM :—అధ్యక్ష! ఈ Political sufferers కు భూమిలిస్తామని చెప్పి ప్రభుత్వం order జారీ చేశారు. ఒక లేదీ నిర్ణయించారు. ఆ లేదీలోపలి ఈవ్యక్తులందరూ దరఖాస్తులు పంపించారు. కాని Revenue Office లో అది ఏ కారణంవల్లనో ఆలస్యం జరిగి దాని మూలంగా వాళ్ళకు భూమిలివ్వకుండా చాలామంది బాధపడుతున్నారు. ఈ ఆలస్యం అంతా ప్రభుత్వానిదే కనుక వాళ్ళది ఏమీ తప్పలేదు కనుక వెంటనే అది తనిఖీచేయించి వారందరకూ భూమిలిచ్చుటకు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఈ Political sufferers కు భూములు ఒక లేదీలోపలి వూరికొవాలని చెప్పిన మాట నిజమే. ఐతే కొన్ని చిక్కులవల్ల అక్కడ వీరు పెట్టుకున్నటువంటి భూములు ఇవ్వడానికి వీలులేని కారణాలవల్ల కొంత ఆలస్యమయింది. ఐతే అంత మాత్రాన ఇప్పుడు ఈ పెట్టుకున్నవారికీ గాని, ఇదివరకు ఇవ్వనివారికీగాని ఇవ్వం అని చెప్పి ప్రభుత్వం

19th March 1956]

Harijan Hostel at Sidhout, Cuddapah District.

569—

* 825 Q.—SRI P. VENKATASUBBAYYA : Will the Hon. the Minister for Electricity and Social Welfare be pleased to state .

(a) whether the Harijan Hostel at Sidhout, Cuddapah District, is functioning properly , and

(b) whether there is a cook and Warden in the Hostel ?

THE HON. SRI G. LATCHANNA .—

(a) Yes, sir.

(b) There is a Woman cook for the hostel. But no warden has been appointed as the strength of the Hostel is only 10.

(a) ఔను.

(b) అక్కడ ఒక ఆడమనిషి వంటపని చేస్తున్నారు. అది 10 మంది విద్యార్థులతో నిర్వహింపబడుతున్న Hostel అవడంచేత Warden ను appoint చేసే అవకాశం లేదు.

Project affected lands in Krishna District.

570—

* 635 Q.—SRI PRAGADA KOTIAH : Will the Hon. the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) the extent of waste lands classified as project affected, in the District of Krishna ;

(b) whether specific instructions have been issued to assign those lands to the sivoijamadars , and

(c) if so, the extent of lands assigned to them as on 30th November 1955 ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—

(a) No waste lands stand classified in the Revenue

19th March 1956]

the extent of project affected lands in Krishna district would be about 50,000 acres.

(b) No specific instructions have been issued for assignment of these lands to sivoijamadars. However, sivoijamadars are granted these lands wherever they are eligible for their assignment under the existing rules.

(c) An extent of Acres 602-79 was assigned to sivoijamadars as on 30-11-1955.

SRI P. SREERAMULU :—Political sufferers కి గాని, ఇతరులకు గాని Rules ప్రకారం Assign చేయడానికి అనువుగా ఉన్న Lands కూడా ఈ Project affected areas లో assign చేయడానికి వీలులేదని చెబుతున్నారు. ఈ Lands ఎక్కడెక్కడ ఏ ఏ Project క్రింద affect వినవో definite గా చెప్పడానికి ప్రభుత్వానికి ఎంతకాలం పడుతుంది ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ప్రస్తుతం ఈ Project affected areas లో భూములు ఇవ్వడం ఆపుదల చేయబడినమాట నిజమేకాని, ఆ విషయాన్ని గురించి కొంత ఆలోచన జరుగుతోంది. సాధ్యమైనంత తొందరలోనే ఏ ఏ భూములు ఎట్లా ఇవ్వడానికి వీలుంటుందో, తేక ఇవ్వడానికి వీలుండదో ఆ విషయం నిర్ణయించబడుతుంది.

SRI V. KURMAYYA :—అధ్యక్షా! Project affected areas అంటున్నారు. Krishna జిల్లాలో ఇదివఱకే Project ఉంది. ఈ 50 వేల ఎకరాలా కూడా క్రొత్తగా రాబోయే ఏదైనా Project లో affected areas క్రింద వస్తాయా ? అట్లాగే ఇదివఱకు శివాయి జమా దార్లకు Assign చెయ్యాలని Rules ఉన్నవి. ఆ Rules ఎందుకు Enforce చెయ్యడం లేదో చెబుతారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—కుర్మయ్యగారికి కృష్ణా జిల్లాలో ఏ Project బున్నాయో కూడా తెలియకపోవడం విచారకరమైన విషయం. Krishna barage project ఉన్నది. Ramapadasagar Project ఉన్నది. Nagarjunasagar అనే Project ఉన్నది. వాటిక్రింద ఈ భూములు వస్తాయి.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—Project affected areas అంటే ఏమిటి ? ఆ Project కి గాని, కాలవలకు గాని ఎన్ని మైళ్ల దూరంలో ఉన్నటువంటి భూమి ? కృష్ణా జిల్లాలో అది ఏ ఏ తాలూకాలో

[19th March 1956]

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఒక్కొక్క Project క్రింద ఇన్ని మైళ్ళదూరంలో ఉన్న భూములని లెక్కించి. వేరే ప్రక్క వేస్తే చెప్పడానికి అభ్యంతరం ఉండదు. దానికి కావలసిన కాలవల క్రింద, Project క్రింద మునిగిపోయే గైతుల భూములకు బదులుగా ఇవ్వటానికి వసతులు చూపించబడుతున్నాయి.

THE HON. " N. SANJEEVA REDDY :—The point is "

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—అది ఆధారం చేసుకుని ఈనాడు శివాయి జమాదార్ల ఏ Petition పెట్టుకున్నప్పటికీ కూడా Revenue department వారు ఇవ్వడంలేదన్న విషయం సుంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఆ ప్రశ్నకూ దీనికి ఏమీ సంబంధంలేదు. శివాయి జమాదార్లకు 602 ఎకరాలు ఇచ్చారని ఇందాకా చెప్పాను.

SRI S. VEMAYYA :—అధ్యక్ష! Project affected areas అనే పేరుతో మంజూరు చెయ్యడం ఆపేసేదానికన్న ఇప్పుడున్న Rules ప్రకారం తాత్కాలికంగానైనా నాల్గ్కి పట్టాలివ్వడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమి ఇబ్బంది ఉందంటి?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఈ సమస్య తేలినదే ఇప్పుడు భూములు ఇవ్వడానికి వీలులేదు.

SRI N. SRINIVASA RAO :—అధ్యక్ష! ఈ Project నుంచి వచ్చే నీటివల్ల Affect కాకముందే, ఇతర ప్రాంతాలుకూడా Project affected areas గా జనుకట్టి అప్పుడే Taxes వేయడం, వ్యవహారాలన్నీ చేస్తున్నారు. అందుచేత ఆ Affect కాని Areas లో ఉన్న ఈ Defects సరిచేస్తారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—అటువంటివి ఇతర వరకూ మా Notice కు ఏమీరాలేదంటి.

SRI S. VEMAYYA :—ఈ Project affected అనడంలో క్రింద గా Project క్రింద నీరుపూరేటటువంటి భూములనా ? లేక అంతకుముందే పాత Project ల క్రింద నీరుపారుతున్నవికూడానా ? ఈ పాత Project క్రింద ఉన్న భూములను ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం ఏమిటి ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—పాత Project ల క్రింద

19th March 1956]

project అక్రింద improvements కోసం, ఇతరత్రా అయ్యేఖర్పు లెక్కలోకి తీసుకుని, ఎక్కువగా Improve అయ్యేటట్లు చే వాటిని కూడా Project lands తీసుకుంటాం.

SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :—ఉప ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పినట్లు ప్రాజెక్టు క్రింద సాగు అగుతుంది అది ప్రాజెక్టు ఏరియా ప్రాజెక్టులు వస్తుందని అనుకునే Effective area క్రిందకు వస్తుందని G.O. లో declare చేసినారు. అది ఏమైనా ఇప్పుడు చెస్తారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఇప్పుడు నూచిస్తున్న ప్రాజెక్టులు క్రింద కూడాను మీరుగా ఈకాలువలు పోతవి. ఈ ఊళ్లు ఉన్నవని కూడా వివరములతో ఉన్నది.

SRI V. KURMAYYA :—Project affected area అనే వాటిని గురించి ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఈ rule తీసుకుకొని వచ్చారు. శివాయి జమాదార్లు 25 సంవత్సరాలుగా ఈ భూములు చేస్తున్నారు కాబట్టి ఈ ప్రాజెక్టులు ఏరియా అనే విషయం లేకుండా ఈ రూలు తీసిపారజేసి శివాయి జమాదార్లకు ఈ భూములు ఇస్తారా ? అని నూటిగా అడుగుతున్నాను.

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఈ ప్రభుత్వం కొత్తగా తెచ్చినది ఏమీలేదు. ఇదివరకు కూడా శివాయి జమాదార్లకు కొంత భూమి ఇచ్చేదా. ఇప్పుడు ఒక నిర్ణయం అయ్యేవరకు ఇవ్వడము ఆపుదల చేసినారు.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—ఈనాడు సాగు లోకి తెచ్చి ప్రాజెక్టులు area క్రింద ఉన్నప్పటికీ వారికి పట్టాలు ఇస్తారా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—శివాయి జమాదార్లకు ఈ భూములలో కొంత ఇవ్వడానికి అవకాశము ఉన్నదేమో ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

Repairs of the breached tank of Peddannavaripalli of Kadiri taluk.

571—

*833 Q.—SRI K. V. VEMA REDDI : Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state .

(a) whether the estimates for the repairs of the breached tank of Peddannavaripalli, Kadiri taluk, Anantapur

[19th March 1956]

pur District were prepared in 1952 during the composite State of Madras, and

(b) the stage at which the matter stands at present?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—

(a) Yes.

(b) The estimate was subsequently revised and the Collector's remarks on the revised proposals are awaited.

Transfer of poramboke unobjectionable lands to 'Ayan' in the State

572—

* 899 Q.—SRI S. VEMAYYA: Will the Hon. the Minister for Revenue be pleased to state:

whether there is any restriction now to transfer poramboke unobjectionable lands to 'Ayan' in the State?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—The transfer of poramboke lands which are ordinarily intended for communal purposes into ayan, is prima-facie derogatory to public interest. The Government have, therefore, suspended the transfer of porambokes to ayan till 30—10—1957, except in cases where assignment is already made to political sufferers,

SRI S. VEMAYYA :—Communal Porambokes ను ayan కు మార్చడం suspend చేసినాము అన్నారు. దానిని lift చేస్తారా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—Communal purposes కు వినియోగపడవని కలెక్టరు చెప్పితే release చేస్తాము.

Audit of Krishna Co-operative Central Bank Limited.

573—

* 236 Q.—SRI V. VISWESWARA RAO: Will the Hon. the Minister for Co-operation and Commercial Taxes be pleased to state:

19th March 1956]

(a) the important defects pointed out in the audit reports for 1951-52, 1952-53 on the administration of the Krishna Co-operative Central Bank Limited, Masulipatam;

(b) how far they were got rectified ;

(c) whether the Government will place copies of the audit reports on the Table of the House , and

(d) whether there were any cases of misappropriations of funds and if so, by whom and the action taken thereon ?

The Hon. SRI D. SANJIVAYYA :—

(a) and (b) : The accounts of the Krishna Co-operative Central Bank Limited, Masulipatnam were audited by the departmental staff and also by the Deputy Registrar of Co operative Societies, Masulipatnam, during 1951-52 and 1952-53 and certain defects were pointed out by them. Some have already been rectified and action is being pursued by the Bank for the rectification of the remaining defects. It is not desirable that the affairs of a Banking institution should be discussed openly.

(c) No, Sir. The Audit Reports of the Co-operative Societies are intended for their members and they are not public documents.

(d) No, Sir:

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—కొన్ని defects Point out చేసినారు. వానిలో కొన్నింటిని rectify చెయ్యడానికి చర్య తీసుకొన్నాము అన్నారు. కొన్నింటిని rectify చెయ్యడానికి చర్య తీసుకొనలేదని ముత్రీగారు చెప్పారు. ఇప్పటికి ఏవేవి rectify చేశారు? Rectify కాకుండా ఉన్నవి ఏవేవి?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—వెంకటేశ్వర్లుగారు సరిగా వివరించు లేనిచిన్న జవాబు.

“Some have already been rectified and action is being pursued by the bank for the rectification of the remaining defects”. So it is not as though I am sleeping over the

[19th March 1956]

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—నా question మీరు follow కాలేదు. కొన్ని defects rectify చేసేము అంటే కొన్ని చెయ్య లేదని అర్థం వురిస్తుంది. చేయనట్టి వాటినిగరించి ఏమి చర్య తీసుకుంటారు.

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—ఇంకో విషయం It is not desirable that the affairs of a Banking Institutions should be discussed openly అని నేను సమాధానము ఇచ్చినాను. మిగతవి తగు రీతిగా కఠినమైన చర్యలు అన్ని బ్యాంకుల మీద తీసుకున్నట్లు ఈ బ్యాంకు మీదకూడా తీసుకున్నాము.

SRI V. KURMAYYA :—ఆడిటు వారు Point out చేసిన gross defects ఏవో శలవిస్తారా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—రూ. 12,500 ఇచ్చి ఒక car కొన్నారు. అది అమ్మివేశారు. కారు కోసము గారేజి కట్టించారు. దానికి కూడా President pay చేసారు.

SRI P. VENKATASUBBAYYA :—1951-52 ఆడిట్టు రిపోర్టులో కనుగొనబడిన defects సవరణ చెయ్యకుండా ఇంతకాలం ఉంచడానికి కారణము ఏమిటో తెలియచేస్తారు. ఈ defects అలాగే ఉన్న కారణముచేత Bank ను ఎందుకు supersede చెయ్యకూడదో శలవిస్తారా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—నూపరుసీడు చెయ్యడానికి ఉండవలసిన ప్రబలమైన కారణాలు ఏమీలేవు. పెద్ద పెద్ద చెన్నో rectify చేసినాము. చిన్న చిన్న వాటి విషయం pursue చేస్తాము.

SRI B. APPA RAO :—ప్రెసిడెంటుగారు. కారుకొన్నారు డబ్బు చెల్లించుకొన్నారని చెప్పారు. వారిమీద action ఏమైనా తీసుకున్నారా?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—Bank కోసము ఒక car కొన్నారు. కారు ఉండవలసిన అగత్యంలేదని తెలుసుకున్న తరువాత కారును అమ్మి వేసారు అని చెప్పాము.

SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :—కొన్ని విషయాలు ఉన్నవి అవి ఒహిరంగముగా చెప్పడానికి వీలులేదు అన్నారు. కాసనసభ్యులకు ఆ తప్పులు ఏమిటో circular గానైనా ఇస్తారా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—ఇక్కడ Confidential Private Circular కు అత్యం కాదు.

19th March 1956]

SRI S. VEMAYYA :—ఈ కారు ఎంతకు కొన్నారు, ఎంతకు అమ్మారు ఎంత నష్టంపచ్చిందో తెలుసుకొనవచ్చునా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—12,500 కు car కొన్నారు అని చెప్పాను. ఎంతకు అమ్మినది నాకు తెలియదు.

SRI P. VENKATA SUBBAYYA :—బ్యాంకు ఆధీనములో ఉన్నప్పుడు అధికారులు అనధికారులుకూడా ఉపయోగించుకున్నారని ఆడిటు రిపోర్టులో చెప్పబడిందా ఏమైనా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—లేదండీ.

Special staff for assessing the collection and surcharge on Land Revenue.

574—

* 1168 Q.—SRI P. GOPALU REDDI: Will the Hon. the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether the Government propose to employ special staff for assessing the collection and surcharge on Land Revenue now levied for Fasli 1356 ; and

(b) if so, the probable additional expenditure to be incurred and the percentage of the same in the estimated income under surcharge ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—

(a) The levy of surcharge is for fasli 1365. The Government have sanctioned the employment of one "section writer" to be attached to each of the Revenue Inspectors in the State for a period of one month from the date of appointment.

(b) The expenditure on account of the special staff is estimated at about Rs. 45,000, which will constitute about 1 per cent of the estimated revenue under the Surcharge Act.

SRI S. VEMAYYA :—ఈ సెక్షన్ writer లకు జీతము ఇస్తున్నారా రోజువారీ భత్యమా తెలుసుకొనవచ్చునా ?

[19th March 1956]

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—సెక్షను రైటర్లకు నెలకు 40/- జీతము అలవెస్సుకలిపి.

SRI N. C. SESHADRI :—సర్ చార్జి ఏనూలు చేసే సందర్భములో విలేజ్ ఆఫీసర్లకు అడివనులు రెమ్యూనరేషను ఏమైనా ఇచ్చారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—అది ఏమీ ఇవ్వ లేదండి.

SRI S. VEMAYYA :—ఈ సెక్షను రైటర్లను అపాయింటు చేసేకన్న ఈ చిన్న విలేజ్ ఆఫీసర్లకు రెమ్యూనరేషను ఇచ్చి పని సాగించడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు ఆలోచించకూడదు?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—సెక్షను రైటరు అంటే గుమస్తా. ఒక గుమస్తా ఈ పని అంతా చెయ్యలేనప్పుడు additional గా ఇంకోకని వెయ్యడము జరుగుతుంది.

SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :— Village Officer లకు remuneration ఇప్పించవలెనని Officers ఏమైనా వ్రాసినారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—అది ఏమో మాకు తెలియదు.

*Construction of a Bridge over the Yeleru river at
Yerravaram.*

575—

*654 Q.—SRI P. GURRAJU: Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state—

(a) whether there is any proposal to construct a bridge over the Yeleru river at Yerravaram, East Godavari District ; and

(b) if so, when the work will be taken up ?—

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :

(a) and (b).—The construction of a bridge across the river Yeleru at Yerravaram has already been sanctioned and the work is in progress.

SRI S. VEMAYYA :—దీని estimate ఎంతో తెలుసుకొనవచ్చునా?

19th March 1956]

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—కానా చరిత్ర ఉంది చెప్పవలసివస్తే. ఇది 1947లో ప్రారంభమై అయినది. వరదలకు ఈ Bridge కొట్టుకుపోయింది. తరువాత National Highways క్రిందకు వచ్చింది. తరువాత మారింది. మళ్ళీ ఇప్పుడు Highways క్రిందకువచ్చింది. అక్ష 20 వేలతో ప్రారంభించి ఆ స్థలం repair చేదామనుకొన్నాము. తరువాత examine కేయ్యడములో పూర్తి Bridge కట్టవలెనని అనుకొన్నారు. ఆ 15000 1951 లో estimate చేసినారు. 1954 వచ్చేటప్పటికి 7,10000 అన్నారు. 1955 లో పూర్తిఅయ్యేసరికి 7,27000 అయినది. ఇది అంతా మనదికొడు. సెంట్రలు గవర్నమెంటువారి డబ్బు, వారే ఈ estimate approve చేసినారు.

Extent of registered ayacut under Pidathapolur village.

576—

* 98 Q.—SRI S. VEMAYYA : Will the Hon. the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) the extent of the registered ayacut under Pidathapolur village of Nellore taluk and district ,

(b) whether the village tank serves any purpose now ; and

(c) if not, whether the Government give them to the poor ryots for cultivation ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—

(a) 643 acres.

(b) The answer is in affirmative.

(c) Does not arise.

SRI S. VEMAYYA :—ఈ చెరువువల్ల ఏమీ ప్రయోజనం లేదని దానిని తీసేయ్యాలని అక్కడ ఆందోళన జరుగుచున్నది. ప్రభుత్వం దీన్ని గుర్తించి abandon చేయటాన్ని చర్య తీసుకుంటుందా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఇంతవరకు ఈ చెరువు వల్ల ప్రయోజనంలేదు అనేటటువంటి భావంలేకపోగా దానిక్రింద 643 ఎకరాలు సాగు అగుచున్నదని చెప్పి Public Works Department వారు చెపాతున్నారు.

[19th March 1956]

SRI B. RAMA REDDI —అధ్యక్షా! రాష్ట్రంలో సాగుకులాయకులేకుండా తెలిపోయిన చెరువుల నేతకము ఉన్నాయే వాటిని హరిజనులకు ఇవ్వమని, పట్టాలకు పెట్టుకోగా, Prohibitory Order Book లో ఉన్నదని నిరాకరిస్తున్నారే వీటిని గురించి action తీసుకొని హరిజనులకు అవుసరంలేని చెరువులను ఇప్పించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—అటువంటివి కొన్ని చెరువులు ఉపయోగకరంగా ఉంటాయి అనుకొంటే వాటిని మళ్ళీ మరామత్తుచేసి సక్రమమైన పద్ధతికి తేవడం, పనికిరాదు అని abandon చేయటం, రెంటిలో ఏదో ఒకటి జరుగుతుంది.

SRI S. VEMAYYA :—ఇప్పుడు ఈ చెరువు తట్టులో సాగుబడియేదైనా ఉందా? సాగుబడి ఉంటే ఎంతకాలంనుంచీ, ఎంతవిస్తీర్ణము సాగవుతుంది?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—నేను ఇప్పుడే చెప్పాను. P. W. D. వారి లెక్కల ప్రకారం 643 ఎకరాలుఅని, అంతవరకు సాగవుతుందని అనుకోవాలి. ఇప్పుడు నాదగ్గర లెక్కలు లేవు.

SRI B. RAMA REDDI :—బడ్జెటు తాలూకాలో బడ్జెటు గమీ వంలో రూపరాజుగంట అని ఒక Abandoned tank ఉన్నది. దాని ఉపయోగంలేదని P. W. D. వాళ్లు సిఫారసుకూడా చేశారు. దాన్ని గురించి Revenue authorities మాత్రం జాప్యం చేస్తున్నారు. ఏమైనా Action తీసుకొంటారా మంత్రిగారు?

SRI P. VENKATASUBBAYYA :—కొన్ని చెరువులు రిపేరు చేయడానికి వీలులేకుండా పడలిపోతున్నాయి. ఆ చెరువు గర్భంలోనుండు భూమిని అంతకట్టుగా మార్చి హరిజనులకేమైనా assign చేస్తారా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—అలాంటి Waste lands యేమైనా ఉంటే తప్పకుండా శేదప్రజలకు యిస్తూనే ఉంటారు.

SRI S. VEMAYYA :—ఈ చెరువు ఎప్పటినుంచి రిపేరులేకుండా ఉన్నదో ప్రభుత్వానికి తెలసా? తెలుస్తే అది ఎప్పుడు రిపేరుచేయాలి. Last గా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఆ విషయం తెలియదు. కాని సేమయ్యగారి Information కొరకు విడతపోలూరుటాంకు పెన్నార్ కెనాలు system క్రిందఉన్నది. కృష్ణాపట్టణం కాటవద్వారా దీనికి నీరు సప్లైయిస్తుంటుంది. ఈ నీటివల్ల దీనికిందఉన్న భూములు irrigate చేయబడుతున్నవి.

19th March 1956]

SRI S. VEMAYYA :—అధ్యక్షా! పెన్నార్ రిజర్వేషన్ క్రిందనే సాగుబడి అవుతుందని వంగ్రిగారు ఇప్పుడు చెప్పారు. అలాంటప్పుడు ఈ చెరువు అవుసరంలేకుండానే పెన్నారునుండి నీరు పారడానికి వకటి ఉంది కాబట్టి దీనిని Abandon చేయడానికి ప్రభుత్వం క్రిందకు ఉత్తరవులు పంపించి దర్బాస్తు చేయిస్తారా? అని అడుగుతున్నాను.

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—కాలువద్వారా ఈ చెరువుకు నీరువస్తుందని చెప్పాను. Tank abandon చేయటానికి అగత్యంలేదు.

Amount collected towards the surcharge on buses.

577—

* 869 Q.—SRI V. VISWESWARA RAO : Will the Hon. the Minister for Co-operation and Commercial Taxes be pleased to state :

(a) how much amount from each district, has been collected for the year 1954-55 and upto the end of December, 1955 towards the surcharge on buses ; and

(b) whether the collection of surcharge was exempted or waived in the case of any bus owner or owners during this period ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—

(a) The particulars are furnished in a statement * placed on the Table of the House.

(b) The answer is in the negative.

SRI S. JAGANNATHAM :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు బస్సులమీద కట్టు తూన్నట్టి నెలవారి సర్చార్జ్ ఏ నెలది ఆ నెలలోనే వసూలుచేయడం జరుగుతుంది. అట్లా కొకుండా Juarterly tax లో కట్టమని R. T. O. గారు Intimate చేసి ఉన్నారు. అలాగు ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆర్డరు వుంజూరుచేసిందా? అలా చేసినట్లయితే ఆపరేటర్సుకు కట్టడం చాలా కష్టంగా ఉంది. దాన్ని మార్పు చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొంటుందా ?

19th March 1956]

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—ప్రయత్నం చేస్తామండీ.

SRI P. RANGA REDDI :—ఇదివరలో వసూలు చేసినటువంటి Sur Charge లో కొంతభాగం అక్రమంగా వసూలుచేయబడ్డది అని Highcourt ఇచ్చిన తీర్పువలన విశేషమయింది. దానిని తిరుగ వాపసుయివ్వమని మోటారు ఆపరేటర్లను కోరడం జరిగిందా ? జరిగిఉంటే దానిపైన మంత్రిగారుగానీ, ప్రభుత్వం గానీ ఏమిచర్య తీసుకొంది ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—కోరడం జరిగిందండీ. ఆ విషయంలో ఆలోచనకూడా చేస్తున్నాము.

SRI S. NARAYANAPPA :—ఇది ఎంతకాలంలో పరిష్కారం చేస్తారు మంత్రిగారు సెలవిస్తారా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—త్వరగా, ఒక 15 రోజుల లోనో, ఒక నెలరోజులలోనో, పరిష్కారం చేయజూస్తాము.

SRI N. K. LINGAM :—ఎక్కువ వసూలుచేసినటువంటి మొత్తం వాపసుచేస్తామని చెప్పకున్నారే, ఇప్పుడు ప్రభుత్వం వాపసుచేయదలచుకొంటే ఎంత మొత్తం వాపసుచేయవలసివస్తుందో సెలవిస్తారా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—ఇందులో నేఉన్నది ఎంత ఎంతమొత్తం వసూలుచేసింది. వాపసుచేస్తామని చెప్పలేదు. ఇది ఎక్కువగా వసూలు చేయలేదు. మామూలుగా చట్టరీత్యానే వసూలుచేస్తే ఆ చట్టాన్ని సరికాదని High court చెప్పినటువంటి కారణంగా దీన్ని వాపసుఇవ్వమని కోరుతున్నారు. ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం ఆలోచనచేస్తుంది.

SRI P. VENKATASUBBAYYA :—ఈ Surcharge కట్టేటప్పుడు ఆపరేటర్లు మొదట Treasury లోకట్టి Chalan ను R. T. O. కు పంపాల్సి ఉంది. అట్లాకట్టేటప్పుడు చెలాన్సురాకుండాఉన్న కారణంచేత బస్సులను suspend చెయ్యడం జరుగుతూఉంది. ఆ విధంగా కాకుండా ఈ R. T. O. దీనిని ఇచ్చేసి వసూలుచేసుకోవడానికి ఆఫీసులో ఏర్పాటుచేస్తారా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—అది ఇంతవరకు ఆలోచించలేదండీ. R. T. Os, కి ఈ అధికారంఇస్తే మరి ఆ డబ్బునంతా అక్కడ నిలువ చేసుకోవడం, దాని బాధ్యత, తనిఖీ దీనికంతా అదనంగా Staff కావాల్సి వస్తుంది ? ఇప్పుడు తాలూకా office లో జరుగుతూనేఉన్నది.

19th March 1956]

SRI N. SRINIVASA RAO :—అధ్యక్షా! మంత్రివర్గము త్వరగా అంటే 15 రోజులు అని చెప్పారు. లేదా నెలలన్నారు. మిగతా మంత్రులుకూడా ఈ విషయాన్ని 15 రోజులక్రింద, నెలక్రింద ఉండేటట్లు ఆదేశంగా తీసుకొంటారా?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—అది మిగతా మంత్రులకు ప్రశ్న వేయాలి.

SRI B. APPA RAO :—మంత్రిగారు ఆలోచన చేస్తామన్నారు. ఈ ఆలోచన ముఖ్యమంత్రిగారితో కలిసి చేస్తారా?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—అవునండీ. ఇది ఆర్థిక విషయానికి సంబంధించింది కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆర్థిక మంత్రిగా ఉన్నందువల్ల వారితో కలిసి చేయవలసియుంది.

SRI P. BASI REDDI :—High Court డబ్బును వాపసు ఇవ్వాలని చెప్పి చాలాకాలం అయింది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తామంటున్నారే ఇది ఏవిధంగానైనా వాపసు చేయకుండా ఉండాలని ఏమైనా మార్గాల నన్నే పిస్తున్నారండీ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—వాపసు చెయ్యకూడదనికాదు. High Court తీర్పు ఏమిటంటే ఈ చట్టం చెల్లదన్నారు. ఆ చట్టాన్ని ఉపయోగించి వసూలు చేసినాము. చట్టం చెల్లనప్పుడు, ఆ చట్టం క్రింద వసూలు చేసింది న్యాయమైందా? దానిని వాపసు ఇవ్వాలనా? లేదా? అనే ప్రశ్న ఒకటున్నది. ఒక చట్టం చెల్లదు అని ఒక తేదీన చెప్పితే ఆ తేదీనుంచి తరువాత వసూలుచేయకూడదు అని కొంతమంది న్యాయవాదులు, న్యాయ శాస్త్రం చదువుకొన్నవారు చెప్పుతున్నారు. తరువాత ఆ తేదీకి పూర్వం వసూలుచేసిన దానిని వాపసు ఇవ్వాలనా లేదా అనేదానికి voluntary గా ఇచ్చిఉంటే వాపసుచేయకూడదని, Coercion ఉపయోగించి వసూలుచేసి ఉంటే దాన్ని వాపసు ఇవ్వాలని ఇటువంటివన్నీ తర్జన భర్జనలు జరుగుతున్నాయి. అన్నీ పరిశీలించి ఒక నిర్ణయానికి వస్తాం.

SRI A. KALESWARA RAO :—ఈ బిల్లు ఓనర్లు దగ్గరనుంచి నీటుకు ఇంతా అని ప్రజా అభిప్రాయముబట్టి వేసేటప్పుడు అది High Court వారు చేయకూడదు, మీరు చట్ట ప్రకారం చేయలేదు అనగా మీరు ఇంకొక చట్టం పెట్టి దానిని retrospective effect తో కూడా ఉండేటట్లు, ఈడబ్బు అంతా మన Government కు ప్రజలకుండేటట్లు చేస్తే బాగుంటుందేమో ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తారా?

[19th March 1956]

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—ఆ retrospective effect ఇవ్వడం మంచిదికాదని అందరి భావన అనుకుంటాను. అందువల్ల మన ముందు ఇరిగేషన్ కే చట్టం చేసింది.

SRI A. KALESWARA RAO :—Retrospective effect ఇవ్వ కూడదు అనే భావం నాది మాత్రం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

SRI S. VEMAYYA :—ఇక్కడ exemption వీడి ఇవ్వలేదన్నారు. ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి రూల్స్ లో exemption చేయడానికి ఏదైనా పీలుందా?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—Exemption చేయడానికి ఇప్పుడు రూల్స్ లేవు కానీ ఏదైనా అవకాశం ఉంటే చూస్తాం.

SRI P. GUNNAYYA :—అధ్యక్షా ఈ surcharge లు గురించి ఏదో మంత్రిగారు వెలివిస్తున్నారు. గ్రామాల్లో సున్నటువంటి రైతాంగం కూర్చు, బస్సుల్లో రావడానికి చార్జీలు చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ధరలన్నీ పడి పోయాయి. ఆ బస్సు చార్జీలు పాసింజర్లమీద తక్కువ చేయటానికి ప్రభుత్వం వారేదైనా తగు చర్య తీసుకుంటారా?

MR. SPEAKER :—వేరే ప్రశ్న వెయ్యండి.

Jamabandi allowances to the village officers.

578—

*894 Q.—SRI S. VEMAYYA : Will the Hon. Minister for Revenue be pleased to state :

The reason for not having paid the jamabandi allowances to the village officers within a distance of 5 miles and below now ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—

No jamabandi allowance is paid to village officers of villages within a radius of 5 miles from the jamabandi camp, as they would not ordinarily have to halt at night at the jamabandi camp and would not therefore have to incur any expenditure in connection with their journeys.

SRI S. VEMAYYA :—అయిదు మైళ్లలోపలున్నటువంటి గ్రామాధికారులు Head Quarters లో ఆగరని ప్రభుత్వానికి ఏవిధంగా తెలుసువు ?

19th March 1956]

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—సామాన్యంగా జరుగుతుంది కాబట్టి.

SRI S. VEMAYYA :—5 మైళ్లున్నా 3 మైళ్లున్నా జమాబంది అయినంత వరకు తప్పకుండా అక్కడుండవలసిన పరిస్థితులున్నాయి కాబట్టి వాళ్లకు కూడా జమాబంది allowance ఇవ్వడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—మామూలుగా 5 మైళ్ల లోపలున్నట్లయితే వెళ్లివస్తావుంటారు. లేక అక్కడ ప్రత్యేక పరిస్థితులలో వున్నప్పుడు allowance ఇవ్వడానికి ఆలోచిస్తాం.

SRI P. SREERAMULU :—బస్సు రూటు లేనటువంటి గ్రామాల నుండి నడిచివచ్చిన వారికి daily allowance ఇవ్వడం న్యాయం అని ప్రభుత్వం భావిస్తుందా లేదా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—నడిచేవాళ్ల కెందుకండీ?

SRI P. KODANDARAMAYYA :—మంత్రిగారు అవసరమైతే 5 మైళ్ల లోపల ఏర్పాటు చేస్తాం అన్నారు. అలాగ జమాబంది officers కు instructions యిప్పిస్తారా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—సామాన్యంగా నిప్పుడైతే జమాబందీ officer కరణంనుగాని మునసబునుగాని ఉండమని కోరితేదో అప్పుడు తప్పకుండా ఇస్తారు.

SRI N. K. LINGAM :—అధ్యక్షా, ఈ జమాబందీలు సర్వసాధారణంగా మండు వేసవికాలంలో మొదలవుతూవుంటాయి. ఈ జమాబందీ జరిపేటటువంటి ఆఫీసుల్లో సర్వసాధారణంగా ఉదయం 6 గంటలనుంచి సాయంత్రం 4 గంటలవరకు వాటిని conduct చేస్తారు కనుక Village Officers ఉదయం 6 గంటలనుంచి సాయంత్రం 4 గంటలవరకు వుంటారు. 8-10 గంటల రాత్రవుతుంది. ఇది సరైనటువంటి పద్ధతీకాదు. వీరికికూడా allowance ఇచ్చుటకు ప్రభుత్వం వెంటనే ఏర్పాటుచేయవలసినదని కోరుతున్నాను.

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—పద్ధతీమీ సరైనదే. కొని అటువంటిది ఏదయినా ప్రత్యేక పరిస్థితులువచ్చి officers అక్కడుండవలసి వచ్చినా ప్రత్యేకమైనటువంటి ఖర్చులవుతేనే అటువంటి వారి స్థితి ఆలోచిస్తాం అని చెబుతున్నాను.

[19th March 1956]

SRI S. VEMAYYA :—జమాబంది ఆఫీసరు ఉండమన్నట్లయితే ఇవ్వమని చెబుతానన్నారు. జమాబంది ఆఫీసరు సామాన్యంగా చెప్పరు. హెడ్క్వార్టర్స్ లు చెబుతారు. వాళ్లు చెప్పినా జమాబంది ఆఫీసరు చెప్పినట్లు భావించి యీ allowance ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—అటువంటి దేదైనా చెప్పినప్పుడు జమాబంది ఆఫీసరును అడుగవచ్చు. తప్పలేదు, అడుగుతే ఉండమంటే అటువంటి వారి విషయం ఆలోచిస్తారు. అంతేగాని ఎవరో జవాబు చెప్పారంటే కాదు. బాధ్యత గలిగినవారు చెప్పాలి.

SRI M. SATYANARAYANA RAJU :—Village officers ను రాత్రి ఉండమని చెప్పి allowance కూడా యివ్వనట్లు ప్రభుత్వానికి తెలుసునా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—అటువంటి case లుంటే యిస్తున్నారు. Notice కు తెస్తే విచారిస్తాం.

SRI N. C. SESHADRI :—5 మైళ్లలోపలంటే Night halt చేసే పనిలేదు కాబట్టి జమాబంది allowance యివ్వలేదని చెబుతున్నారు. అదే ప్రకారంగా యితర Revenue officers కుకూడా 5 మైళ్లలోపల గ్రామాలకుపోయి Night halt చేస్తే allowance లేకుండా చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందా.

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—M.T.A. Rules లో అటువంటిది వున్నదండి:

SRI P. GUNNAYYA :—అధ్యక్షా, 5 మైళ్లలోపలన్నటువంటి Village officers కు T. A. లేదని కలవిస్తున్నారు. 5 మైళ్లపైనున్న Village మునసబులకు T. A. మైలు కెంతరోజు కెంత యిస్తున్నారు?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఇక్కడ కరణం మునసబుల విషయంలో Mileage question లేదండి. రోజుకు కరణం గారికి 1-0-0 యిస్తున్నారు. 5 రోజులవరకు వారుండడానికి అవకాశంవున్నది. మునసబు గారికి 1-0-0 యిస్తున్నారు, వారు ఒకరోజుమాత్రమే ఉండాలి.

SRI P. RAMACHARLU :—అధ్యక్షా, ఈ జమాబంది చాలా Out of date అయినది. అక్కరలేదని భావిస్తున్నారు. ఈ జమాబందిపద్ధతి తీసివేసే దానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—కొనాలనేవారుకూడా ఎక్కువమందివున్నారు. అందువల్ల జమాబంది Abolition question లేదు.

19th March 1956]

SRI P. RAMACHARLU :—అయినప్పుడు ఈ జమాబండికి ఎక్కడో Head quarters కు వచ్చేదానికంటే దగ్గర ఇద్దరు, ముగ్గురు ఆఫీసర్లు చేరి 4, 5 గ్రామాలు కలిసేదగ్గర అక్కడచేస్తే ఎవరికీ యిబ్బంది వుండదు కనుక ఆ పద్ధతి గవర్నమెంటు చేస్తారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఇప్పుడున్నటువంటి విధానం మంచిదికాదని అభిప్రాయం కలుగుతే దాన్లో మార్పులు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ సిద్ధంగానే వుంటుంది.

SRI T. GOPALAKRISHNAYYA GUPTA :—జమాబండికి గాను గ్రామోద్యోగస్తులకు ఒకతూపాయి allowance యిస్తామని అంటున్నారు. జమాబండి Department revenue department లో వుండేటటువంటి గుమాస్తాలను ఆఫీసర్లను అందరినికూడా జమాబండికొలంలో సాకేభారం వారికి సరఫరా భారం గ్రామోద్యోగస్తుల మీదుంటుంది కాబట్టి దినం ఒక్కంటికి కనీసం 5 రూపాయలైనా ఒక గ్రామోద్యోగస్తునికి allowance యిచ్చేటటువంటి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఒక officerను యింకో officer సాకడండి. ఎవరినివారే సాకుకోవాలి.

SRI G. SURYANARAYANA :—ఈ జమాబండికిపోయే గ్రామ పోలీసులకు allowance యిస్తున్నారా ? ఎంతయిస్తున్నారు ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—జమాబండి allowance 2-0-0 వాళ్లకు, Menials కు కూడా యిస్తున్నారు. వారుండవలసినదే.

SRI S. VEMAYYA :—రాత్రుళ్ళు అక్కడ Halt చేయరు కాబట్టి గ్రామాలకు వెళ్లుతారు. అందువల్ల యివ్వం అని చెబుతున్నారు. ప్రస్తుతం జరిగేటటువంటి జమాబండి విధానం రాత్రిళ్ళకొక మామూలుగా పగలే జరుగాల్సింటే గ్రామస్తులకు గ్రామోద్యోగస్తులకు యిబ్బంది కలిగేరీతిగా రాత్రి 9 గంటలు 10 గంటలవరకు Conduct చేస్తున్నారు. అందుచేత Night halt తప్పకుండా వుండవస్తుంది కాబట్టి allowance ఎందుకు యివ్వరాదు ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఇదివరకే చెప్పాను. అటువంటిదిఉంటే తప్పకుండా యిస్తాం.

[19th March 1956]

SRI P. VENKATASUBBAYYA :—ఈ Village officers కు officers అనేపేరు దబ్బాగా నేవుందిగాని వాళ్లు కూర్చోడానికి బెంచీలైనా లేక నేలమీద వరాండాలో కూర్చుంటున్నార కనుక బెంచీలైనా ఏర్పాటుచేస్తారా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—అటువంటిది ఆలోచనలోలేదు.

SRI S. VEMAYYA :—ఇప్పుడు నేనడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు. రాత్రి 9-10 గంటలవరకు Conduct చేస్తున్నారే రైతులకు యిబ్బంది కలిగేరీతిగా ఆ విధంగా జరగకుండా Schedule time లో Conduct చేస్తే దానికి ఉత్తర్వులు జారీచేస్తారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఒకవేళ పని Heavyగా వున్నప్పుడు ఉండవలసివస్తే యిస్తాంఅని చెబుతున్నాను. తరువాత పనికూడా తొందరగా కొవాలి కనుక యిన్నిగంటలని Fix చేయడానికి ఏలులేదు.

[Note.—An asterisk* At the commencement of a speech denotes revision by the member.]

II. POINT OF INFORMATION re :

Absence of Ministers during budget debates.

SRI P. NARASIMHAPPA RAO :—మంత్రులసంఖ్య ఎంతో తలెయడం. మంత్రులందరూ Budget session లోనైనా ఒకేసారి కూర్చోడం అలవాటులేదా ? S. R. C. ఓఫీస్లో Chief secretary గారికి Chief minister గారికి వచ్చారా ? సభ్యులకు అందచేస్తారా ?

MR. SPEAKER :—I will ask the Hon. Deputy Chief Minister to reply.

THE HON. SRI N. SAJEEVA REDDI :—మంత్రులందరూ నేను తెక్కపెట్టలేదు. 8 మంది అనుకొంటాను. నరసింహప్పారావుగారు ఇన్నాళ్లు సభ్యుడుగావున్నా ఆయనకు ఆ విషయం తెలియకపోవడం ఆశ్చర్యం. కొన్ని విషయాలు తెలియకపోయినా బయటికి చెప్పడం మంచిదికాదు. పొరపాటున చెప్పారు కొబ్బి చెబుతున్నాను. మంత్రుల సంఖ్య 8 అనుకొంటాను. S. R. C. Report 17 పతేదీని post చేసినారు. ఇంకా ఎవరికీ అందలేదు. రేపుడయం Chief Minister గారు వస్తారు. మంత్రులు tour లో పోతున్నారంటే అత్యవసరమైన పనులకితాయి కనుక పోతారు. రాజమండ్రి కాకినాడలలో ముఖ్యమైన పనులు

Absence of Ministers during budget debates.

19th March 1956]

చూసుకొనుటకు ఓబులరెడ్డిగారుకూడా పోయినారు. నాగేశ్వరరావు గారు వస్తారనుకుంటాను. అసెంబ్లీకి ఇబ్బంది కలుగకుండానే బయటికిపోతున్నారు.

SRI N. K. LINGAM :—ఇప్పుడు అసెంబ్లీ జరుగుతున్నప్పుడు మంత్రులు పర్యటనకుపోతున్నారు. అదేవిధంగా శాసన సభ్యులుకూడా అత్యవసరమైన పనులున్నప్పుడు తమ నియోజకవర్గాలకు వెళ్లినప్పుడు ఆరోజు బత్తాలు తీసేస్తారు. వారికి కూడా బత్తాలిచ్చే అవకాశం ఏర్పాటు చేస్తారా?

MR. SPEAKER :—అది ఆలోచనలో వున్నది.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—మంత్రులు tour పోయినప్పుడు బత్తా వస్తుంది గాని, వున్నదిపోదు.

SRI A. C. SUBBA REDDI :—అధ్యక్షా, మంత్రులకు బడ్జటు కంటే కూడా ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లను తెరవడము, fish ponds ను తెరిచడము ముఖ్యమూ అండి?

SRI A. KALESWARA RAO :—అధ్యక్షా, ఈ బడ్జటు సమావేశం చాలా ప్రాముఖ్యమైనది గనుక, ఇది యావత్తు ప్రభుత్వముయొక్క పాలసీని నిర్ణయించేది గనుక, ఈ పాలసీకంటేకు బాధ్యత వహించినటువంటి ప్రధానమంత్రిగారు, మొదటనుంచి చివరకు కూర్చోనడము అవసరము. అట్లాగా ప్రతి డిమాండుకు సంబంధించిన మంత్రులుకూడా ఉండడం చాలా ముఖ్యం. అందువల్ల ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం బాగా ఆలోచించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

III. PRIVILEGE MOTION re :

Publication of Select Committee Report on the Madras Estates Land (Andhra Amendment) Bill, 1955.

MR. SPEAKER : The hon. Member Sri Vavilala Gopalakrishnayya has sent in a privilege motion which reads as follows :

“శాసనసభకే సరాసరి అందచేయబడవలసిన మద్రాసు ఎస్టేటు ల్యాండు (ఆంధ్రసవరణ) బిల్లు 1955 యొక్క సెలెక్ట్ కమిటీ రిపోర్టును శాసనసభకు, సభ్యులకు అందచేయకుండానే ఆంధ్రగజెటులో ప్రకటించినందున కలిగిన శాసన సభహక్కుల భంగపాటును విచారించి నిర్ణయించుటకు ఈ విషయాన్ని శాసన సభహక్కుల సంఘానికి పంపడమైనది.”

Publication of Select Committee Report on the Madras Estates (and
(Andhra Amendment) Bill, 1955.

[19th March 1956

I wish to point to Mr. Gopalakrishnayya the rule relating to this. Rule 92 says : "The report, the minutes of the proceedings of the Committee as approved by the person presiding and, if the Bill has been amended, the Bill as amended by the Committee, shall be printed and copies furnished to each member of the Assembly. The report, and if the Bill has been amended, the Bill as amended or such portion thereof as may have been amended shall also, unless otherwise directed by the Select Committee, be published in the Fort. St. George Gazette in the languages in which the original Bill was published."

SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA : On a point of personal explanation, Sir.

MR. SPEAKER No explanation is necessary. I am explaining. The Select Committee in its report has stated: "The Committee decided that the Bill as re-drafted need not come before the Select Committee and authorized the Chairman to sign the report on behalf of the members and send it for publication so that it could be taken up in this session." Also, for the information of the hon. Member I may state that the publication in this case was made, not by the Committee or by the Government, but under the authority of the Legislature Secretariat. If the hon. Member sees the concerned Gazette, he will find the publication is made under the signature of the Secretary to the State Legislature. So, there is no breach of privilege in this case and I rule the motion out of order.

IV. MOTION UNDER RULE 11 OF THE ASSEMBLY RULES.

SRI M. SATYANARAYANA RAJU · Sir, I move :

"That under Rule 11 of the Assembly Rules leave of absence be granted by this House to Sri Gottumukkala Jagannadha Raju, Member, Andhra Legislative Assembly for his absence during the last session from 3-2-1956 and during the present meeting till 19th March, 1956."

19th March 1956]

MR. SPEAKER: The question is. "That under Rule 11 of the Assembly Rules leave of absence be granted by this House to Sri Gottumukkala Jagannadha Raju, Member, Andhra Legislative Assembly for his absence during the last session from 3—2—1956 and during the present meeting till 19th March, 1956."

The motion was carried and leave was granted.

V. BUDGET FOR THE YEAR 1956-57

Voting of Demands Discussion—(Contd.)

DEMAND VIII-IRRIGATION.

DEMAND XXXIV-CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION.

DEMAND XXXVIII-CAPITAL OUTLAY ON MULTI-PURPOSE RIVER SCHEMES.

THE HON. SRI N SANJEEVA REDDI. Sir, on the recommendation of the Governor, I move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,38,65,400 under Demand No. VIII-Irrigation."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,17,29,600 under Demand XXXIV-Capital Outlay on Irrigation."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,80,00,000 under Demand No. XXXVIII-Capital Outlay on multi-purpose river schemes."

అధ్యక్ష మహాశయ, Irrigation Demand లో కొంత ప్రత్యేకత ఉన్నది. ఇందులో ప్రజలకు సంబంధించిన విషయాలు, రైతులకు సన్నిహితంగా ఉండే విషయాలు ఉన్నాయి. అందువల్ల వారు ఈ విషయములో ఆసక్తితో పరిశీలన చేస్తారు. ముఖ్యంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలవారు తమకు నీటిపారుదల వ్వతులు కల్గిస్తారో లేదో అనే ఆసక్తితో యెదురుమాటా ఉంటారు. మనం కొద్ది మాసములకు పూర్వమే ఒక బడ్జెటు డిమాండును ప్యాసుచేసుకొన్నాము. మనల ఇంత త్వరలో మూతన పథకములను తయారుచేసి అమలు జరుపడము చాలా కష్టము. ఎప్పుడు అయినా ఒక పథకాన్ని ప్రారంభిస్తే పూర్తి చేసుకోవడానికి కొన్ని యేండ్లు పడుతుంది. ప్రతి

Sri N. Sanjeeva Reddi]

[19th March 1956

సంవత్సరము మనము నూతనంగా పథకాలను తయారుచేసి ప్రారంభించడం చాలా కష్టము. ఆంధ్ర రాష్ట్రము ఏర్పడిన తరువాత మనం ప్రారంభించిన పనులు ఎన్నో ఉన్నాయి. అందులో కొన్ని పూర్తి అయినవి, కొన్ని కొద్ది మాసములలో పూర్తి అవుతాయి. ఇంకొ పెద్ద ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. అవి ప్రారంభించిన కొన్ని యేండ్లకు గాని పూర్తికావు. నాగార్జున సాగరు, తుంగభద్ర, వంశధార ప్రాజెక్టులు కొన్ని యేండ్లకు గాని పూర్తికావు. వాటి విషయమే పలుమారులు చెప్పుకోవలసి ఉంటుంది. అవి పూర్తి అయ్యేవరకు వాటికిగాను ప్రతి సంవత్సరము బడ్జటులో కేటాయించవలసి ఉంటుంది. కాబట్టి సేను గత పర్యాయము చెప్పినదానికంటే కొత్తగా చెప్పవలసిన విషయములు ఏమీ లేవనికంటాను. కాని పాత విషయములనే పునర్విమర్శ చేసుకుంటే, ఆంధ్రరాష్ట్రము వచ్చిన తరువాత మనం చేసుకొన్న కార్యక్రమాలు చెప్పుకోదగినంత ఘనంగానే ఉన్నవని మాత్రము సేను విశ్వసిస్తున్నాను.

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పెద్ద స్కీములు మాత్రమే చేర్చబడ్డాయిగాని, సాధారణమైన medium schemes, minor schemes హెచ్చుగా తీసుకునేందుకు అవకాశము లేకపోయిందన్న విషయము రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ముసాయిదాను చూస్తే, మీకే బోధపడుతుంది. ఆంధ్రరాష్ట్రము ఏర్పడిన తరువాత 5 కోట్ల రూపాయలు ప్రత్యేకంగా అప్పు తెచ్చి 17 కొత్త మీడియము స్కీములు ప్రారంభించిన విషయము సభ్యులందరికీ తెలిసినదే. వాటిల్లో 15 స్కీములు 8, 4 నెలలోనే పూర్తికాగలవు. కడప-కర్నూలు కొలువ, వారాయణపురం ప్రాజెక్టు పనులు మాత్రం 1957 జూన్ నాటికి పూర్తికాగలవని సేను విశ్వసిస్తున్నాను. మిగిలిన 15 స్కీములు ఈ సంవత్సరం జూన్ నెల నాటికే పూర్తిచేసి, వాటిద్వారా సరఫరా అయ్యేనీటితో కొన్నివేల ఎకరాలు సాగులోకి తీవడానికి అవకాశము ఉన్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్రము ఏర్పడిన తరువాత మరొక ముఖ్య విషయము జరిగినది. కృష్ణా నదిపైన కోడ్గు రెగ్యులేటరు బ్రిడ్జి పని ప్రారంభించిన విషయము సభ్యులందరికీ తెలుసు. పని ప్రారంభించడమేకాదు, చురుకుగా పూర్తి అవుతున్నది. దానికిగాను ఇంతవరకు ఎంతో ధనం ఖర్చుపెట్టాము. ఇంకొ ఖర్చుపెట్టవలసి ఉన్నది. ఈ సంవత్సరము ఇంకొ కొన్ని లక్షలు అదనంగా ఖర్చుపెట్టి 1957 సంవత్సరము, జూన్, జూలై నెలలనాటికి దీని పనిని పూర్తి చేయాలని, తద్వారా కలిగే ఫలితాన్ని అనుభవించాలని ప్రభుత్వము ఆశిస్తున్నది. ఆ ఆశ ఇప్పుడు జరుగుతున్న పనిబట్టి నెరవేరుతుందని అనుకొంటున్నాను. ఈ సంవత్సరపు బడ్జటులో కృష్ణా బారేజికి 82.89

Demand XXXIV—Capital outlay on Irrigation

Demand XXXVIII—Capital outlay on Multi-purpose River Schemes

19th March 1956]

[Sri Sanjeeva Reddi

లక్షల రూపాయలు ప్రత్యేకించబడిన విషయం మీరందరూ చూచేయండి. పంటనింటికంటే ముఖ్యమైనది నా గార్లన సాగర ప్రాజెక్టు.

నా గార్లన సాగర పనిని మనము ప్రారంభించినాము. అది మనము చెప్పక తగినంత ఘనకార్యము. ప్రాజెక్టు ప్రారంభించడమేకాదు, పునాదులు వేకాము. దానికిగాను కొన్ని లక్షలరూపాయలు అప్పుడే ఖర్చుఅయినాయి. గతసంవత్సరము, తాత్కాలిక పేడ్వలకట్టడము, రోడ్లు వేసుకోవడము ఇలాంటి కార్యక్రమములకు కొన్ని లక్షలరూపాయలు ఖర్చుపెట్టడము, జరిగింది. రానున్న సంవత్సరంలో దానికి 8 లక్షలరూపాయలు బడ్జెటులో కేటాయించాము. హైదరాబాదు ప్రభుత్వము కూడా కొన్ని లక్షలు కేటాయించి ఉంటారు. ఇవన్నీ ఈ సంవత్సరము ఖర్చుపెట్టదలచుకున్నాము.

ఇప్పటికప్పుడే కృష్ణానదిపై బ్రిడ్జినిర్మించుటకుగాను tenders పిలిచారు. Tenders వస్తున్నాయి. పని ప్రారంభించబడుతుంది. దానికి ఎడమవైపున కాఫర్ డాము నిర్మిస్తున్నారు. అదికూడ చురుకుగానే సాగుచున్నది. ఎక్కువ విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయడం మొదలైన కార్యక్రమములూ చురుకుగానే సాగుతున్నది. పని తొందరగా జరుగుటలేదని కొందరు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. పత్రికలలో ప్రకటిస్తున్నారు. ఇది చాలా విచారకరమయిన విషయం. పని సక్రమంగా జరుగుతున్నది. ఇది రెండు ప్రభుత్వాలకు సంబంధించిన విషయం. ఒక Board ఉన్నది. ఆ Board లో ఢిల్లీ ప్రభుత్వప్రతినిధులున్నారు. పని యిక్కడ medium size projects కట్టినంత తొందరగా పీలుకొకపోవచ్చును. కోట్లకొలిది రూపాయలు ఖర్చుఅవుతున్న ప్రాజెక్టు చాలా పెద్దప్రాజెక్టు దానికి జాగ్రత్తగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టాలి. ప్రత్యేకమయిన సిబ్బందిని, కమిటీలను, ప్రత్యేకమైన బోర్డులను చేయడం జరిగింది. పని తొందరగానే జరుగుతోంది. వికలాంధ్ర ఏర్పడడంతో రెండు ప్రభుత్వాలతో సంప్రదించి రెండుబోర్డులమొందుకు ఖర్చు పంపించవలసిన అవసరంఉండదు. ఒక ప్రభుత్వం, ఒక Board వుంటే ఇప్పటికన్నా తొందరగా పనిజరుగుటకు పీలుంటుంది. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో రెండు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సంబంధించిన కార్యక్రమం జరగవలసినంత తృప్తికరంగా జరుగుతున్నందుకు మనం సంతృప్తిపడవలసియున్నది. తుంగభద్ర high level canal కు ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 9 కోట్ల రూపాయలు ప్రత్యేకించిననూ అది ప్రజలకు తెలుసును. బళ్లారి, సిరిగుప్ప, హాస్పేట ప్రాంతాలు మనకు విస్తాయనుకున్నాము. అప్పుడు ఎగువకొల్వ విషయంలో తగినంత శ్రద్ధవహించి అనుకున్న కొంతమోతే అతిత్వరగా దీనిని పూర్తిచేయుటకు పీలుంటుందని ఆశించినాము.

Sri N. Sanjeeva Reddi]

[19th March 1956

ఇప్పుడు S. R. బిల్లును చూసినట్లయితే ఈ 3 తాలూకాలు మనకు రాకుండానే ఆ ప్రాజెక్టులను కట్టడానికి వీలుందని అభిలభారత ప్రభుత్వంవారు అభిప్రాయపడుతున్నట్లు తేలింది. నాకుమాత్రం అంతవిశ్వాసంలేదు. కాని మనం కేంద్రప్రభుత్వంవారికి, ప్లానింగ్ కమిషన్ వారికి పంపించినటువంటి స్కీము కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు అంగీకరించినందుకు నేను చాలా సంతోషిస్తున్నాను. ఇంక తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ద్వారానే ఈ కార్యక్రమాన్ని చురుకుగా కొనసాగించాలని అనుకుంటున్నాను. దీనిని Budget లో చెప్పకపోయినా సరే ఈ సంవత్సరము పని ప్రారంభించుటకు ఏమీ అభ్యంతరం ఉండదు. వీలయినంత త్వరలో ప్లానింగు కమిషన్ వారి దగ్గరనుంచి డబ్బు సేకరించి తప్పకుండా ఈ కార్యక్రమాన్ని అమలు పరచగలమని నేను సంపూర్ణంగా విశ్వసిస్తున్నాను. వంశధారకు తుంగభద్ర ఎగువ కొల్వలకు ఉన్నన్ని ఇబ్బందులు లేవు. ఒరిస్సా ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించవలసిన బాధ్యత ఉన్నది. వంశధార ప్రాజెక్టు విషయమై మేము ప్లానింగు కమిషన్ వారికి ఇచ్చిన plans, estimates వారి దగ్గరనే ఉన్నాయి. 2 కోట్ల రూపాయలు ప్రత్యేకంగా దానికి కేటాయించారు. ఈ ప్రాజెక్టును ఈ సంవత్సరం ప్రారంభించ లేకపోయినా రానున్న సంవత్సరంలో అనగా 2 వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో నైనా పని ప్రారంభించడానికి అవకాశం ఉంటుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. దీనికి ఏమాటి యిబ్బంది ఉండదనుకొంటాను. ఒరిస్సాలో చాలా కొద్ది ప్రాంతమే నీటిలో మునుగుతుంది. 250 ఎకరాలుంటుందని మనం అనుకుంటున్నాము. 450 ఎకరములని ఒరిస్సావారు అంటున్నారు. వారు ఏమన్నప్పటికీ కొద్ది ప్రాంతమే కనుక ఈ project విషయంలో ఒరిస్సా ప్రభుత్వం త్వరలోనే అంగీకరిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. అది ప్రారంభించుటకు ఎటువంటి ఆక్షేపణ ఉండదు. పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు ఎక్కడకట్టినా అవి కొన్ని తాలూకాలకు, కొన్ని జిల్లాలకు మాత్రమే ఉపయోగించగలవు. చాలా తాలూకాలకు ఉపయోగపడుటకు medium irrigation schemes ద్వారా చేయగలుగుతాము. మైసూర్ స్కీముల నే పేరుతో 10 ప్రాజెక్టులు గత సంవత్సరంలో ప్రారంభించి పూర్తిచేసుకుంటున్నాము. వివిధ తాలూకాలకు ఉపయోగపడజేటట్లు చేసుకున్నాము. ఈ రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో డబ్బు ఎక్కువగా కేటాయించపోవుటవలన కొంత నిరుత్సాహంగా ఉంది. మనం medium schemes కు 2 సం॥ లలోపల 5 కోట్ల రూపాయలపైబడి ఖర్చు పెడితే ఇప్పుడు 5 ఏండ్లలో 2 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చుపెట్టాలని కేటాయించారు. అందువల్ల తద్వారా ఏపని చేయడానికి అవకాశంలేదనే నిరుత్సాహం నాకు లేకపోలేదు. నందికొండ, వంశధార, తుంగభద్రలాంటి పెద్ద ప్రాజెక్టులకు డబ్బు కేటాయించడంవల్ల medium schemes అమలు పరచుటకు అవకాశం

19th March 1956]

[Sri N. Sanjeeva Reddi

లేకపోతుందని, అవి ఇప్పుడు ప్రారంభిస్తే ఈ రెండుకోట్లరూపాయలు మొదటి సంవత్సరమే ఖర్చుపెట్టుటకు సరిపోతుందని మిగిలిన 4 సంవత్సరములు ఒక్కసారిగా అయినా ప్రారంభించుటకు అవకాశంలేదని అనుకున్నాము. అందుచేత ఈ సంవత్సరం ఈ medium size schemes అన్న ప్రారంభించడము అనవసరమనుకుంటాను. కేంద్రప్రభుత్వానికి 13 స్కీములు పంపించినాము ఇంకా కొన్ని స్కీములున్నాయి. పీటన్నింటిని కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపి వీలయినంత హెచ్చుతగాన్ని సంపాదించడానికి మనమంతా కృషిచేస్తే ప్లానింగుకమిషన్ వారు అంగీకరించి scarcity areas కు 2, 3 కోట్ల రూపాయలు ఇస్తారేమోననే ఆశ ఉన్నది. Medium size schemes విషయమేకాక, మైనరుస్కీములకు కూడా 2 కోట్ల రూపాయలను మాత్రమే కేటాయించినారు. రెవిన్యూ Demand మీద చంద్రమౌళిగారు మాట్లాడినపుడు ఈ medium schemes కుగాను 2 కోట్లరూపాయలు ప్రత్యేకించినారని చెప్పిఉన్నారు.

ఇది Revenue పద్ధతికొక Agriculture పద్ధతికొక ఉన్నది. ఈరెండు కోట్ల రూపాయలు filter points, bore wells మున్నగు వాటికై ఏర్పాటు చేశారు. Agriculture Department వారు 25 లక్షల రూపాయలు ప్రత్యేకంగా minor irrigation tanks కు, supply channels మొదలయిన చిన్న చిన్న వాటియొక్క మరమ్మత్తులకు 175 లక్షలరూపాయలు irrigation department ద్వారా వెచ్చించడానికి పథకాన్ని తయారుచేశారు. పాత జమీందారీ ప్రాంతంలో minor irrigation sources కు, రాయలసీమ ప్రాంతంలోనూ, ఇతర పెట్ట ప్రాంతాలలోను తెగిపోయినటువంటి చెరువులు, supply channels, యిలాంటివన్నీ రు. 175 లక్షల ఖర్చుతో బాగుచేయించుటకు మనం పూనుకోవాలి. ఇది ఎంతవరకు సాధ్యమాతుందో తెలియకుండా ఉన్నది.

5 సంవత్సరములలో ఇంత చిన్న మొత్తమును ఖర్చుపెట్టి ఇంత బ్రహ్మాండమయిన కార్యక్రమాన్ని ఎట్లా పూర్తిచేయగలుగుతాయో నాకు ఆర్థం కావడంలేదు. అందుచేతనే జమీందారీ ప్రాంతాలలో తెగిపోయిన చిన్న చిన్న చెరువులను మరమ్మత్తు చేయడానికి 50 లక్షల రూపాయలైనా ప్రత్యేకంగా ఇవ్వవలసిందని Planning Commission వారికి, కేంద్ర ప్రభుత్వంవారికి వ్రాసినాము. దానికి ఇంకా సమాధానంరాలేదు. ఆ 50 లక్షలు వస్తే కొంత ఉపయోగపడుతుంది. జమీందారీ ప్రాంతాలలో చిన్న చిన్న చెరువులు, కుంటలు ఉన్నాయి. వీటికి సరియైన sluices లేవు. నీరు బయటకు రావడానికి పీలులేకుండా ఉన్నది. చిన్న చెరువు శ్రవ్య కోడము నీరు కావలసినచోనపుడు చెరువుకుటలు తెగగొట్టి నీరు ఉపయోగించుకోవడం,

Sri N. Sanjeeva Reddi]

[19th March 1956

మల్లా చెరువుపూడ్చి వేయడం ఇలాంటి పురాతన పద్ధతులన్నీ ఉన్నాయి. వీటి నన్నింటిని సరియైన పద్ధతిలో బాగుచేయించి, తూములు పెట్టించి వరదకొలువలు త్రవ్వించి ఏమైనా ఏర్పాటు చేయగలిగితే దేశంలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలను, జమీందారీ ప్రాంతాలను బాగుచేయడానికి అవకాశాలుంటాయి. కనుకనే జమీందారీ ప్రాంతానికి ప్రత్యేకమైన అప్పు ఇవ్వమని ప్లానింగ్ కమిషనువారిని కోరినాము. వీటన్నింటికన్నా ముఖ్యమైనవి Flood Control Boards, Planning Commission వారు ఎక్స్ పెన్డీటర్ల క్రింద అప్పులు ఇస్తున్నారు. Flood Control schemes వు minor schemes వు, వేరే ఇచ్చినారు. Scarcity areas లో medium schemes వు 40 కోట్ల రూపాయలు ప్రత్యేకంగా కేటాయించినారు. Multi-purpose schemes అని చెప్పి నాగార్జున సాగర్ లాంటివి పెట్టినారు. ఇంకా spill over schemes అని తుంగభద్ర, రాశ్మిపాడు, భైరవానితిప్ప మొదలైన స్కీములను చేప్పినారు. ఇవన్నీ చూసుకుంటే అంద్ర దేశంలో ఒక బ్రహ్మాండమైన కార్యక్రమం జరుగుతున్నదని తెలుస్తోంది ఈ స్కీములవలన ఎంత percentage of return వస్తుంది అని అనుకున్నప్పుడు రాశ్మిపాడులాంటి స్కీము గాని, Upper Pennar లాంటి స్కీముగాని మనం percentage of return లెక్కపెట్టే అది చాలా కష్టమైన స్కీములని తెలుస్తున్నది. కట్టినందుకు ఎక్కువ ఉపయోగం ఉందని చెప్పుకోవడానికి వీలులేదు. Percentage of return లెక్క పెసుకొనకుండా ప్రజాశ్రేయస్సు దృష్ట్యా, చూచినట్లయితే నష్టంవచ్చినప్పటికీకూడా ఈ స్కీములు చాలా అవసరమని ప్రభుత్వం భావించింది. అందుచేతనే రాశ్మిపాడు, భైరవాని తిప్ప, పెన్నార్ లాంటి స్కీములు ప్రారంభించడం జరిగింది. Flood control schemes లేనివో మన రాష్ట్రానికి ఇంకా ఎక్కువ డబ్బు కేటాయింతుటకు అవకాశాలున్నాయని తెలుసుకొన్నాము. వరదలవల్ల పాడైపోతున్న ప్రాంతమును బాగుచేయడానికి బుడమేరువంటి ప్రాజెక్టులు మనరాష్ట్రంలో కడు తున్నాము. మన రాష్ట్రంలో flood control schemes క్రింద 25 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించవలసినదిగా కేంద్ర ప్రభుత్వంవారికి వ్రాసినాము, అక్కడ మొన్న జరిగిన సమావేశంలో సేనుకూడా పార్ట్ గాన్నాను.

అప్పుడు వారు ఏరాష్ట్రానికి ఏస్కీముకు ఎంత sanction చేసినది తెలియ చేయలేదు. All India Irrigation Minister గారు అక్కడ జరిగిన సమావేశంలో మనము పంపినరిపోర్టును అంగీకరించి 20 కోట్లరూపాయలు కాకపోయిన 12 కోట్ల రూపాయలైనా ప్రత్యేకించగలమనే కూచనను మనకు అందజేశారు. ఈ 12 కోట్ల రూపాయలలో ఒక్కొక్క scheme వు ఎంతెంత ప్రత్యేకించాలనే

19th March 1956]

[Sri Sanjceva Reddi

బుడమేరు స్కీము విషయమై వెంటనే కార్యక్రమానికి పూనుకోండి అని డబ్బును కేటాయించారు. దాదాపు 10 కోజులకు పూర్వము బుడమేరు Diversion Scheme ను sanction చేయడం జరిగింది. 38 లక్షల రూపాయలఖర్చుతో బుడమేరునీటిని కృష్ణలోకలిపి వరదవల్ల నష్టమాతున్న పైరులను రక్షించుటకుగాను ప్రభుత్వము తీర్మానించింది. బుడమేరు scheme ను త్వరలోనే ప్రారంభించి అతిత్వరలో పూర్తిచేయాలనీ మా అభిలాష. బుడమేరుపైన Reservoir scheme ఒకటిఉన్నది. Reservoir కట్టునలం Diversion scheme కు 7, 8 మైళ్లు పైనఉన్నది. Reservoir కట్టినట్లయితే బుడమేటినీరు 7, 8 గంటలనేపు ప్రవహిస్తే Reservoir నిండిపోతుంది.

ఒక్కోకోజులో 7, 8 గంటలలో నిండిపోయే Reservoir, flood ను యే మాత్రము control చేయలేదని పరిశీలనద్వారా తెలుస్తున్నది. Flood control scheme గా మాత్రమే దీనిని తీసుకోవాలంటే Diversion schemesను ప్రారంభించి తద్వారా రైతులకు కొల్లేటిమంపునల్లకలిగే నష్టాన్నుంచి రక్షించుటకుగాను ఈ diversion scheme ను మొట్టమొదటగా sanction చేశాము. కొల్లేటి ప్రాంతంలోని పైరులను రక్షించాలంటే తమ్మిలేరు, ఎఱకొలువ మొదలైన schemes లను ప్రారంభించడము, ఉప్పుబేరును వెడల్పుచేయడం మొదలైన పథకాలన్నీ పూర్తిచేసినపుడు కొల్లేరు ప్రాంతాన్ని కొంతవరకు రక్షించుకోగలుగుతాము. బుడమేటినీటిని కృష్ణలో కలిపినందువల్ల కొల్లేటికి ఎక్కువ లాభకరంగా ఉండదు. బుడమేరుద్వారా కొల్లేరుకు నీరు రావడానికి వీలులేదు. అయినప్పటికి చాలా చిన్న percentage లో నీరుమాత్రం తగ్గుతుంది. ఎఱకొలువ, తమ్మిలేరు మొదలైన పథకాలను పూర్తిచేసినపుడు కొల్లేరు ప్రాంతాన్ని వరదలనుంచి రక్షించడానికి వీలువుతుంది. గోదావరిపైన కట్టే ప్రాజెక్టునుకూడా వరద స్కీములలో లెక్కవేయవలసిందని కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాసినాము. సోమశిల విషయంలోకూడా అట్లాగే వ్రాసినాము, ఈ రెండూ major ప్రాజెక్టులు. గోదావరి పెద్ద ప్రాజెక్టు. సోమశిల అంతపెద్ద ప్రాజెక్టు కాకపోయినప్పటికి దానినికూడా పెద్ద ప్రాజెక్టుక్రిందనే లెక్కవేసుకోవలసిఉంది. ఈ రెండు స్కీముల విషయమే మాకేమి సమాధానంరాలేదు. ఇవేగాక, ఏలేరు, తాండవ, పంప మొదలైన స్కీములనుకూడా flood control schemes క్రిందచేర్చి పైరులను రక్షించడానికి, కొన్నివేల ఎకరాలను సాగులోకి తీసుకురావడానికిగాను వీటినికూడా sanction చేయించవలసిందని ఢిల్లీప్రభుత్వానికి వ్రాసినాము. ఈ విషయం పరిశీలనలో ఉన్నది. ఇదివరకు rough గా ఇన్ని లక్షలు అవుతుందని వ్రాసినామేగాని detailed estimates కేయలేదు, ఎందుకు detailed plans తయారుచేస్తున్నాము. అంద్రప్రదేశ్ లో ఏర్పడిన తక్షణ

Sri N. Sanjeeva Reddi]

[19th March 1956

వార ఈ ప్రాజెక్టుల పథకాలను తయారుచేయుటకుగాను special staff ను ఏర్పాటుజేసినాము. వారు పనిచేస్తున్నారు. గడచిన నెలలో నేను సామర్లకోట ప్రాంతానికి వెళ్లినపుడు అక్కడున్న ఇంజనీర్లు ఏలేరుపై ప్రాజెక్టుకట్టడానికిగాను plans, estimates తయారుఅవుతున్నాయి, వాటిని వెంటనే పంపుతామని కూడా చెప్పారు. అది Chief Engineer గారికి అంది Secretariat కు వచ్చి ఇక్కడ పరిశీలన అయినతరువాత ఢిల్లీ ప్రభుత్వానికిపంపి ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక రెండో ఘనతర్కములోనైనా వాటిని ప్రారంభించడానికి ఏర్పాటు చేసుకోగలిగితే చాలా సంతోషిస్తాము. అందులో minor schemes, medium flood control schemes మొదలైనవి ఉన్నాయి. Medium schemes అనేవాటిని దాదాపు scarcity areas లో కట్టాలనే మా ఉద్దేశ్యము. Medium schemes కు ప్రత్యేకించిన 2 కోట్లు, minor schemes కు ప్రత్యేకించిన 75 లక్షల రూపాయలను ఎట్లా వినియోగించాలి, ఏ ప్రాంతాలకు వినియోగించాలి, అనే సమస్య వచ్చినపుడు ఏ జిల్లాలకైతే Major schemes ఉపయోగపడవో ఆ ప్రాంతాలకు ఈ డబ్బును వినియోగించాలని నిర్ణయించినాము. ముఖ్యమంత్రిగారుకూడా దీనిని అంగీకరించారు. ఏ ప్రాంతాలకైతే నందికొండ, తుంగభద్ర ఎగువకాలువ, వంశధారి ప్రాజెక్టులు ఉపయోగపడవో అలాంటి ప్రాంతాలైన విశాఖపట్టణం, చిత్తూరు, మొదలైన జిల్లాలలోని మెట్టప్రాంతాలలో ఆ డబ్బును వినియోగించాలని నిర్ణయించినాము. పెద్ద ప్రాజెక్టులు ఉపయోగపడనటువంటి మెట్టప్రాంతాలలో నైనా medium schemes కు ప్రత్యేకించిన 2 కోట్ల రూపాయలను, minor schemes కు ప్రత్యేకించినటువంటి 1 కోటి 75 లక్షల రూపాయలను, వినియోగించాలని అనుకున్నాము. ఎక్కడ ఏ ప్రాజెక్టుకు ఎంతఖర్చుపెట్టాలో యింకా నిశ్చయం కాలేదు. ఈ ప్రాజెక్టులయొక్క ప్లాన్లు estimates తయారైన వెంటనే వాటిని ఢిల్లీ ప్రభుత్వానికి పంపుతున్నాము. ఈ ప్రాంతంలో చేయాలని, ఈ ప్రాంతంలో చేయకూడదనే అభిప్రాయం మాత్రములేదని నేను ప్రభుత్వం తరపున మీకు మనవిచేస్తున్నాను. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలోకూడా ఎక్కడ ఏ ప్రాజెక్టు ప్రారంభించడానికి ఫీలవుతుందో అక్కడ ఆ ప్రాజెక్టును వెంటనే ప్రారంభం చేస్తాము. పెద్ద ప్రాజెక్టులు ఉపయోగపడని ప్రాంతాలలో ఈమొత్తాన్ని ఖర్చుపెట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో వాటిని పరిశీలనచేస్తున్నాము. పథకాలన్నీ తయారైన వెంటనే వాటిని ప్రారంభించాలనే అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి ఉన్నది.

ఒకసంవత్సరం ఆలస్యమైనప్పటికీ ఫరవాలేదు. మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు కేటాయించినది కొద్దిమొత్తం అగుటవలన జాగ్రత్తగా పరిశీలనచేసి అవసరమైన ప్రాంతాలలో మాత్రమే ఖర్చుపెట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈసంవత్సరం వాటిని ప్రారంభం.

Demand XXXIV—Capital outlay on Irrigation

Demand XXXVIII—Capital outlay on Multi-purpose River Schemes.

19th March 1956]

[Sri N. Sanjeeva Reddi

భించలేదు. వివిధ ప్రాంతాలలో అనులుచేయవలసిన ప్రాజెక్టుల జాబితా నాదగ్గర ఉన్నది. బుడమేరు, రొంపేరు, రాళ్లపాటు ప్రాజెక్టులకు ఎంత ఖర్చు అవుతుంది అనే estimates కూడా నాదగ్గర ఉన్నాయి. కాని వీటన్నిటిని నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదనుకుంటాను. పలుమారు సభ్యులు నన్ను ఈవిషయమై అడుగుతూనే ఉన్నారు. కాసనసభలో నేను పలుమారులు సమాధానం చెబుతూనే ఉన్నాను. ఇవన్నీ Budget estimates లోకూడా ఉంటాయి. ప్రస్తుతం పని చాలా చురుకుగా సాగుతోంది. శక్తివంచన లేకుండా ఇంజనీర్లు పనిచేస్తున్నారు. వారు కూడా ఇటువంటి ప్రాజెక్టులు కట్టగలిగినామనే అనందంపొందాలనే అభిప్రాయంతో చాల ఉత్సాహంగా చురుకుగా పనిచేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా యువకులు, క్రొత్తగా promote చేయబడినటువంటి ఇంజనీర్లు-చాలాదీక్షతో పనిచేస్తున్నారని చెప్పడానికి చాలా సంతోషంగా ఉంది. Department అంతా ఒక్కసారి purify అయిందని గాని, లేక ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామీణులందరూ హరిశ్చంద్రులైపోయారని గాని నేను చెప్పడంలేదు. లోటుపాటు లేకపోలేదు. అక్కడక్కడ అవకతవకలు లేకపోలేదు. ప్రారంభించిన bridges 6 ఏండ్లవరకు పూర్తి కాకుండాపోవడం, లక్షరూపాయలతో ప్రారంభించిన మరమత్తులకు 2 లక్షలు ఖర్చుపెట్టాల్సిన అవసరం లేకపోలేదు. Over-estimates, under-estimates, revised estimates ఇటువంటివిన్న జరుగుతూనే ఉన్నాయి. కానీ ఎక్కడో ఒక చోట జరిగినదే మీదపట్టికే వస్తుంది. ఎక్కడైతే అవకతవకలు జరిగి ఆవుచేయబడుతాయో అనే ప్రజలందరి దృష్టికితరచు వస్తాయి. ఇటువంటివే ఖత్రీలో ప్రచురింపబడుతూ ఉంటాయి. పని బాగా జరుగుతూ సవ్యంగా పని పూర్తయిన ప్రాజెక్టులు ఎన్నో ఉండగా ఎక్కడో ఒక చోట అవకతవక జరిగితే దానినిబట్టి Public Works Department వారు చేస్తున్న పనిని నిదర్శనంగా తీసుకోవద్దని నేను మిమ్మలను ప్రార్థిస్తున్నాను. General గా satisfactory గానే ఉన్నదని అనుకుంటున్నాను. Chief Engineer ఘోషించిన technical men ఎంతో కష్టపడుతున్నారు. అంతేకాకుండా non-technical men ను కొన్ని ప్రాజెక్టులు మూచుటకుగాను వేయాలని అనుకుంటున్నాను. సాధారణంగా technical men estimates పంపుతారు. అయితే కొంతమంది non-technical officers—I. C. S. ఉద్యోగులు—estimates లో revision కావాలన్నప్పుడు అటువంటి revision ఎందువల్ల అవసరం అన్న విషయమిగురించి పరిశీలన చేస్తున్నారు. Finance Secretariat లో గాని P.W.D. Secretariat లో గాని ఎక్కడైతే మార్పులు జరుగడానికి అవకాశం ఉంటుందో ఆ మార్పులను పరిశీలించే వాళ్ళు పరిపవలసిందిగా ఉత్తర్వులు జారీ చేసినామూ, ఏదో తప్పుజరిగితే పట్టుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో గాక, పూర్వం తప్పు

Sri N. Sanjeeva Reddi]

[19th March 1956

యొక్క డబ్బు ప్రజల డబ్బు ఏమైన వృధా అవుతున్నదా, ఎందుకు వృధా అవుతున్నది, ఈ వృధాకాకుండా రక్షించుకోవడానికి మార్గాలు ఏమిటి, మొదలగు సవి పరిశీలన చేయుటకు గాను వారు పోవుచున్నారు. రాళ్ల పాడు ప్రాజెక్టును హెచ్చుగా ఖర్చు అయినదనే భావించుకొంటున్నాము. Budget సమావేశం అయి పోయిన తరువాత తీరికగా ఉన్నప్పుడు వీరిద్దరు కడప జిల్లాలోని “ఫీంచా” ప్రాజెక్టును చూచి ఒక report ను submit చేయవలసిందిగా ఉత్తర్వులు జారీచేసినాము. అనవసరమైన ఖర్చులు తగ్గించుకోవడానికి ఏమైన అవకాశాలు ఉంటే వాటన్నిటి పరిశీలన చేయాలి. మీరేమైన సలహాలు ఇవ్వగలిగితే అంటే విమర్శనాపూర్వకంగాను, ఎవరో ఏదో తప్పుచేస్తే దానిని పట్టుకోవడానికి లేకుండా నిర్మాణాత్మకమైన నూతనలు ఇస్తే అచర్యలో పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. తప్పులున్నట్లయితే శిక్షిస్తున్నాము. Police constables విషయంలో 27 ఏండ్ల service ఉండి retire అవుతున్నవారిని dismiss చేశారని శ్రీనివాసరావుగారు చెప్పారు. retire అయినవాళ్లకు pension ఇవ్వకుండా dismiss అయినవారు Public Works Department లో కొంతమంది ఉన్నారని నేను చెప్పాను. ఏదో చిన్న ఉద్యోగిగ్గులు, overseers వంటివారినికొడు. Executive Engineers, Assistant Engineers retire అయినవాళ్లకు కూడా pension ఇవ్వకుండా పూర్తి పరిశీలన చేసి dismiss చేయడంకూడా జరిగింది. ఎవరైన corrupt man ఉన్నట్లయితే వాళ్లను రక్షించాలనే ఉద్దేశ్యము secretariat లో గాని, Chief Engineer గాని గాని మాకుగాని లేదు. అలాంటి cases ను మాద్యప్తికి తెస్తే వాళ్లను శిక్షించడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇలాంటి వారిని కొద్దిమందినైనా P. W. D. నుండి తగ్గించి department ను purify చేయడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయని చెబుతున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు చిన్న చిన్న చెరువులు మొదలగువాటి విషయము చెప్పతారని నాకు తెలుసు. మా నియోజక వర్గములో ఈ చెరువులు బాగలేవనో, లేక ఆ sluices బాగలేవనో, లేక ఈ supply channels కు repair చేయలేదనో ఈవిధంగా ఉపన్యాసాలు ఇస్తారు; ఇవన్నీ చేయించాలనే ప్రభుత్వముయొక్క ఆశకూడ. కాని ఇవన్నీ ఎట్లా చేయటానికి సాధ్యమవుతుంది? వీటన్నిటికి ఎంత డబ్బు కావలసి యుంటుంది? ఈ డబ్బు ఎక్కడనుంచి తెస్తున్నారు? ఈరెండుకోట్ల రూపాయలతో ఏమేమి చేయడానికి వీలవుతుందో మీరే చెప్పండి. డబ్బును మీరు హెచ్చు చేసుకోవాలి అని చెప్పవచ్చు. ఎందుకు మనము Planning Commission వారిని ఎక్కువ డబ్బు అడగకూడదు అనవచ్చును; అడుగుతాము, అందుకు నాకేమి ఆక్షేపణ లేదు. ఇంకా 4,5 కోట్లు అదనంగా ఇవ్వవలసిందని అడుగుతాము, జమిందార్

19th March 1956]

[Sri N. Sanjeeva Reddi

areas కు ప్రత్యేకంగా 50 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వమని అప్పుడే అడిగాము, ఇంకొక 50 లక్షల రూపాయలు అడుగుతాము. అక్కడనుంచి డబ్బు కేటాయించబడి వస్తే ఇక్కడ పనులు చేయడానికి ఏలాటి ఆక్షేపణలేదు. Engineering Staff కూడ మనకు చాలా తక్కువగా ఉన్నది. చాలా త్వరత్వరగా promotions ఇస్తున్నాము. మేము retire అయ్యేలోగా అయినా మాకు Executive Engineer గా promotion వస్తుందో లేదో అని అనుమానంపడే పరిస్థితులలో ఉన్న Assistant Engineers ను 4,5 ఏళ్ళ service లోనే ఈనాడు వారికి Executive Engineers గా promotion ఇస్తున్నాము. నాలుగైదేళ్లు Executive Engineers గా ఉన్న వారిని Superintending Engineersగా అవకాశము ఇస్తున్నాము. ఇప్పుడు promote చేయడానికి, కనీసం 4 ఏళ్లు Executive Engineers గా ఉన్నవాడుకూడలేదు మనరాష్ట్రములో అటువంటి వారు ఇద్దరో, ముగ్గురో ఉంటే. వారిని నాగార్జునసాగర్ కు పంపవలసినచ్చింది. అక్కడికికూడ యువకులను పంపిస్తున్నాము. మంచివాళ్లు, శక్తివంతులు, అనుకొనే వాళ్లను అక్కడికి పంపిస్తున్నాము. ఇక్కడ మన పనులు తగ్గతాయి, అక్కడ నాగార్జున సాగర్ కు ప్రత్యేక బోర్డు ఉన్నదికదా అనుకొని దానిని neglect చేయడంగాని, లేదా second grade officers ను అక్కడికి పంపడంగాని కాదు. అదిగూడ మన ప్రజలకు సంబంధించినటువంటిదే. ఆ డబ్బుకూడ ప్రజానీకము తీర్చవలసిన అప్పే. కనుక అదికూడ మనము ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధతో పరిశీలించవలసియున్నది. కాబట్టే ఉన్నవారిలో మంచివారినే అక్కడికి పంపుతున్నాము. మనకు staff position చాలా critical గా, చాలా కష్టంగా యున్నది. అయినా ఇప్పుడున్న Engineers Technical Knowledge లో Experts కాకపోవచ్చు. కొని శక్తివంతుల లేకుండా మాత్రము బాగా కృషి చేస్తున్నారు. దగ్గరగా ఉన్న గ్రామాలకూడ అప్పుడప్పుడు ఆ projects కట్టే చోటికి పోయి ఏవిధంగా అక్కడ పనులు జరుగుతున్నాయో, వారు ఏవిధంగా పని చేస్తున్నారో అదంతా మామూలు తమ సహకారము, ప్రోత్సాహము ఇస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఇక శ్రీకౌశలంలో ప్రత్యేకంగా గత సంవత్సరం ప్రారంభించిన ప్రాజెక్టులు చాలా ఉన్నాయని మనకందరికిని తెలుసు. ఈమధ్యనే నేను ఆపని తనిఖీచేయడానికి పోయి ఉంటిని. అక్కడ చాలా ప్రాజెక్టులు కావాలని అంటున్నారగాని, అందుకు ప్రజలు శ్రద్ధవహించకుండా ఉండడం చాలా విచారకరంగా ఉన్నది. అప్పారావు గారు ఇది ఒప్పుకోక పోవచ్చు. పాపారావుగారు దీనికిగాను విచారాన్ని వెల్లడించవచ్చు. నేను personal గా పోయి అక్కడిపనులు inspect చేశాను. కంట్రాక్టర్లు,

Sri N. Sanjeeva Reddi]

[19th March 1956

వారికి అక్కడ కూలీలు దొరకకుండుటచే గుంటూరునుంచి పిలుచుకొని రావలసిన పరిస్థితులున్నాయన్నారు.

SRI P. NARASIMHAPPA RAO :—మీరు మామూలుగా బాగా పనిచేయుగల Contractors ను నియమించుకుంటే Lowest tender accept చేయాలని ఎవరికో Contract ఇస్తే పనులు ఆ విధంగానే ఉంటాయి. తక్కువ డబ్బుతో ఎక్కువపని కావాలంటారు.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—తక్కువ టెండర్లనే ఒప్పుకోవాలి. లేకపోతే చాలా ప్రమాదపరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. ఆంధ్రరాష్ట్రము ఏర్పడిన తరువాత నేను ఒక Principle చెప్పాను. తక్కువ tender ను ఒప్పుకోవలసిందని. ఒప్పుకోలేనటువంటి ప్రత్యేక పరిస్థితులు ఏవైనాఉంటే ప్రభుత్వానికి చెప్పాలి. లేకపోతే ఎంతప్రమాదము, ఎంత Mischief జరుగుతుందో ఆలోచించండి. తక్కువ Tender ను ఒప్పుకోవలసిన అవసరంలేదు అన్నట్లయితే, పై Tenders 40, 50 వేలు difference తో ఉండేటప్పుడు, వాటిని ఒప్పుకోనే అవకాశము ఇస్తే ఎంతప్రమాదము వస్తుందో, ఎన్నిలక్షల నష్టానికిగరి ఆవుతామో ఆలోచించండి. ప్రతివాళ్లు ఏదో ఒక కారణంచెప్పి పై టెండరును Accept చేయించుకోవడం జరుగుతుంది. కాబట్టి తక్కువ టెండరును ఒప్పుకోవాలి అనేది చాలా మంచి Principle, Healthy principle. దాన్ని మార్చడం మంచిదికాదు. ఎక్కడైనా ప్రత్యేకపరిస్థితులుఉండి, ఇతను ఒకరిని ఏడ్పించడానికి, ఇంకొకరిపై ఈర్ష్యతో ఈ విధంగా పెడుతున్నాడు, నిజంగా పనిచేయడానికికాదు అని ప్రభుత్వానికి తెలిసినప్పుడు తప్ప, సాధారణ పరిస్థితులలో తక్కువ టెండరునే ఒప్పుకోవడం మంచిది. ఆ ఉద్దేశంతోనే శ్రీ కామేశ్వరం లో ఉన్న ప్రాజెక్టులన్నిటికి తక్కువ టెండర్లు ఒప్పుకోవడం, ఆ ప్రకారంగా Contractors క్రిష్టా, గుంటూరు జిల్లాలనుంచి రావడంజరిగింది. అక్కడ ఈ Contractors పని చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. కాని వారికివచ్చిన ఇబ్బందల్లా అక్కడ కూలీలు దొరకడం లేదు. కూలీలనుగూడ గుంటూరునుంచి తీసుకురావలసిన పరిస్థితులున్నాయని చెప్పారు. శ్రీ కామేశ్వరం Backward area అని అనుకొంటున్నాము. అక్కడ చాలాపనులు చేయవలసిన మాటనిజమే కాని కూలీలకూడ అక్కడ దొరకకుండా గుంటూరునుంచి పిలుచుకురావలసిన అవసరమేర్పడుతున్నదంటే చాలా విఘాత కరంగాఉన్నది. అక్కడ ప్రజలు సహకరించడంలేదు. ఈ ఇబ్బందివల్లనే చాలా దొట్ల చిన్నచిన్న ప్రాజెక్టుల విషయంలో కంట్రాక్టర్లు మధ్యలో పనులు విడిచిపెట్టి పారిపోయారు. అటువంటి పనులుఅన్ని తరువాత Department వారే తీసు

19th March 1956]

[Sri N. Sanjeeva Reddi

కొని పూర్తిచేస్తున్నారు. Department కు కొంతడబ్బు ఎక్కువకొవచ్చు. ఏమైనా సరే, మన ప్రాజెక్టులు మనము పూర్తి చేసుకోవడం ముఖ్యము. అంతేగాని, పారిపోయిన కంట్రాక్టర్లను వెలికి తెచ్చుకోవడం ముఖ్యంకాదు.

SRI V. C. CHUDAMANI DEO :—Agency areas లో మమ్మడి గడ్డ, పొట్టిగడ్డ, మందగడ్డఅని చిన్న చిన్న గడ్డలుఉన్నాయి. వాటిని ఈ సంవత్సరమే Take up చేస్తారా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—నేను ఈ విషయం ఇదివరకే చెప్పాను. Medium schemes కు, Minor schemes కు కొద్ది డబ్బుమాత్రమే కేటాయిస్తాము. ఈ సంవత్సరమే పూర్తిగా తీసుకోలేము, కాని వచ్చేసంవత్సరం, అనగా Second year of the Second Five year Planలో, ఇవన్నీ తీసుకోడానికి ప్రభుత్వము కృషిచేస్తుందని చెప్పాను. వీటికన్నిటికి Estimates తయారుచెయ్యన్నారు. పొట్టిగడ్డ వగైరా పేర్లన్నీ కూడ ఈ List లో ఉన్నాయి. అవి వచ్చేసంవత్సరం తీసుకోగలుగుతామేమో అనుకొంటాను. ఎందుకు ఈ ఆలస్యం జరుగుతున్నది అంటే, Last year of the First Five year Plan లో ప్రారంభించిన Schemes ఇంకా పూర్తికాలేదు. అవి ఇప్పుడిప్పుడే పూర్తి అవుతున్నాయి. ఇంకొక సంవత్సరములో పూర్తిఅవుతాయి. ప్రారంభించిన 18 Schemes లో శ్రీ కాకుళంజిల్లాలో ఉన్నటువంటి 5, 6 Schemes ఇంకా పూర్తికాలేదు. ఈ జూలై ఆ ప్రాంతాలలో పూర్తికావచ్చునని, ఆశిస్తున్నాము. ఇంక, నారాయణపురములాంటి ప్రాజెక్టులు Next year కు పూర్తిఅవుతాయి. అవి పూర్తికాగానే కొత్తవి ప్రారంభించవచ్చు. ఈ నాగార్జునసాగర్ కు కొంతమంది ఇంజనీర్లు, Medium schemes కు కొంతమంది ఇంజనీర్లు, Minor schemes కు కొంతమంది ఇంజనీర్లు, Investigation కు Special Division, ఈ విధంగా వందలకొలది సంఖ్యలలో ఈ Staff పెరిగిపోయింది. ఈ రెండేళ్లలో కనుక ఇప్పుడే ఇంకా కొత్తవనులుకూడ తీసుకోవాలంటే, Inview of the Nagargjunasagar మనము తినలేనిదానికంటే ఎక్కువగా తినడానికి ప్రయత్నించి నట్లు అవుతుండేమో, అనుకొంటాను. చాలా ప్రమాదాలకు గురిఅవుతాము. కాబట్టి ఈ సంవత్సరమే అన్నీ ప్రారంభించలేము. Estimates, schemes తయారు చేసుకొంటున్నాము. Second year of the Second Five year Plan లో అవి తీసుకోడానికి వీలుంటుందని అనుకొంటాను. అప్పుడు ఏకేవి ప్రారంభిస్తాము అంటే, అది ఇప్పుడు చెప్పలేను. అన్ని ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నిస్తాము. అన్ని అంటే రాష్ట్రములో ఉన్నవన్నీకాదు. రెండుకోట్ల హెక్టార్లన్నీ, నాలుగుకోట్లకైనా

Sri N. Sanjeeva Reddi]

[19th March 1956

పనులు మనము సాధించుకోగలుగుతామేమో అనుకొంటాను. ఆ ప్రయత్నం ఎంత వరకు జయప్రదమవుతుందో, ఏమి చేయగలుగుతామో నేను ఇప్పుడు ఏమిచెప్పలేను. మొత్తానికి ఈ మాడు Demands క్రింద, డబ్బును ఎట్లా బాగా ఖర్చుపెట్టడానికి పిలుపుతుందో దాన్ని గురించి మీ సలహాలుఇవ్వు ఈ Demands ను ఏకగ్రీవంగా అందరూ ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. SPEAKER : Motion moved :

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,38,65,400 under Demand No. VIII—Irrigation.”

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 5 17, 29,600 under Demand No. XXXIV—Capital Outlay on Irrigation.”

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,80,00,000 under Demand No. XXXVIII—Capital Outlay on Multipurpose River Schemes.”

SRI S. VEMAYYA :—Sir, I beg to move

Rs.

To reduce the allotment of Rs. 1,38,65,400
for irrigation by ...

100

(For the abnormal delay to promote L.C.Es.
to the Upper Grade in the State).

SRI S. VEMAYYA :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,38,65,400
for Irrigation by ...

100

(To urge Government to take up the excava-
tion of Kanupur and Kavalı canals
now).

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—Sir, I beg
to move :

To reduce the allotment of Rs. 1,38,65,400
for Irrigation by ...

100

Demand XXXIV—Capital outlay on Irrigation

Demand XXVIII—Capital outlay on Multi-purpose River Schemes

19th March 1956]

[Sri Pillalamarri Venkateswarlu

(To discuss the failure of the Government
to make provision for the execution of
Tungabhadra High level Canal Scheme).

SRI P. NARASIMHAPPA RAO :—Sir, I beg to move :

(To reduce the allotment of
Rs. 1,38,65,400 for Irrigation by ... 100

(నందివాడ ప్రాజెక్టు, చాయన్నానల్
పనులు వెంటనే ప్రారంభించవలెనని.)

SRI M. SATYANARAYANA RAJU : Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 1,38,65,400
for Irrigation by ... 100

(For the failure of the Government to
implement Irrigation facilities to
Cheepurapalli Taluk).

MR. SPEAKER : The cut motion (No. 389) given notice
of by Sri Vavilala Gopalakrishnayya need not be moved as it
is covered by the cut motion (390) of Sri Pillalamarri Venka-
teswarlu. He can speak on it.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—Sir, I beg
to move :

To reduce the allotment of Rs. 1,80,00,000
for Capital Outlay on Multipurpose
River Schemes by ... 100

(To discuss the failure of the Government
to make adequate provision for the exe-
cution of Nagarjuna Sagar Project.)

SRI M. NAGI REDDI : Sir I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 1,80,00,000
for Capital Outlay on Multipurpose
River Schemes by ... 100

Sri Pillalamarri Venkateswariu]

[19th March 1956]

నా గార్జనపాగరు ప్రాజెక్టును, ఒకే దశలో తీసుకొనుటకు, తుడికొలిన ఖోస్లా కమిటీ రూపొందినట్లు, సెల్లూరు, గుంటూరు జిల్లాలలో అత్యధిక భూమి సాగులోకి వచ్చునట్లు చేయుటగురించి చర్చించుటకు.

Mr. SPEAKER. The main Demands and the cut motions are now before the House for discussion.

Sri M. SATYANARAYANA RAJU :—అధ్యక్షా, ఉపముఖ్యమంత్రి గారు నీటి తీరువపద్ధతు ప్రవేశపెట్టుతూ, సభ్యులు మాట్లాడబోయే విషయాలను గురించి వారు ముందుగానే మాట్లాడారు. దీనినిబట్టివారికి thought reading ఉన్నదేమోనని నేను అనుకుంటున్నాను. అందుకు స్వామి చాలా సంతోషము. సభ్యులు ఏ ఏ సంగతులను గురించి మాట్లాడదలచుకున్నారో ఆ విషయాలనే వారు తెలుసుకోగలిగారు. ఎందుకంటే, వారు చేయించబడిన పనులు చేయలేదు కాబట్టే, వాటినిగురించి ముందుగానే మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. నీటి తీరువలను గురించి వారు అనేక రకాలుగా సెలవిచ్చారు. మొట్టమొదట పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టుల విషయమును గురించి మాట్లాడదలచుకున్నాను. కాని వీటికే ఎక్కువ ప్రాధాన్యము యిస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ విధముగా ముందు పెద్ద ప్రాజెక్టులకు ప్రాధాన్యము ఇచ్చినందువల్ల ప్రయోజనము ఏమీ కనిపించటమలేదు. పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులవల్ల ప్రయోజనము ఉంటే ఉండవచ్చు కాని దానియొక్క ఫలితములు long range లో కనబడతాయి. మైనరు ఇరిగేషన్లు మన రాష్ట్రములో ప్రతి జిల్లాలోనూ ప్రభుత్వము తలబెట్టుతున్నది. కాని వీటికే ముందు ప్రాధాన్యము యిస్తే, ఫలితము తొందరలో రాగలదు. పెద్ద ప్రాజెక్టులకన్న మైనరు ఇరిగేషన్లకే ఎక్కువ విలువ ఉంటుంది. ప్రజలుకూడ తమకు దేనివల్ల ఫలితము ముందుగా వస్తుందో, వాటికే విలువ యిస్తారనిగూడ గుర్తించాలి. అయినప్పటికీ, పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులకు ప్రభుత్వము ముందు ప్రాధాన్యము యిస్తున్నారంటే, యిది దేశములో ఒక advertisement గా ఉపయోగిస్తుందేకాని, ప్రజలకు మాత్రము ఫలితము వెంటనేరారు. ప్రస్తుతము మనకు నాగార్జున ప్రాజెక్టు తలపెట్టారు. దీని తరువాత నాగావలి వస్తున్నది. ఇవి పూర్తి అయి ఫలితము వచ్చేటప్పటికి ఎన్నో సంవత్సరాలు పడుతుంది. అందువల్ల పూర్తి ఫలితము రావటానికి చాలా ఆలస్యము జరుగుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టులు పెద్దవి కావడమనేల్ల, పూర్తి కావటానికి ఆలస్యము జరుగుతుంది కాబట్టి, ప్రజల అవసరములకు ఇవి వెంటనే బోధపడవు. ఈ ప్రాజెక్టులు రాబోయే ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో తప్పకుండా వస్తాయా అనిగూడా మనము నమ్మబేసిందా ఉన్నాము. ఇవి పూర్తి అయి వచ్చేటప్పటికి, చాక్షాపు ఏ 20

19th March 1956]

[Sri M. Satyanarayana Raju

సంవత్సరాలో పట్టుతుంది. అంటే ప్రజలు యీ ప్రాజెక్టుల ఫలితాలకొరకు ఇరవై సంవత్సరాలు నోర్డు తెంచుకొని కూర్చోండి అని ప్రభుత్వము చెబుతున్నదన్నమాట: ఆకలి ఉన్నవాడికి వెంటనే ఆకలి తీర్చాలిగాని, ఆలస్యము అయితే, చచ్చిపోతాడు అనే సంగతి మరచిపోకూడదు. ఇరవై సంవత్సరాలదాకా ఆగవలసిఉంటే, రైతాంగము ఎంతో నష్టమునకు గురికావలసిఉంటుంది. అందువల్ల వెంటనే ఫలితమునకు వచ్చే చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులు ముందు తీసుకోవాలని అంటున్నాను. ప్రభుత్వము తల పెట్టిన పెద్ద ప్రాజెక్టులకు ఏనాటు అయిగువందల కోట్ల ఖర్చుచేయవలసి ఉన్నప్పుడు, అందులో ఫలితముగూడ ఏ ఇరవై సంవత్సరాలకోగాని రానప్పుడు, చిన్న చిన్నవి అంటే medium size projects, minor projects కు ఏ రెండు మూడు కోట్ల ఖర్చుచేస్తే ముందుగా ఫలితము వస్తుందిగా. ప్రజలకుగూడ తొందరలో ఫలితము అందటానికి అవకాశము ఉంటుంది గదా! ఈ టెక్కులు అన్నీ ఉపముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసును. ఇవిగాక జమీందారీ ఏరియాలలో చాలా బోట్ల supply channels అయితే నేమి. అక్కడక్కడ అడ్డకట్టలు అయితే నేమి ఏర్పాటు చేయబడియున్నవి. ఇవి రాసురాసు, వరదలువచ్చినప్పుడు అన్నీ కొట్టుకొని పోయినందున, నీరు బొత్తిగా నిలవడములేదు. ఇప్పుడు వాటిని మరమ్మత్తు చేస్తే పంటలకు చాలా ఉపయోగముగా ఉంటుంది. ఈ ఖర్చు ఎకరమునకు దాదాపు యాభైగాని, నూరు రూపాయలుగాని, అంతకన్న ఎక్కువ ఖర్చుచేయనక్కరలేదు. ఆమోతవు ఖర్చుచేస్తే, యీ channels, అడ్డకట్టలు చాలావరకు బాగుపడుతాయి. ఫలితముగూడ హెచ్చుగా రావటానికి అవకాశము ఉంటుంది. ఇటువంటివి ప్రజలకు ఎంతో త్వరలో ఉపయోగించాలి. వెనుకబడవేసి ప్రభుత్వం ఉపేక్షించడము, సభ్యులు ఎవరైనా అడిగితే, కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు వీటికి హెచ్చుగా డబ్బు కేటాయింపలేదని చెప్పడం, జరుగుతున్నది. పోని, కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు అయిదు సంవత్సరాలకు ఇచ్చిన కేటాయింపు డబ్బులోనుంచి ఒక సంవత్సరము డబ్బు అయినా తగ్గించి, వీటికి ఉపయోగిస్తే యీ Minor Irrigation Schemes కొంతవరకైనా మరమ్మత్తుచేసి అభివృద్ధి చేయటానికి వీలవుతుంది. ప్రజలకుగూడ ఎంతో ఉపయోగిస్తాయిగా! తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ ఫలితము తొందరలో ప్రజలకు అందజేయటానికి అవకాశము కలుగుతుంది. ప్రభుత్వము యీవిధముగా ఎందుకు చేయడము లేదో-అర్థము కావడములేదు.

తదనంత medium and minor projects విషయములో గతములో Major ప్రాజెక్టులకంటే, ఇవి చాలా తక్కువగా కట్టబడినవి. మా జిల్లాలో అక్కడక్కడ గిడ్డలు ఉన్నవి. అందులో ఒకదానికి ఆనకట్ట తొందరపడి, అలోచించకుండా

Sri M. Satyanarayana Raju]

[19th March 1956

ఎగువన కట్టవలసినదానికి బదులు దిగువన కట్టారు. దానివల్ల ఫలితము ఎక్కువ రావడము లేదు. ఉదాహరణ చెప్పాలంటే మా జిల్లాలో నారాయణపురం ప్రాజెక్టు అని ఒకటి కట్టుతున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టునే ఎగువన ఉన్న నందివాడనద్ద కట్టినట్లయితే, దానికి దగ్గరగా ఉన్న మెట్ట ప్రాంతాలకుగూడ నీరు పారుదల కావటానికి అవకాశాలు ఉంటవి. హెచ్చు ఫలితముగూడా వస్తుంది. అలాంటిది నారాయణపురం నద్ద కట్టుతామని అంటున్నారు. ఇది ఎక్కువగా ఉపయోగించదని నా అభిప్రాయము. ఇదేవిధముగా సాయూరు దగ్గర కదిరివలసకట్ట అనేది ఉన్నది. దీనిని మరొక రెండు మైళ్ళు ఎగువన కట్టినట్లయితే అక్కడ చుట్టు ప్రక్కన ఉన్న ప్రజలు ఎక్కువ ఫలితము పొందటానికి వీలుగా ఉండేది. అక్కడ మెట్ట ప్రాంతాలుగూడ సాగు చేయడానికి అవకాశము ఉండేది. కాని ప్రభుత్వము ఏకారణముచేతనోగాని, దీన్ని దిగువన కట్టారు. ప్రజలకు ఇది నష్టముగానే ఉన్నదికాని, దీనివల్ల ఎక్కువ ఫలితము పొందలేకపోతున్నారు. ఇప్పుడు ఉపముఖ్యమంత్రిగారు నారాయణపురం ఆనకట్ట తయారుఅయిన తరువాత నందివాడదిగూడ మొదలుపెట్టుతామని అంటున్నారు. కాని నారాయణపురం తరువాత నందివాడది కట్టుతామని అంటే, యీ నందివాడది ఎప్పుడు వస్తుందో ఎవరుగూడ చెప్పలేకుండా ఉన్నాము. ఏది ఎట్లా అయినప్పటికినీ ముందే నందివాడ దగ్గర ఆరంభించినట్లయితే ముందుగానే నారాయణపురం ఆనకట్ట కన్నా ఎక్కువ ఫలితములు రావటానికి వీలుఅయ్యేది. ప్రభుత్వము మాత్రము యీ విషయములో ముందు వెనుకలు ఆలోచించకుండా, ఎదో ఇంజనీర్లు చెప్పారని, ఆరంభించడము, ఖర్చైనదికొదనే చెప్పవలసివున్నది. ఎందుకంటే, నారాయణపురం ఆనకట్టవల్ల, ఇదివరకు నీరుపారుదల అవుతున్న భూములకు మాత్రమే నీరుపారుదల అవుతోంది కాని కొత్త ప్రాంతాలకు నీరు వెళ్ళదు.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—సత్యనారాయణరాజు

గారిపద్ద ఉన్న information సరియైనదికొదనుకుంటాను. ఇప్పుడు దాని particulars నాదగ్గర లేవుకాని, ఒకవిషయముమాత్రము చెబుతున్నాను. వాటికి స్కీములు ఉన్నవి. వీటిని ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటువారు బాగా examine చేసినతరువాతనే, ముందు నారాయణపురము ఆనకట్టకట్టితే, దీనివల్ల చీపురుపల్లి తాలూకాకుగూడ నీరు వెళ్లటానికి వీలవుతుంది. అక్కడగూడ ఉపయోగిస్తుందని ఇంజనీర్లు సలహాయుచ్చారు. అంతేకాని, నారాయణపురమువద్ద కట్టితే, నందివాడ వద్దకట్టగూడదు అనేది యేమీలేదు. దానికి నీరు లేదనికొదు. కావలసినంతనీరు ఉంటుంది. నాగవల్లిలోని నీరు నారాయణపురమునకు కొద్ది పర్సెంట్ జమాత్రమే వాడుకుంటాము. నారాయణపురము కట్టినందువల్ల నాగవల్లికి నీరు ఉండదు అని కొదు, ఇందులో ముందు ఏది కట్టాలి అనే ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు పైనవున్నవారు

19th March 1956]

[Sri N. Sanjeeva Reddi

పైనదాన్ని కట్టమంటారు, దిగువవున్నవారు దిగువున కట్టమని చెప్పారు. ఈవిధముగా ఒకరివూ ఒకరు పోటీలు పెట్టుకుని, మాదినుండు అంటే, మాదినుండు అని అంటే దానికి ప్రభుత్వముమాత్రం యేమిచేయగలదు? దానికి ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు వారిని బాగా విచారించమని చెప్పును. వారియొక్క సలహామీదనే ప్రభుత్వము ఆరంభించింది. అంతేగాని పైవారు పైన అని, క్రిందివారు క్రింద అని, ఆ తాలూకా అని, యీతాలూకా అని అంటే, ఇందులో ఏదిఅని సమాధానము చెప్పటము కష్టము.

SRI M. SATYANARAYANA RAJU :—ఇప్పుడు నారాయణ పురము ఆనకట్ట, ప్రభుత్వమువారు తలంచుచున్నట్లుగా, చీపురుపల్లి తాలూకా ప్రజలకు ఏమాత్రము ఉపయోగించదు. ఎందుకంటే, ఆ తాలూకాలో ఎంతవరకు ఉన్నదంటే, శ్రీకాకుళం town వచ్చేవరకూ ఉన్నది. ఆవీరియానంతట అంటిపెట్టుకుని ఉన్నది. అట్లా కాకుండా నందివాడవద్ద కట్టినట్లయితే ఒక్క చీపురుపల్లి తాలూకాకే అధికభాగము రావటానికి అవకాశము ఉన్నది. అది కేవలం మెట్టప్రాంతం అని మంత్రిగారికిగూడ తెలుసును. ఆ తాలూకాకే అధికభాగము వస్తుంది. తరువాత పాలకొండ తాలూకాలో దక్షిణంవరకునకుకూడ రావటానికి అవకాశము ఉన్నది. కాబట్టి నందివాడవద్ద కట్టినట్లయితే ఆ తాలూకాకంతటికినీ ఉపయోగపడుతుంది. ఇది కాకుండా చీపురుపల్లి తాలూకాలో Shermuhammadaipuram firkā లో గూడ నీరుసప్లయ కావటానికి అవకాశము ఉంటుంది. (interruption)

ఇది యేదో రాజకీయ కక్షలలో చెబుతున్నానని అంటున్నారకాని అది నిజము కాదు. మంత్రిగారు వెళ్లి స్వయముగా చూడవచ్చును. నిజానిజములు తెలుసుకోవచ్చును.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—నారాయణపురం అని, నందివాడ అనేవాడనలో, యీ ప్రాజెక్టును నిర్ణయించడము అయింది. అందుకు ప్రారంభించవలసివచ్చింది. ఏదో ఒకటి ఆరంభించాముకదా! అది పూర్తికానివ్వండి. అంతేకాని దానిని ఇప్పుడు మానివేసి, యీ పోటీలు అన్నీ తీర్చుతూ కూర్చుంటే, యీ రెంటిలో ఏదీగూడ రాకుండాపోవడము తటస్థిస్తుంది. ఈ తగాదాలవల్ల ఒక సారి యీ నారాయణపురము ఆనకట్టకు ప్రమాదమువచ్చింది. దానిని ఏదో విధముగా తప్పించుకోగలిగాము. కాబట్టి ఇప్పుడు నారాయణపురము కట్టుతున్నారా కాబట్టి ఇక నందివాడ రాదు అని అనుకోనక్కరలేదని అంటున్నాను. నారాయణపురము పూర్తికాగానే, నందివాడకూడ వస్తుంది.

SRI M. SATYANARAYANA RAJU :—నందివాడ వస్తుందని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. చాలా సంతోషము... తరువాత కడపకుకూడా

Sri M. Satyanarayana Raju]

[19th March 1956

కొనల్ నుగురించి ఒకవిషయము చెప్పదలచుకున్నాను. ఈకొలవలో సిమెంటు కాంక్రీటు అనేది సుమారు మూడుకోట్లు ఖర్చుపెట్టి ప్రభుత్వముచేయిస్తున్నది. ఇది చేయించవద్దని నేను చెప్పడములేదుకాని, యీ సిమెంటుకాంక్రీటు ఎంతవరకు నిలుస్తుంది అనేది ప్రభుత్వము గుర్తించినట్లులేదు. ఇంత ఖర్చుపెట్టి యీ సిమెంటు కాంక్రీటు చేయించేబదులు పెద్దపెద్ద నదులలోఉండే బంకమట్టి అంటే alluvial soil ను యీ కొలవలో వేయించినట్లయితే water percolation కొంతవరకు తగ్గుతుంది, నీరుకూడ వృధాగాపోదు. ఈమట్టి మామూలుగా నూరుగజములకుగాని, రెండువందలగజాలకుగాని ఒకచోట protected walls కొలవలో కట్టినట్లయితే, యీ walls మధ్య అక్కడక్కడ యీ మట్టిని కుంభించినట్లయితే, water percolation తగ్గుతుంది, నీరుకూడ వృధాగా యింకిపోదు. ఈ విధముగా చేస్తే చాలా ఉపయోగముగా ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వము యిక మీదటనైనా యీ కొలవలో నేను చెప్పినవిధముగా చేయించటానికి ప్రయత్నించ వలసిందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఆ విధముగాచేస్తే, డబ్బుకూడ చాలా తక్కువ అవుతుంది. ఇప్పుడు వేసిన ఎస్టిమేటు ప్రకారము ఎంతోడబ్బు మిగులు తుందిగదా !

తరువాత minor irrigation ను గురించి చెప్పాలంటే, మా జిల్లాలో మెట్టప్రాంతాలకు నీరు పారుదలకావటానికి నారాయణపురమునకు, కర్రెవలసకుకట్టిన కట్టల విషయములో యివి ఒకదానినొంచి ఒకటి చాలా దూరముఅయిపోయినవి. ముఖ్యంగా జమిందారీ ప్రాంతాలలో యిదివరకు కట్టిఉన్న కట్టలుఅన్ని పోయినవి. వాటి రిపేరుకుగాను మేము యిదివరకే ఎన్నో విధములుగా మంత్రికారికి చెప్పాము. ఎస్టిమేట్లు 1950-1951 నుంచిగూడ తయారుచేయబడినవి. అవి ఎంతవరకు కాంక్షను అయినవో తెలియదు. మా జిల్లాలో అక్కడక్కడ కొన్ని గడ్డలుకట్టబడిఉన్నవి. అవిగాక, అడసాకచానల్ అని ఒకటివున్నది. ఈ గడ్డలు సుమారు 20 సంవత్సరాలక్రింద కట్టబడినవి. అప్పుడప్పుడు పెద్ద పెద్ద వరదలు రావడమువల్ల ఆ గడ్డలు అన్నీకొట్టుకొనిపోయినవి. నీరు నిలవడములేదు. పంటలకు నీరులేక రైతులు నష్టపడుతున్నారు. మేము యీ విషయము ప్రభుత్వము యొక్క దృష్టికి ఎన్నోసార్లు తీసుకునివచ్చాము. కాని నలభైవేల రూపాయలకు estimates తయారైనప్పటికీనీ యింతవరకు ఆ గడ్డ రిపేరుచేయించలేదు. తయారు కావలేదు. ఈ గడ్డమీదనే ప్రభుత్వము కొంతసామ్యముఅయినా ఖర్చుచేస్తే బాగుంటుంది. ఇదివరకు యీ గడ్డలు ఎందుకు కొట్టుకొనిపోయినవి అనేది విచారించలేదు. దానికి నివారణోపాయముగూడ ప్రభుత్వము ఆలోచించలేదు. ఎందుకంటే అడపాకానల్ అనేది చాలా ముఖ్యమైనది. దానిక్రింద 2,500 ఎకరాలుసాగు కావటానికి

19th March 1956]

[Sri M. Satyanarayana Raju

అవకాశము ఉన్నది. ఈ ఛానల్ మరమ్మత్తుచేస్తే, యీ 2,500 ఎకరాలు సాగుఅవుతుంది, ఈ ఒకటిఅయినా ఉన్నది అని ఆలోచిస్తే, వరదవచ్చినప్పుడల్లా మాటిమాటికి కొట్టివేస్తున్నది. ప్రభుత్వముఅయినా దీనికి కారణముయేమిటని విచారిం చిందాలింటే, అదిగూడ కన్పించదు. దీనిమీద గడకంఛర అని ఒకటిఉన్నది. వానిమీదనైనా ఒకకట్టకట్టినట్లయితే, పైనుంచినప్పు నీరుకు force తగ్గిపోయి, నీరు నిలవటానికి అవకాశము ఉంటుంది. హెచ్చుభూమికికూడ నీరు పారుదల కావటానికి అవకాశము ఉంటుంది. ఈ విషయము ఎన్నోసార్లు ప్రభుత్వానికి చెప్పాము. కాని డిపార్టుమెంటువారు ఉపేక్షచేస్తూ ఉరకున్నారు.

పులికిని వోటుపల్లిలో బిల్లగడ్డ, కొండపాడుగడ్డ అని రెండుగడ్డలున్నాయి. వీటికి 1951 లోనే 25600 అవుతుందని estimate లు వేయించారు అంచనా ఇదివఱకేఉన్న కాలవమరమ్మత్తుచేస్తే వెయ్యి ఎకరాలు సాగవుతుంది. మేము deputation గా వెళ్లిచెలితే Public Works Department దగ్గరకు వెళ్లమంటారు. Public Works Department వారి దగ్గరకు వెళ్లిచెలితే ఇంకా మాకు Orders రాలేదంటారు. చెప్పడమేకాని ఏమీపని జరగడంలేదు. దీనికి ఎకరం ఒకటింటికి లెక్కవేస్తే 25 రూపాయలవుతుంది. ఇప్పుడు 1000 ఎకరాలమీద నీటితీరువా పోతోంది. వేగలియాగంగడ్డక్రింద 400 ఎకరాలు సాగువుతుంది. ఎకరం ఒకటికి 50 రూపాయలు మరమ్మత్తు చార్జీక్రింద అవుతుంది. చీపురుపల్లిదగ్గర మందిరి వలగగడ్డఉన్నది. దానికి రమారమి లక్ష 50 వేల రూపాయలు అవుతుంది. దీనికి వెల్లపాలెందగ్గర కట్టినట్లయితే 1500 ఎకరాలు సాగుపడానికి అవకాశంఉంది. ఇవన్నీ పూర్వం ఉన్నవే. కాలవలు కొట్టివేసినవి. అవి మర్రామతు చేయమని చెబుతున్నాం. Government departments ని అడిగి ఆ లెక్కలుమీరు వేయించి చూడవచ్చును. లావేరుఅని వెంకటాపురందగ్గర ఒకగడ్డ ఉన్నది. అది ఊటగడ్డ. నీరు ఎప్పుడూ పారుతూఉంటుంది. ఆ గడ్డకు కట్టినట్లయితే రమారమి 150000 రూపాయలవుతుంది. రమారమి 2500 ఎకరాలు సాగువుతుంది. ఈ మెట్టప్రాంతాలలో పెద్ద ప్రాజెక్టులు లేకపోయినప్పటికీ ఈ చిన్న చిన్న పనులు చేయిస్తే అక్కడి ప్రజలకు చాలా పదుపాయంగా ఉంటుంది. మేము ఆనేక సార్లు చెబుతున్నప్పటికీ Department వారు దానికితగిన దోహదం ఇవ్వడం లేదు. Minor irrigation కు Second Five year Plan లో రెండుకోట్లు ఇచ్చామన్నారు. గోదావరి, కృష్ణా, నాగావలి, వంశధార ఈ ప్రాంతాలుతప్ప, మెట్టప్రాంతాలు మూడూ, నాలుగు జిల్లాలకు సంబంధించినవి కేవలం ఈ Minor Irrigation మీదనే ఆధారపడినవి. ఈ 2 కోట్లతో ఇన్ని ప్రజలకు రీ సెవ త్వరాలు ఎట్లా గర్హతారో తెలియకుండాఉంది. ఇది ఒకజిల్లాకుకూడా చాలదు.

Sri M. Satyanarayana Raju]

[19th March 1956]

మొట్టమొదట minor irrigation కు ప్రాధాన్యత ఇచ్చి, తరువాత Medium irrigation schemes కూ, తరువాత Major irrigation కూ ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. ప్రభుత్వానికి ఖర్చుపెరగడమేకాని ఆదాయం తగ్గుతుంది. అందువల్ల ఈ మెరకప్రాంతాల అభివృద్ధికి ఈ Minor irrigation schemes కి 2 కోట్లు చాలవుకనుక 10 కోట్లయినా ఈ రెండో పంచవర్ష ప్రణాళికలో Allot చెయ్యాలని కోరుతున్నాను.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU:—అధ్యక్షా! రెండో

పంచవర్ష ప్రణాళిక ననుసరించి ఈనాడు మన budget తయారుచేసుకోవడం జరిగింది. ఈ రెండో పంచవర్ష ప్రణాళికద్వారా మన స్కీములన్నిటికీ ఎక్కువడబ్బు కేటాయింబడుతుందని ప్రజలంతా ఆశించారు. కాని budget చూచేటప్పటికి దానికి విరుద్ధంగా కనిపిస్తోంది గతసంవత్సరం 7 కోట్ల 4½ లక్షలు ఖర్చుపెట్టుకుంటే ఈ సంవత్సరం 5 కోట్లు 26 లక్షలుమాత్రమే మనం ఖర్చుపెట్టగలిగాం. దాన్నిబట్టి capital outlay లో ఎంతతగ్గిందో మనకు బోధపడుతుంది. పోనీ ఈ సంవత్సరం తక్కువఖర్చుపెట్టినా వచ్చే సంవత్సరమైనా ఎక్కువఖర్చు పెట్టగలమనే ఆశ ఎక్కడా కనిపించడంలేదు. ఎందువల్లననగా మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన ఉపన్యాసాలలో మన ఆదాయం బాగా పెంచుకుని మన project లకు ఖర్చుపెట్టుకునే స్తామతు మన రాష్ట్రానికి వచ్చినప్పుడే మనం ఏమైనా చేసుకోగల్గతాం అని అనేక సందర్భాలలో తెలియజేశారు. ఈ ఖర్చుపెట్టిన 5 కోట్ల 26 లక్షలు చాలా తక్కువ. ఈ అభిప్రాయం మన ఉపముఖ్యమంత్రిగారుకూడా వెల్లెబుచ్చారు. అందువల్లనే మన అభిప్రాయాలన్నీ కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. కేంద్రప్రభుత్వం ఏవిధంగా ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని చిన్నచూపుచూచి నష్టం కలుగజేస్తున్న విషయంకూడా మనం కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉంది. మనం ఆర్థికంగా వెనుకబడియున్నాము. పారిశ్రామికంగా వెనుకబడియున్నాం. మనకి irrigation projects కట్టుకోవడానికి ఎన్నో జీవనదులూ, నీటి వనరులూ ఉన్నప్పటికీ వాటిని మనం ఉపయోగించుకునే ఆర్థిక స్తామతు మనకు లేదు. నిజంగా చూస్తే దేశం అంతిటికీ ఆహారపదార్థాలు ఒక్క ఆంధ్రదేశమే supply చేయగల స్థితిలోయన్నది. ఆంధ్రదేశానికి అంత నీటివసతియుంది. ఈ నీటివసతులన్నీ develop చేయడానికి కేంద్రప్రభుత్వం మనకు సహాయం చేసుకుండా ఏదో నాగార్జునసాగరు వంటి ఒక project కు ఒకకోటి 80 లక్షలు ఇచ్చి మిగిలిన project కట్టుకోండి అంటే ఇది ఎంతవజ్రహా చాలుతుంది. ఈడబ్బు ఒక 2 నెలలో 3 నెలలోనో ఖర్చయిపోతుంది. ఇది ప్రజలలో చాలా అసంతృప్తి కల్గి జేసింది. కేంద్రప్రభుత్వంమీద తీవ్రమైన ఒత్తిడితీసుకువచ్చి మనవంతు ఎక్కువ కేటా

19th March 1956)

[SRI Pillalamarri Venkateswarlu

యించేటట్లు మనం ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. తుంగభద్ర High level canalని గురించి ఉపముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఈమధ్య Mysore ప్రభుత్వం ఏదో ప్రకటించినట్లు పత్రికలలో పడింది. తప్పంతా కూడా ఆంధ్రప్రభుత్వంమీద మోపింది. దానికి సంజీవరెడ్డిగారు తమ సమాధానంలో జవాబుచెబుతారని ఆశిస్తున్నాను. ఏమైనప్పటికీ ఈకొలువ నిర్మాణంపై పూర్తి అధికారం మనకు వచ్చేటట్లు bill లో provide చేయాలని మనం demand చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. దాని నిర్వహణవాద్యతకూడా ఆంధ్రప్రభుత్వానికే ఉండాలి. దానికి ఈ బడ్జెటులో కేటాయించక పోయినప్పటికీ, supplementary demand ద్వారానైనా provide చేసి, ఆపని వెంటనే ప్రారంభించవలసిన అవసరం ఉంది. తుంగభద్ర High level channel యొక్క ప్రాముఖ్యత, ప్రాధాన్యత మనమే కాకుండా దేశమంతా గుర్తించింది. ఇది ఈ పాటికే పూర్తికావలసింది. ఇప్పటికీకూడా ప్రారంభించలేకపోయాం. ఏదో ఒకకోటి 80 లక్షలొచ్చి మనకళ్ళ నీళ్లుతుడవడానికి కేంద్రప్రభుత్వం చూస్తే, మన rights కోసం గట్టిగా నిలబడవలసిన అవసరం ఉంది. ఈబడ్జెటు frame చేయడంలో ఈ irrigation sources, maintenance and repair కి చాలాతగ్గించడం జరిగింది. ఇదిచాలా ప్రమాదం. దుబారాఖర్చు తగ్గించుకోవాలిగాని, ఏ కాలవలు గండ్లుపడినప్పుడు మనం డబ్బులేదని మెదలకుండాకూర్చుంటే ఎంత హాస్యాస్పదమో మంత్రిగారు గుర్తించాలి. ఈ బడ్జెటులో Irrigation Demand చూచినప్పుడు, major irrigationకూ, minor irrigation కూ కేటాయించిన మొత్తాలుచూస్తే, కొన్ని works ప్రారంభించారు budget లో amount of estimates అనివేశారు. వేసినతరువాత దాన్ని take up చేయలేదో మధ్యలో ఆపేశారోకూడా తెలియడంలేదు. ఈ శుంపత్సరం ఏమీ provide చేయలేదు. దీనికి డబ్బు కేటాయించకుండా ఏ విధంగా ఖర్చుపెట్టగల్గుతారో నాకు బోధపడడం లేదు.

జిన్నూరు ఛానల్ రీ మాడలింగ్ స్కీముకు రూ. 28,000 కాంక్షను చేసి రూ. 4,501 ఖర్చు పెట్టారు. ఖరవరం పంపింగ్ స్కీముకు, రూ. 5,550 కాంక్షన్ చేసినారు. అది give-up చేసినారేమో తెలియదు. అదేవిధముగా కలవరపూడి భూములకు, ఇరిగేషన్-ఫెసిలిటీస్కుగాను లక్ష రూ. 1,70,000 ఖర్చు కావలెనన్నారు. రూ. 9,557 మాత్రం ఖర్చుచేశారు. అవిధంగా ప్రారంభించినది పూర్తి చెయ్యలేకుండా పోతున్నాం అని తెలుస్తుంది. అట్లాకాకుండా ప్రారంభించిన వాటిని పూర్తిచేయడానికి పూనుకొనవలెను. కాంక్షన్ మాత్రం ఉంటుంది గాని ఖర్చు పెట్టడం మాత్రం జరుగలేదు. 1954-55 లో గోరింకఛానల్, దాని బ్రాంచిలకోసం రూ. 20,758 ఖర్చుపెట్టారు. నేను ఇప్పుడు చదివినది ఫాతల్

Sri Pillalamarri Venkateswarlu]

[19th March 1956

కాదు. 1950-51-52 వే. 1948 నుంచి అనేక స్కీములను పనులు. ఇప్పటి వరకు ఇరిగేషన్ డెసిలిటీస్ లేని ప్రాంతాలకు ప్రాముఖ్యం ఇస్తూ వచ్చాం. మేజరు మైనరు ఇరిగేషన్-స్కీములకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం ఇవ్వలేను. కృష్ణా జిల్లాలో నందిగామా తాలూకాలో కాజవరం 99 సంవత్సరాల బీజుకు తీసుకొన్నారు. 1945 నుండి పేచీగా ఉంది ఆగస్టు 11, 1953లో రూ. 21,000 అనకట్ట రిపేరుకు గాను శాంక్షన్ చేశారు. ఇది చాలా చిన్న ప్రాజెక్టు. 400 గానీ, 500 గానీ, ఎకరాలు సాగుకావచ్చును, flood వస్తే భూములు కొట్టుకుపోతు ఉంటవని అనుకున్నారు. ఖర్చు మాత్రం వ్రాశారుగానీ పని ఏమీ జరగలేదు. అనకట్ట రిపేరు కూడా చేయలేదు. 1953 అక్టోబరులో ఇందుకుని రూ. 32,000 శాంక్షన్ చేశారు. 1955-56 లో బ్రిడ్జిలకు రూ. '0,000 చేశారు. అనకట్ట రిపేరు అగిపోయినవి. ఎందుకు neglect చేశారో తెలియదు. దీనిని వెంటనే మంత్రిగారు పరిశీలించవలెను. బడ్జెటులో లేకపోయినా చిన్న మొత్తం రూ. 50,000 కంటే ఎక్కువ ఉండదు కాబట్టి ఈ సంవత్సరం provide చెయ్యకపోవడం నిరుత్సాహంగా ఉన్నది. ఇది పరిశీలించవలెనని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. రెండు సంవత్సరాలలో ఐదుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేసినామని మంత్రిగారు చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద ఒత్తిడి తీసుకువచ్చామన్నారు, గానీ మదరాసుకు ఇరిగేషన్ పద్దు క్రింద ఎక్కువ ఇచ్చావు. Capital outlay on irrigation పద్దు క్రింద సుమారు ఐదుకోట్ల లొంగై మూడు లక్షలు వారికిస్తే మనకు ఐదుకోట్ల నలభై లక్షలు మాత్రమే ఇచ్చారు. ఎల్క్విక్ వర్క్స్ విషయంలో కూడా తక్కువ ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. దీనిని అది కట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది ఫైనల్ కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి ప్రాజెక్టులను పూర్తిచేసుకొనవలెనని చెబుతూనేను విరమించుకొంటున్నాను.

SRI B. RAMAKRISHNA REDDI. —అధ్యక్షా, ఇరిగేషన్ గురించి కొన్ని విషయాలు తెలుపవలెనని అనుకొన్నాను. ఇరిగేషన్ పాలసీ గురించి ఏమి నిర్ణయం కనబడలేదు. రెజిస్ట్రేటర్లను పిలిపించి వారిని ఇరిగేషన్ విషయంలో కనుక్కొనవలసినదని అనుకొన్నాను. ఇది చాలా ప్రధానమైన విషయం కాబట్టి ప్రతి జిల్లా రెజిస్ట్రేటర్లతోను ఈ ప్రకారముగా చేయవలసిన ఒక్కొక్క పాలసీ క్రింద నిర్ణయం చేసుకొనవలసిఉంటుంది. -మార్తెతాంగము అని చెప్పుకోవడమే గానీ ప్రభుత్వం వారిని గురించి చాలా నిర్లక్ష్యంగానే ఉంది. ఏవో నందికొండ మొదలైన పెద్ద ప్రాజెక్టులు ఏర్పాటుచేసినాము ; మీరు సరిపెట్టుకొనండి అంటే మార్తెతాంగం సరిపెట్టుకోకు. ఒకే ప్రదేశానికి ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తే మిగతా ప్రదేశాలలో మార్తెతాంగం తమకు ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు కావలెనని అంటూ ఉంటుంది, ఖున

19th March 1956]

[Sri B. Ramakrishna Reddi

గోపాలరెడ్డిగారి ప్రభుత్వం ఎంతసేపు stagnation అని అంటూఉన్నది; ఇరిగేషన్ క్రింద ఖర్చుపమి కనబడదు. పన్నులుమాత్రం వసూలుచేస్తున్నాము. సర్చార్జి వేస్తున్నాము. భరించవలెనని రైతులకు చెప్తున్నాం. అంతేగాని రైతాంగానికి చిన్న ఇరిగేషన్ స్కీములు చేస్తాముఅనే ప్రశ్న కనబడలేదు. మా మా ప్రదేశాలలో మీరు ఏమిచేసినారు అనేదే ప్రధానప్రశ్నగాఉంది. మేము పర్యటనలకు పోయి నప్పుడు ఇరిగేషన్ పనులుగురించి ఏమిచేస్తున్నారని అడుగుతున్నారు. నిరుత్సాహ కరమైన situation గా ఉన్నది. మీ మీ ప్రదేశాలలో ఇది చేసినామని అసదానికి వీలులేకుండాఉంది. పన్నులుమాత్రం ఎక్కువ వేస్తున్నాం. ఫలానా ఇరిగేషన్ పనులు చేయించినామని చెప్పడానికి వీలులేకుండాఉంది. ఇరిగేషన్ గురించి రెండుకోట్లు మీరు ఇచ్చారు. ఇది నిజముగా ఒకజిల్లాకుకూడా సరిపోదు. వెనుకబడిన జిల్లాలకు ఏమీ కనబడలేదు. మనము లెజిస్లేటర్లుగావచ్చి కూర్చోని సర్చార్జి మీసైత్తిన వేయమని చెప్పడానికిమాత్రం కూర్చున్నట్లు ఉన్నది. నేను ఆ పేదనతో ఈ విధముగా తెలియచేస్తున్నాను.

మా constituency లో 10 సంవత్సరాలనుంచి కరువుతో నిరుత్సాహంగా ఉన్నారు. ప్రజలు కొంతమంది వలసపోతున్నారు కావలి స్కీముఒకటివేసి నెరవేరుస్తామని అన్నారు. నిరుడు నిర్ణయంకూడా అయినది, జరగజోతూఉన్నదని అన్నారు. కానీ ఇది ఇంకా నెరవేరలేదు. మిగతా ప్రదేశాలలో చిన్న ఇరిగేషన్ పనులుఉన్నవి. ఇదంతా మనసులో పెట్టుకొని ఢిల్లీ ప్రభుత్వంనుండి కొంత డబ్బు తెచ్చుకొనవలెను. లేకపోతే రైతాంగం పదిలక్షలు ఐనా చెల్లించడానికి రెడీగాఉన్నారు. టెలర్కంటు పన్నువేసినా చెల్లిస్తారు, రూ 150 వేసినా చెల్లిస్తారు. 10 సం॥ నుంచి రైతాంగం కష్టపడుతూఉన్నారు. మీరు ఏమిచేయలేక పోతూ ప్రభుత్వంలో కూర్చుని ఈ ప్రకారంగా వరుంబడి ఉన్నది, ఈ ప్రకారంగా ఖర్చున్నది. కాబట్టి సర్చార్జి వేస్తున్నాము, భరించవలెనని అంటే ఇది ప్రజాప్రభుత్వం అని అనిపించుకొంటుంది అని చెప్పడానికి వీలులేకుండా ఉన్నది.

నాగార్జునసాగరుకు చేసేఖర్చులో, నిజంగా ఏ పదవవంతుఅయినా వెనుకబడిన ప్రదేశాలకు ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసినట్లయితే 5 ఏండ్లకల్లా మన ఆంధ్రదేశం అంతా సాగుతులాయితే సస్యశ్యామలం అయిపోతుంది. మంత్రివర్గం ఎందుకు. ఆ ప్రకారంగా ఆలోచించకుండా ఉన్నదో నాకు తెలియటంలేదు. Legislators పిలిపించి, “మీ కేమి చేయమంటారండీ, మీకేమైనా పనులున్నాయా అనేవికనుకొని రెండులక్షలరూపాయలనుండి పదిలక్షల రూపాయలలో పూర్తయ్యే కొన్ని పనులను నెరవేర్చినట్లయితే Legislature కు, రైతాంగానికి ప్రభుత్వం ఎంతో

Sri B. Ramakrishna Reddi]

[19th March 1956

మేలుచేసినట్లు అవుతుంది. ఒకే ప్రదేశంలో ఒక స్కీముమాత్రం ఏర్పాటుచేసాము. అది పెద్ద స్కీము అని అంటే” మిగతా ప్రదేశాల వాళ్లు అంతా “మీరు మాకు నిజమైన సహాయము చేశారా?” అని అంటారు. మీరు ఒక ప్రదేశానికి మాత్రం చేసినట్లు అవుతుందా? అక్కడి ఉత్పత్తి అయిన ధాన్యాదులను మిగతా ప్రదేశాలకు పంపిస్తారా? Production కొరకే అయితే ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేయవలసిందే కానీ, రైతాంగానికి ఇది ప్రధానమైనదా? అని అనిపిస్తుంది. చిన్న Irrigation పథకాలైతే చాలా ప్రదేశాలకంతా మేలుచేశారనుకోవటానికి వీలుంటుంది. అలా చేసినట్లయితే రైతాంగం surcharge వేసినా భరిస్తారు, Betterment tax అయినా భరిస్తారు. అట్లా కాకుండా ఒకే ప్రదేశంలో మాత్రం ఏర్పాటు చేశాము, మీరు కొన్ని ఏండ్లపాటు ఆగండి అని అంటే అది చాలా నిరుత్సాహమైన మాట. ఆ ప్రకారంగా వాళ్లు wait చెయ్యలేరు. Big schemes అంతా కూడా ఏ 10 ఏండ్లకో యింకా పైననో, ఎన్నడు పూర్తవుతాయో మనకు తెలియదు. చిన్న వైనట్లయితే 2 ఏండ్లకు పూర్తికావటమే కాకుండా రైతాంగానికి చాలా మేలు చేకూర్చగలవు అని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఈనాటికి అయినా మన ప్రభుత్వం Legislature ను పిలిపించి, కనుక్కొని, Delhi ప్రభుత్వం వద్ద 10 కోట్ల 15 కోట్ల అడిగి ఏర్పాటుచేసినట్లయితే ఇది మనం నెరవేర్చినాము అని అనుకోవడానికి వీలుకల్గుతుంది. ప్రభుత్వం నిర్ణయప్రకారమే పనులకు పూనుకోవాల్సి అంటే మన Legislators కు అది చాలా నిరుత్సాహకరమైన పని. నిజంగా కూడా తప్పు అనుకోనేవాడిని నేను. ప్రజాప్రభుత్వంలో Legislature ను కనుక్కొనడం, అంటే ఒక పార్టీ అని నేను అనను, అన్ని పార్టీల Legislature ను పిలిపించి Irrigation ను గురించి మాకేమి చెయ్యమంటారు.” అని వారి అభిప్రాయాల సంగ్రహించి ఆ ప్రకారం పనులు చేస్తే మంచిది.

అలాంటి నిర్ణయానికి రాకుండా, గోపాలరెడ్డిగారు డబ్బు, డబ్బు అని అంటారు. డబ్బును ఎక్కడనుంచి తేవడం? డబ్బు ఉందనుకుంటే ఉంది లేదనుకొన్నట్లయితే, నిజంగా లేనేలేదు. రైతాంగం ఆ డబ్బును అంతా కూడా భరిస్తుంది. Irrigation విషయమై మీకు డబ్బు లెక్కలేకుండా ఎస్తుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. డబ్బు ప్రస్తావనతో అన్ని పనులను నిలిపివేసి, మేము మా వీలునుబట్టి చూచుకొంటాము; ఏదో కొంత ఖర్చు చేస్తాము అంటే అది సక్రమమైన పద్ధతిగాదు. డబ్బు ప్రస్తావన కన్నా, నెరవేర్చాలన్నది, “Push on” అని అనుకోవాలనేగానీ, “డబ్బును మేము ఖర్చుపెట్టుకొంటాము. కొన్ని మరమ్మత్తులు మాత్రం చేస్తాం మరిపెట్టుకోండి” అని అన్నట్లయితే రైతాంగం అంతా చాలా నిరుత్సాహపడుతారనకొంటాను. ఇదికాక ఈ Irrigation వ్యవహారంలో Corruption గురించి కూడా కొంత తెలుపు

19th March 1956]

[Sri B. Ramakrishna Reddi

వలసియున్నది. ఇప్పుడు corruption విశేషంగా ఉండనుకోవాల్సిందే. మన ప్రభుత్వంలో కొంత సద్దుబాటు అయిందనుకోవాల్సిందే కానీ మిగతా ప్రదేశాలలో దానిని ఇంతవరకు నిలుపడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతాయే ! ఇది మాత్రం పూర్తిగా నిర్మూలించాలి. Corruption న్ను తొలగించే దానికి Minister ను ఏర్పాటు చెయ్యాలని నేను భావిస్తున్నాను. Corruption ను తొలగిస్తేనే అది నిజమైన పరిపాలన అనిపించుకొంటుంది. Corruption పెట్టుకొని మనం పరిపాలనసాగిస్తే మనం ఖర్చుచేసే డబ్బు అంతా వృధా అయిపోతుంది. Corruption అన్నది collectorate లో ఉన్నది. అన్ని ప్రదేశాలలో ఉన్నది. ఏదో కొంత ఖర్చు చేస్తున్నామని అనుకోకుండా దీన్ని తొలగించటానికి ప్రత్యేక నిర్ణయం తీసుకోవలసింది ముఖ్యం అని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

Sri P. RAMASWAMY NAIDU :—అధ్యక్ష మహాశయా ! ఈ సీటి పొరుగుదల విషయమైనటువంటి అభ్యర్థనలో Irrigation Demand ను నేను బలపరచుకూ ఒకటి రెండు విషయాలు చెప్పదలచుకొన్నాను. ఈ సీటి పొరుగుదల విషయంలో దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికలు, అల్పకాలిక ప్రణాళికలు, (Long range schemes and short range schemes) అని రెండన్నాయి. పీటిలో దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికల గురించి కోటాను కోట్లు లక్షోపలక్షల రూపాయల వ్యయము చేయడానికి పూనుకొనినట్లు ఆయవ్యయ పట్టికలో కనబడుచున్నది. అల్పకాలిక ప్రణాళికలకు అత్యల్ప ధనాన్ని కేటాయించినట్లు నిరూపణ అయి ఉన్నది. ముఖ్యంగా ఆలోచించవలసినది ఏమిటంటే ప్రస్తుతము, సద్యో ఫలితము కలిగేటటువంటి పనులను నిర్మాణంచేసి సాధ్యమైనంత త్వరలో పూర్తిచేయించడం, వాటి ద్వారా ప్రజలకు క్షేమం కల్పించడం ప్రభుత్వం ధర్మం. కనుక దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికలకంటే అల్పకాలిక ప్రణాళికలను ముందుగా ఆచరణచేసి దేశానికి సౌభాగ్యం కల్పించడం ప్రభుత్వయొక్క కనీస ధర్మమని నేను హృదయ పూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. లఘుమూలం మహోదయం రామాయణంలో వాల్మీకి వారు చెప్పిందేమిటంటే, భరతుడు శ్రీరామచంద్రమూర్తి దగ్గరికివచ్చినప్పుడు, శ్రీరామచంద్రమూర్తి ఆయనకు రాజసీతి బోధించే శందర్భంలో వారేమన్నారంటే కృత్వితర్గం వినిస్తేత్యా లఘుమూలం మహోదయం ఛిపుమారవనేకర్తుం నక్షిణే సేరాఘుః॥ భరతా సీవు లఘుమూలం, కొద్ది పెట్టుబడితో, మహోదయం ఎక్కువైనటువంటి లాభం కలిగించేటటువంటి పనులు చేస్తున్నావా లేదా ? అలాగూ నిక్షిప్తయించిన కార్యాన్ని త్వరగానే సీవు ప్రారంభించి ముగిస్తున్నావా, లేదా ?

Sri P. Ramaswamy Naidu]

[19th March 1956]

మనం నేడు కొద్ది పెట్టుబడితో ఎక్కువ లాభం వచ్చేటటువంటి పనులను అమలుపరచి దేశానికి వెంటనే టేమం కలిగేటటువంటి ఉపాయం అన్వేషించడం పరమ ధర్మం కనుక యీ డిస్ట్ కాల్క ప్రణాళికలకంటే అల్పకాలిక ప్రణాళికలు (short range schemes) నే ఆచరణలో పెట్టడం ప్రభుత్వంయొక్క పరమ ధర్మం అని నేను పదేపదే మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వం డిస్ట్ కాల్క ప్రణాళికల క్రింద కోటాను కోట్లు వ్యయంచేయడానికి ఆయవ్యయ పట్టికలో నూచించివున్నది. ఎప్పుడో ఏనాడో మరి పదేళ్ళకో ఇరవై ఏళ్ళకో ఫలితం కలిగించే పనుల నాచరించడంకంటే నేను మొదట చెప్పినట్టుగా ఈ అల్పకాలిక ప్రణాళికలకే మనం ఏక్కువయినటువంటి ప్రాముఖ్యం యివ్వవలసినదని, నాగార్జున సాగర్ అనేటటువంటిది మహాత్మ్యమైనటువంటిది, పెద్ద విషయంకాదని అనడానికి ఎవరూకూడా ఒప్పుకోరు, ఆ మహాత్మ్యమైనట్టి పెద్ద పనులను కొంత సావకాశంగా ఉంచి యీచిన్న ప్రణాళికల నే గట్టిగా పరిశ్రమచేసినట్లయితే సద్యః ఫలితం కలుగుతుంది. High level channel అనేటటువంటి పెద్ద పెద్ద భగీరథ ప్రయత్నాలు చేయడం అనేటటువంటిది చాలా కష్టసాధమైనటువంటిది. అందులో మనరాష్ట్రంలో అర్ధికంగా లోప భూయిష్టమైన యీ తరగతిలో మనకు డబ్బు లేనటువంటి యీ కౌలంలో కోటాను కోట్లు లక్షోపలక్షలు వ్యయంచేసి దానికి అనేక బాధపడడంకంటే తక్కువ వ్యయంతోటి ఎక్కువలాభం కలిగే పనుల మీద నే దృష్టి కేంద్రీకరించవలసినదని నేను వినయ పూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. అసలు పూర్వం మనవారు ఏవని చేసినప్పటికీకూడా తక్షణ ప్రయోజనం కలిగేటటువంటివి చేసేవారు. అట్టిదానికే మనం పూనుకోవాలి. అల్పకాలిక ప్రణాళిక క్రింద మనం ఏక్కువగా పరిశ్రమ చేయడం అవసరం. అసలు నదీ మాతృకం అనీ, జైవ మాతృకం అనీ రెండురకాలు నీటిపారుదల, జైవ మాతృకం అంటే దేముడిచ్చిన వర్షరూపేణా వచ్చిన వాటిని ఉపయోగించుకునే పద్ధతి పూర్వం ఉండేది. నదీమాతృకములంటే నదులలోని నీటిని కౌలువలద్వారా పొరించి దానివల్ల నిశ్చయమైనటువంటి పంటలు పండించే రోజులివి. ఇప్పుడటువంటి ఆవకాశం వున్నది. అందరూ దానిని కోరుతున్నారు. కాని అన్ని ప్రదేశాలకు ఒకేసారి నీటిపారుదల చేయడం కష్టసాధ్యం. దాని కనేకకోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేయవలసి వుంటుంది. అవి క్రమేణా జరుగుతూవుంటాయి. ఇప్పుడు మనం చేయవలసినదేమిటంటే, Minor irrigation క్రింద చిన్న చెరువులు, వాగులు మొమ్మత్తులు చేయించి వున్నదానిని బాగుచేసుకుంటే చాలు. “మొదటిదానికి మొగుడులేదు, కడదానికి కళ్ళాణం” అనట్లు మొట్టమొదటన్నటువంటిదానిని మనం బాగుచేసుకుని వున్న ర్మాణంచేసి దానికి నీటి పారు

19th March 1956]

[Sri P. Ramaswami Naidu

దలవున్నటువంటి సౌకర్యం ముఖ్యమైనది చెరువులు నిండించి దానిమూలంగా అక్కడున్న భూములకు నీరుపారించి సుఖితుంగా దేశాన్ని చెసుకోవచ్చు. అందుకు మీయొక్క దృష్టిని కేంద్రీకరించమని ఉపముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రార్థనచేసి చెబుతున్నాను. పూర్వం ఒక్కవానతోనే ప్రజలు సంతృప్తిపడేవారు. అయితే ఆనాటినుంచి రాజులు, జమీందారులు వుండేవారు, ప్రజారంజేతిరాజు, ప్రజలను రంజింపచేయువాడు రాజు అని శాస్త్రం. ప్రజలను రంజింపచేయునట్టివాడు రాజు సార్థకనామలైన రాజులు, చక్రవర్తులు, జమీందారులు సాగరములలాంటి చెరువులు వాగులు త్రవ్వించి నీళ్లు కల్పించినారు. వారు. మంచిమంచి చెరువులు త్రవ్వించి ఉన్నారు. కాని నేడు ఆ చెరువులు, ఆశ్రయాలు నాశనం అయిపోయినాయి.

SRI S. BRAHMAYYA.—ఇప్పుడా రాజులులేరు.

SRI P. RAMASWAMY NAIDU.—లేరనే చెప్పాను. ఇప్పుడు మన schemes ప్రణాళికలు చూస్తూంటే మెట్టప్రాంతాలలోకూడా పల్లపు వ్వవసాయం చేయడానికి పెద్ద పెద్ద ప్రణాళికలు వేసేప్రయత్నం చేస్తున్నట్టు కనపడుతుంది. ఏ వ్యవసాయానికి ఏది యోగ్యమో దానిని ఆలోచించి మనం పరిశ్రమించి నీటిని కట్టడానికి నిర్మాణంచేయాలి. మెట్టప్రాంతంలో పరి పండించాలి పల్లపు సాగువేయాలనే సంకల్పం వున్నదే అది అసహజమేమోనని నా అనుమానం. ఏ వ్యవసాయానికి ఏది అనుగుణమో ఏది పనికివస్తుందో ఆ ప్రాంతంలో ఆ పని చేయించినట్లయితే బాగుంటుంది కాని ప్రతిరోజూ నీరు కావాలని నీరుచేతనే పల్లపు పంట పండించాలనే భావం పెట్టుకుంటే పరిపంట అత్యధికం అయినాయి—అతి సర్వత్రవర్షయే అన్నట్లు—ఇప్పటికే రీ లక్షల టన్నుల ధాన్యం ఉత్పత్తి మన అవసరాలకు మించినది వున్నదని లెక్కలు ఋజువుచేస్తున్నాయి. కనుక యీ పరిపంట ఎక్కువగా పండించి వాటికి ధరలులేకుండాచేసి రైతులకు గిట్టుబాటులేకుండా చేయడంకంటే ఈమెట్టభూములలో సాధారణంగా ఈవాణిజ్య పంటలను—అనగా పసుపు, చెఱుకు, గంటి, ఉల్లి, మిరప యిటువంటి డబ్బు వచ్చేపంటలను పండించి దేశానికి ధనం ఎక్కువవచ్చే పంటలను పండించితే బాగుంటుంది. కాని అన్నిచోట్ల పరిపంటలు పండించి దేశానికి సాభాగ్యంలేకుండా చేయడం ధర్మంకాదనికూడా మనవిచేస్తున్నారు. అయితే ఒకప్పుడు మన ఉపముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీకాకుళం వచ్చినపుడు బహిరంగసభలో చెప్పారు. ఒకవేళ కొందరు ఎవరైనా ప్రశ్న వేయవచ్చునని Project లు ఎక్కువయినప్పుడు పంటలెక్కువయినప్పుడు అత్యధికంగా ధాన్యాలుంటున్నప్పుడు ధరలులేక బాధపడలేరండీ అంటే వారు ఏమిసమాధానం చెప్పారంటే ప్రపంచంలో సుఖితుంకొనాలి; అందరికీ.

Sri P. Ramaswamy Naidu]

[19th March 1956

కొనడానికి కాకుండా, మత్స్య పరిశ్రమకుకూడా బాగా ఉపయోగపడుతాయి. చాలా పెద్ద పెద్ద చెరువులు ఉన్నాయి. వాటిలో మత్స్యములను పెంచినట్లయితే ప్రతి గ్రామమునకు ఆ చెరువులమీద యేటా 4, 5 నేలు ఆదాయము వస్తుంది. ఉపముఖ్యమంత్రిగారు కరుణించి ఈ చెరువుల మరమ్మతులు ఎంత శీఘ్రంగా చేయించినట్లయితే, వాటిల్లో మత్స్య పరిశ్రమకు అవకాశాలు కలుగజేసినట్లయితే, ఎంతకాలమునుంచో కలలు కంటున్నటువంటి గ్రామ స్వరాజ్యము అనేది సార్థకము అవడానికి అవకాశము ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామ పంచాయితీలకు ఆ గ్రామంలో ఉన్న చెరువులమీద అధికారము ఇచ్చినట్లయితే ఎప్పటికప్పుడు వాటిని వారే బాగుచేయించుకోవడానికి అవకాశము ఉంటుంది.

ఇంతకుముందు మంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసములో చెరువులన్నింటికి తూములు తేకపోవడమవల్ల, నీరు పోయిపోతుంటున్నట్లు చెరువుగట్లను త్రవ్వకున్నారని అందువల్ల ఆ గట్లు పాడైపోతున్నాయని చెప్పారు. అది యదార్థమైన విషయమే. వాటిని బాగుచేయిస్తామనికూడా మంత్రిగారు వెలవిచ్చారు, అందుకు సంతోషించవలసి ఉన్నది. దీనిని అతి శీఘ్రంగా చేయిస్తారని నమ్ముతున్నాను.

5, 6 నెలల క్రింద Tank Restoration Schemes జిల్లాలలో కొన్ని division లలో పెట్టారు. అక్కడ పనిచేయుటకుగాను, ఒక ఇంజనీరును, 4, 5 గురు ఓవర్సీర్లును వేస్తున్నారు. వారు ఆ చెరువులన్నీ తనిఖీచేసి ఆ చెరువు ఎంత నీరు పట్టడానికి అవకాశము ఉన్నది, దీని వాలు ఎట్లాయున్నది, దీనికి వచ్చే నీటి సరఫరా ఎంత ఉన్నది అదంతా వారు చూస్తారు. అది చాలా అల్పవిషయం. అయినప్పటికీ బొబ్బిలి తాలూకా అంతా చేయవలయునంటే 100 యేండ్లకుకూడా వారు ఎస్టి మేటు చేయలేరు. ఎన్నో వేలకొలది చెరువులుఉన్నాయి. కాబట్టి ఆ సిబ్బందిని హెచ్చుచేసినట్లయితే ఆ స్కీము సార్థకము అవుతుంది.

ఉపముఖ్యమంత్రిగారి ఆధ్వర్యములో చేసిన పనులను గురించి నేను చెప్పలేదు. అది చెప్పటా నా విధ్యుక్త ధర్మము. వారు ఈ శాఖకు మంత్రిగారయంటూ ఆ నేక మహత్తరమైన పనులు చేస్తున్నారు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వములో 15 సంవత్సరములలో జరిగినటువంటి పని, సంయుక్త మద్రాసు రాష్ట్రములో 6, 7 సంవత్సరములలో జరిగిన పని, వారు వచ్చిన తరువాత వాటిని 2 యేళ్లలో నిర్వహించారు కనుక వారి అభినందించవలసి ఉన్నది. ఎప్పుడూకూడా ఒకరిని ఒకరు విమర్శించడం తేలిక. పని చెప్పడం చాలా సులభము, చేయడం చాలా కష్టం అవుతుంది. రైతులకు ప్రాణాధారము నీరు గనుక, దేశముయొక్క షేమగోటకు, నీటిపారుదల ఏర్పాట్లు

19th March 1956]

[Sri P. Ramaswami Naidu

యందే మంత్రిగారు దృష్టిని కేంద్రీకరించి రైతుల క్షేమంకొరకు ఎక్కువ కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో—

మ॥ పరిపాలించుటలోని పీడనము లంబాశ్చాత్కృత్యలీ యాంధ్రులన్
చిర మూర్ఖాయుతులట్లు చేయఁగను సంజీవింపఁగాజేసిత
జ్వరితన్మాన్వి స్వరాజ్యమంది మహిమన్ ధాన్యంబు తూలించుటన్
చరితార్థంబగు నీదు నామమిలలో సంజీవరెడ్డి ప్రభూ ॥

మ॥ చిరకాలంబునకున్ ఘటించె మరలన్ శ్రీ రెడ్డి సామ్రాజ్యవీ
ధర, శ్రీనాథుని నాటికన్న మహిమందాఁగాంచి యాంధ్రం బువి
స్తరతం గాంచకయుండఁగానగు నే శ్రీ సంజీవరెడ్డి ప్రభున్
మరలింపదగదే భవద్వశము జేమారెడ్డి సల్కేర్తులన్ ॥

AN HON. MEMBER :—Once more. పై పద్యము తిరిగి పాడ
గోరుతాను.

MR. SPEAKER :—పద్యములు సభలో మరల పాడమనగానే
పాడకూడదు.

SRI P. RAMASWAMI NAIDU :—పద్యం కనుక చదివాను. ఉప
ముఖ్యమంత్రిగారిని ఇటువంటి కార్యములు ఎక్కువగా చేయాలని కోరుతు,
అధ్యక్షులవారు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు వారికి నా నమస్కారములు
తెలియజేస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

SRI K. VENKATARATNAM :—అధ్యక్షా. ఉపముఖ్యమంత్రిగారు
ప్రవేశపెట్టిన ఈ ఇరిగేషన్ డిమాండును వేను బలపరుస్తున్నాను. 17 మీడియము
స్క్రీములు జూన్ నాటికి పూర్తిఅవుతున్నాయని వారి ఉపన్యాసములో తెలియ
జేసినారు. చాలా సంతోషకరమైన విషయమే. నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టుకు
రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 82 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం కేటాయించారు.
ఈ సంవత్సరము బడ్జెటులో దానికి 5 కోట్లకన్న ఎక్కువ కేటాయించలేదు. రెండవ
పంచవర్ష ప్రణాళికలో 82 కోట్లు రూ॥లు ఖర్చు పెట్టుటకు నిర్ణయించారు ప్రభు
త్వమువారు. కనీసం ఈ సంవత్సరపు బడ్జెటులో దానికి 8 కోట్లఅయినా చూపిస్తే
బాగుండేది. ఇది మొదటి సంవత్సరముఅని కేటాయించలేదో, బోర్డువారు అంగీ
కరించలేదో, కేంద్రప్రభుత్వం ఇవ్వలేదోగాని మొత్తంమీద చాలా తక్కువ కేటా
యించినందుకు విచారపడుచున్నాను.

Sri K. Venkatarathnam]

[19th March 1956]

కృష్ణాజిల్లాకు, గోదావరిజిల్లాకు సంబంధించిన బుడమేరు, కొల్లేరు స్కీముల గురించి దాదాపు 70 సంవత్సరములనుంచి ఆంధ్రోళ్ళనచ్చేస్తున్నప్పటికీ, ఎన్నో లక్షల యకరాలలో పంటలు నష్టము అవుతున్నవని మొర పెట్టుకున్నప్పటికీ, బుడమేరు రిజర్వాయరు స్కీము, దానికి సంబంధించిన ఇతర స్కీములకు, ఈ బడ్జటులో డబ్బు ఏమీకేటాయించలేదు. డైవర్షన్ కెనాల్ అనేది ఒక్కటే ఈ సంవత్సరము బడ్జటులో చూపించాము అని ఉపముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు.

ఈ బుడమేటి నదికి వరదలు వచ్చినపుడు లక్షలకొలది ఎకరములభూమి సర్వ నాశనమైపోతున్నది. 1925, 1933, 1939, 1940, 1945, 1947, 1949, సంవత్సరములలోవచ్చిన విపరీతమయిన వరదలవల్ల లక్షలకొలది ఎకరములభూమి నాశనమై పోయింది. ఆ భూములలో కనీసం ఒకబస్తా గింజలయినా పండకుండాపోయాయి. ఈ పథకమును అమలుపరచి ముంపుబాధను నివారిస్తారని అక్కడి ప్రజలు ఎన్నాళ్ల నుంచో అభిప్రాయపడ్డారు. దాన్నిగురించి ప్రభుత్వానికి ఎన్నో విజ్ఞప్తులుచేసినారు. ఈమధ్య డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు బుడమేటి రిజర్వాయర్, డైవర్షన్ కెనాల్ ఈ సంవత్సరంలోనే అమలు జరుపుతామని శాసనసభలో చెప్పినారు. అందుకు ప్రజలు చాలా సంతోషించారు. ఆ ముంపుబాధకు గురిఅగుతున్న విజయవాడ, గన్నవరం, గుడివాడ, కైకలూరు తాలూకాలలోఉన్న రైతులు చాలా సంతోషించారు. కాని తరువాత ఏమిమాయ జరిగిందో పథకంమాత్రం అమలులోకి రాలేదు.

ఉపముఖ్యమంత్రిగారు రిజర్వాయరు స్కీమునుగురించి పరిశీలించామని, వరదలవల్లవచ్చిన నీరు రిజర్వాయరులో 7, 8 గంటలలోనే నిండిపోతుందని ఆకారణం చేతదానిని అపివేశామని diversion canal ఒకటే అమలు జరుపుతున్నామని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వములో state టెక్నికల్ advisors మున్నగువారంతా బుడమేటి ముంపు నివారణపథకాన్ని పరిశీలనచేసి (1) బుడమేటి రిజర్వాయరు, (2) diversion canal, (3) flood tank, ఈమూడింటిని జతపరచి ఏకకాల మందు అమలుజరిగితేనే ఈస్కీము నెరవేరుతుందని, మురుగునీటి బాధ తొలగిపోతుందని స్పష్టంగా చెప్పారు. దానినే తరువాత State Flood Control Board వారు పరిశీలించి అమలుజరపాలని సలహా ఇచ్చి ఉన్నారు. ఫ్లడ్ కంట్రోలుబోర్డులో Chief Engineers ప్రభుత్వమువారి సెక్రటరీలు అంతా కూడా ఉండి అంగీకరించినారు.

Public works department Secretary గారు Technical Advisory Board లోనూ, Flood Control Boardలోనూ కూడా ఉన్నారు.

19th March 1956]

[Sri K. Venkatarathnam

ఆతరువాత ఇండియాలో ఉన్న ఇంజనీర్లు డెడరేషన్ అధ్యక్షతక్రింద యీ పథకాన్ని పరిశీలించి sanction చేసినారు. P. W. D. డిపార్టుమెంటు టెండర్లు పిలచారు—స్కీము అంతలో నిర్ణయై పని ప్రారంభించబోయేసరికి P. W. D. సెక్రటరీ యీ స్కీమును ఆపివేసి టైల్సు పంపించమని కోరారు. ప్రధానమంత్రిగారు, డిప్యూటీ ప్రధానమంత్రిగారు, ఇండియాలోని మేధావంతులయిన ఇంజనీరులు అంగీకరించినట్టి బుడమేటిపథకమగు యీ స్కీమును ఎప్పుడో 10 సంవత్సరముల క్రిందట మాజీ చీఫ్ ఇంజనీయరైన వెంకటాచారిగారు వ్రాసిన రిపోర్టు ఆధారంగా చేసికొని ఇది చేయుటకు వీలులేదు, ఆపివేయాలి అంటున్నారు. P.W.D. సెక్రటరీ. అర్థమేమిటి? దీనివల్ల హెచ్చు ఫలితంరాదు అంటున్నారు. వరద నివారణా పథకాలు ఆదాయాన్ని యిస్తున్నవా? లేదా అని చూడగూడదు. ఇండియాలో వరదలతో సర్వనాశనముచేయుచున్న కోసీనది, గండకి, బ్రహ్మపుత్రా మున్నగునవి ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటన్నింటికి కోట్లకోలది రూపాయలు పెంట్రిలుగవర్న మెంటువారు ఖర్చు పెడుతున్నారు. వాటన్నింటివల్ల హెచ్చుఆదాయం వస్తోందా? గ్రామాలన్నీ బాగుపడుతయ్ అని యీ వరద నివారణ పథకాల ప్రధాన ఆశయము. వరదలవల్ల సర్వనాశనమై పోతున్న గ్రామాలను కాపాడి, అక్కడి ప్రజలను అభివృద్ధిచేయడానికి, వారికి నష్టంలేకుండా ఉండుటకు మనం ఈస్కీములను అమలుజరపాలి. దీనివల్ల return రాదని ఒక P. W. D. Secretary గారు చెప్పినంతమాత్రాన డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని ఆపివేయడం న్యాయంకాదు. అనాడు ప్రధానమంత్రిగారు, పెంట్రిలు గవర్న మెంటు డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు, టెక్నికల్ అడ్వైజరీ ప్యాను చేసిన యీ స్కీమును P. W. D. Secretary గారు Composite State లో Chief engineer గా పనిచేసినవారు, ఆయన ఎప్పుడో దీనివల్ల return రాదని report వ్రాసినారని, ఆయన సలహాప్రకారంగా దీనిని ఆపివేస్తున్నారు. ఇది ఏమి న్యాయమని నేను అడుగుతున్నాను. మనకు technical advisors వున్నారు. వారిసలహా తీసుకోకూడదా? ఈ P. W. D. Secretary గారు మేధావంతుడే అయి ఉండవచ్చును. అయినప్పటికీ technical అడ్వైజరీస్ సంబంధించి ప్యాను చేసినదానిని, కేంద్రప్రభుత్వం pass చేసినట్టి దానిని, ఈనాడు ఆపివేయడానికి P. W. D. సెక్రటరీగార్డు ఏమి అధికారమువున్నది? ఈవిషయాన్ని డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలని మనవిచేయుచున్నాను. ఇప్పుడు బుడమేటి ముంపువల్ల ఒకలక్ష ఎకరములభూమి సర్వనాశనమైపోతున్నది.

మన గవర్న మెంటు యిరిగేషనుకు సంబంధించి Betterment Tax వేస్తామని చట్టం pass చేసినారు. డబ్బులేదంటున్నారుగానె బెటరు మెంటు టాక్సు క్రింద యకరానికి రు. 100/-లు యిస్తే లక్షయకరాఖతు కోటిరూపాయలకి వస్తుంది.

Sri K. Venkatarathnam]

[19th March 1956

రు. 150/-లు వేస్తే కోటి-ఏబదిలక్షలు వస్తుంది. కావాలంటే జిల్లాలోనున్న M. L. A. లను హామీ యిస్తాము. దీనివల్ల return రాదని ఎప్పుడో ఎవరో చెప్పి నారని ఆయన సలహా ఎందుకు పాటిస్తున్నారు, ఇట్లు ఆపుట చాలా అన్యాయమైన విషయం. ఇక్కడ ఉన్నటువంటి Chief Engineer ను పితామహుడుగా ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉన్న L. Venkatakrishna Iyer గారి సలహా మిగతా Chief Engineers యొక్క సలహా కాదని ఎక్కడో retire అయినట్టివారి సలహా తీసుకొని P. W. D. Secretary గారు రిజర్వాయరును రద్దుచేయడం చాలా అన్యాయము. యీ విషయముమీదనే మన చీఫ్ ఇంజనీరుగారు తన ఆత్మగౌరవానికి భంగమనుకొని ఆయన resign చేశారనీ, దానిలో గవర్నరుగారు జోక్యం కల్పించుకున్నారనీ ఒకపదంతి ఉన్నది. ఇది నిజమో అబద్ధమో ఉపయుక్తమంత్రీ గారే పెలవివ్వాలి. ఈ బుడమేటి మురుగునీళ్ళు అమలుపరచినట్లయితే ఎంతో అభివృద్ధి కలుగుతుందని ఆశిస్తున్నాము. ఈ ముంపుకు గురికొనుండా అక్కడి ప్రజలను, గ్రామాలను కాపాడవలసిందని ఉపయుక్తమంత్రీ గారిని కోరుతున్నాను.

ఈ స్కీములనుగురించి మేము పరిశీలించినాము. పరిశీలించిన తరువాత దీనిని అమలు పరచుటకు వీలులేదు అని తేలింది అంటున్నారు. ఉపయుక్తమంత్రీ గారు కమిటీలో ఉన్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రీగారు, ఉపయుక్తమంత్రీగారు, Secretaries, Chief Engineers మున్నగువారంతా పరిశీలన చేయలేకపోయినారా? రాష్ట్ర కేంద్ర నిపుణుల సంఘము ప్రభుత్వాలు రెండు ప్యాసుచేసిన యీ బుడమేటి ముంపు నివారణ స్కీమును అమలుపరచుటకు ఏవో సాకులు చెప్పతున్నారని సర్కారుకు జిల్లా లంటేను, అందులో ప్రత్యేకముగా కృష్ణా జిల్లా అంటేను ఉపయుక్తమంత్రీగారు శ్రద్ధ తీసుకోరని ప్రజలను కొనుచున్నారంటే ఆశ్చర్యమేమీలేదు.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI. — వెంటటరత్నం గారి అభిప్రాయం చెబుతున్నారు. అంతేకాని ప్రజలంతా ఏమీ అనుకొనుటలేదు.

SRI K. VENKATARATHNAM:—బుడమేరు రిజర్వాయర్ విషయంలో ప్రజలు ఏమనుకుంటున్నారో పరిశీలించి మీరే చెప్పండి. Tenders విలిచిన తరువాత ఎందుకు అగిపోయింది? ఇది తమరే చెప్పాలంటున్నాను. ఇది సామాన్యమైన విషయంకాదు. రీ తాలూకాలకు సంబంధించిన విషయం. లక్షల కొలది ఎకరాల భూమిని నాశనం చేస్తున్న వరదలను ఆపి, ప్రజలకు రక్షించుటకొరకు చేయవలసినపని. దీనిని వెంటనే చేయమంటున్నాను. ప్రభుత్వం దగ్గర డబ్బు లేకపోతే సెంట్రలు గవర్నమెంటు యిచ్చే లోపల ఆడబ్బు ఖర్చుపెట్టి చేయండి. కావాలంటే అభివృద్ధి డన్ను levy చేయండి. నేను హామీ ఇస్తాను. అటువంటి

19th March 1956]

[Sri K. Venkatarathnam

దేమీ చేయకుండా దీనిని ఆపివేయడం న్యాయంకాదు. డైవర్షన్ కాలువకు 38 లక్షలు ఖర్చు పెడుతున్నారంటే దానికి ఎవరు సంతోషిస్తారు ? అది ఎందుకు పనికివస్తుంది ? మారందరూ కలిసి pass చేసినదానిని ఎవరో Secretary గారికి ఇవ్వం లేకపోతే దానిని అమలుజరుపకుండా మీరుకూడా త్రోసివేయడం ఏమీ న్యాయం అంటున్నాను. ఈ వరద నివారణ పథకాన్ని అమలుపరచినట్లయితే కొల్లేరులోకూడా 50 వేల ఎకరాల భూమి సాగులోకి వస్తుంది. ఈమూడు పథకాలు ఏకకాలమందే అమలు జరిపితే ముంపు నీరు తగ్గుతుంది. కొల్లేరులో 50 వేల ఎకరాలలో, లక్ష ఎకరాలలో సాగుచేయవచ్చును. దానినల్ల ప్రభుత్వానికికూడా ఆదాయంవస్తుంది. ఆ భూమినుండి betterment ద్వారాగాని, బీదవారికి ఇచ్చుటవలనగాని, వేలంవేసిగాని ప్రభుత్వంవారు ఆదాయం పొందవచ్చును. పైన ఉదహరించినటువంటివి ఎన్నో ఉన్నాయి. ఈనాడు diversion canal ఒక్కటే అమలుజరుపతామంటున్నారు. ఈ diversion canal ను అమలుజరిపితే ఏమీ ప్రయోజనంలేదని ప్రజలంతా అనుకుంటున్నారు. ఎవరయినా “మా గ్రామాలు మునిగిపోతున్నాయి” అని అర్జీలు పెట్టుకుంటే పరిశీలించేసి ఆ స్కీములో మార్పులని ఉంటే మార్పుండి. అంతేకాని sanction చేసిన తరువాత P.W.D. Secretary గారికి డెప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇవ్వం లేదని, ఏవేవో సాకులుచెప్పి రాష్ట్ర కేంద్రములలోని ఇంజనీరుల మాటలను లెక్కచేయకుండా ఆపివేయడం చాలా అన్యాయం. ఈ విషయంలో మరొకసారి పరిశీలన చేసి, ప్రజలు దురభిప్రాయ పడకుండా ఉండేట్లు చేయవలసిందని కోరుతూ విమస్తున్నాను.

SRI P. GURURAJU :—అధ్యక్షా, శ్రీ డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు సమర్పించిన Irrigation demand ను నేను బలపరుస్తున్నాను. కాని కొన్ని ముఖ్య నూచనలు నూచించదలచాను. నందికొండ, తుంగభద్ర మొదలైన పెద్ద ప్రాజెక్టులు సాధించడానికి ఎంత ప్రయత్నంచేశాలో, అదేవిధంకా గోదావరిపై కూడా ఒక ప్రాజెక్టు నిర్మించడానికి విశేష కృషిచేసి సాధించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పెద్ద ప్రాజెక్టులకు ఎంత కృషిచేశాలో అలాగే మిగిలిన ప్రణాళికలకు, చిన్నచిన్న irrigation పనులనుకూడా ఎక్కువ పట్టుదలతో చేయవలసిందని కోరుతున్నాను. మా ప్రాంతంలో “పెద్ద బాపన్నదొర చెరువు” అనేచెరువు ఉన్నది. ఘమర 200 సంవత్సరాల క్రితం శ్రవ్వబడినటువంటి చెరువు అది. అప్పుడు 22 అడుగుల లోతు ఉండేది. ఇప్పుడు ఘమర 10 అడుగుల వరకు మేటవేసినది. 200 సంవత్సరాలనుంచికూడా దానిని ఏవిధమైనటువంటి మరమ్మత్తు చేయలేదు. కాబట్టి దానినికూడా దృష్టిలోఉంచుకొని వచ్చే సంవత్సరమయినా

Sri P. Guiraju]

[19th March 1956

ఆ చెరువు రీజేరుకు కావలసిన estimates తయారుచేయించి, బాగు చేయించ వలసిందని కోరుతున్నాను. ఏలేరు reservoir గురించికూడా మంత్రిగారు చెప్పారు. కాని దానిని ఈ సంవత్సరం రెండో పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చి నట్లుగాకూడా కన్పించడంలేదు. ఈ ఏలేరు reservoir దాదాపు 10 వేల శత సహస్ర చతురపుటడుగుల నీరు నిలువచేసి 80 వేల ఎకరాలు సాగుచేయ గలిగినటువంటి ప్రాజెక్టు. దీనివల్ల చాలామంది రైతులకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని మేముకోరిగా ఇది మంపు నివారణ స్కీములో చేరుతుందని గంజీవరెడ్డిగారు, ప్లానింగ్ మంత్రి కళా వెంకట్రావుగారు అన్నారు. కాని ఇది రెండో పంచవర్ష ప్రణాళికలోకూడా చేర్చబడినట్లు కనబడటంలేదు. కాబట్టి వెంటనే దీనిని రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్పించే ప్రయత్నం చేయించ వలసిందని కోరుతున్నాను. ఈ ప్రాజెక్టుకు 2 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుఅవుతుంది లక్షలకొలది ఎకరాలు సాగులోకివస్తుంది. ఇందుకుగాను రైతులుకూడా ఎకరానికి 250 రూపాయలవరకు ఇస్తామని చెబుతున్నారు. ఈ విషయాన్ని గతసంవత్సరం కూడా నేను మనవిచేసి ఉన్నాను. కాబట్టి ఈ ప్రాజెక్టును వెంటనే అమలు జరి పేందుకు ప్రయత్నం చేయవలసిందని ఉపముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. దీనివల్ల ఎక్కువ లాభము కలుగుతుందనికూడా శ్రీ Deputy Minister గారు చెప్పారు. కాబట్టి Reserve bank నుంచి అయినా అప్పతీసుకువచ్చి ఆ సామ్యుతో వైనా వెంటనే నిర్మించవలసిందని కోరుతున్నాను. Reservoir area లో రెండు పంచదార ఫ్యాక్టరీలకలవు. దానికి రైతాంగము చాలా పెట్టుబడిపెట్టి వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. కాని నీటి Supply సరిగా జరగడంలేదు. ఈ రెండుఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన చెరకు Supply చేయవలెనంటే ప్రాజెక్టు ముఖ్యంగా కావలసిఉన్నదని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు Speaker గారికి నా అభినందనాలు అర్పిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

SRI S. JAGANNADHAM :—అధ్యక్ష మహాశయ! ఉపముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన Irrigation demand ను బలపరుస్తున్నాను. కాని ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన జిల్లాల విషయంగాని, ముఖ్యంగా జమిందారీ ప్రాంతం లోని చెరువుల కాలువల మరమ్మత్తుల విషయంగాని, Minor, Major irrigation విషయంగాని ఈ Budget నూచించలేదు. మా జిల్లాలో ఉన్నటువంటి నదులు, గడ్డలు, చెరువులు, కిటన్నీటిని మరమ్మత్తు చేయించమని Speaker గారిద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. మా జిల్లాలో శారదానది, గోస్తనినది, యింకా కోన్ని గడ్డలు ప్రవహిస్తున్నాయి. కాని అవి వర్షాకాలము నాలుగుమాసములు ప్రవహించి మిగతాకాలములో ప్రవహించవు. చెరువులకు కాలువలకు మరమ్మత్తు

19th March 1956]

[Sri S. Jagannathan]

చేసినట్లయితే వర్షాకాలములో ఆ నీరును కాలవల ద్వారా చెరువులలో నింపుకొని డిశంబరు తరువాత పండించేపంటకు ఉపయోగించుకోవటానికి అవకాశం ఉంటుంది. చెరువులు, కాలవలు మరమ్మత్తులు మొదలైన పనులు ప్రభుత్వం నిర్వహించవలసిన బాధ్యత అయినప్పటికీ ముఖ్యంగా మా జిల్లాయందు నీటి సౌకర్యమునకై ప్రభుత్వం ఎటువంటి శ్రద్ధవహించక పోవటంచేత ప్రజలకు చాలకష్టంగా ఉన్నది. ఇతర అభివృద్ధి జిల్లాలవలెనే మా జిల్లాలో కూడా Surcharge నీటితీరవ మొదలైన పనులు వనూలు చేసినప్పటికీ కూడా నీటి సౌకర్యం కల్పించకపోవడం చాలా అన్యాయమని Speaker గారి ద్వారా Deputy మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకొక విశేషం ఏమిటంటే విశాఖపట్టణం జిల్లాలోని చోడవరం తాలూకా, నర్సీపట్టణం, అనకాపల్లి, శృంగవరపుకోట, మొదలైన తాలూకాలలో చెరుకుపంటకు చాలా ప్రాముఖ్యం ఉన్నది. చెరుకుపంటకు డిశంబరు దాటిన తరువాత జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి వరకు కూడా నీరు ఉండడం అవసరం. రైతులు, Governmentకు చెల్లించవలసిన పన్నులకుగాని, వ్యవసాయ మరుపులకుగాని చెరుకు పెన్నుమీద ఆధారపడి ఉంటారు. వాగులు సరిగా లేకపోవడంవల్ల నైనపంట పండించనందున ఈ పన్నులు కట్టుకోవడానికి చాల బాధపడుతున్నారు. ముఖ్యంగా అవి జమీందారీ ప్రాంతం అగుటచేత నదులకు, గడ్డలకు స్వల్పముగానైన డెబ్బు ఖర్చుపెట్టి నట్లయితే ఎక్కువ ఎకరాలలో పండించడానికి అవకాశం ఉన్న ప్రదేశం కాబట్టి చెరువులు కాలవలు మరమ్మత్తు చేయించి రైతులకు నీటి సౌకర్యం కల్పించవలసినదని మనవి చేస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

- SRI Y. CHANNIAH :—అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని Delta Areas లో ఎక్కువ భాగము మా గుంటూరు జిల్లాలో ఉన్నది. మనము బ్రిటిష్ పరిపాలనలో ఉన్నప్పుడు వారు పంటలు పండించుటకు ఏర్పాటుచేశారుగాని మురుగునీరు పోవుటకు ఏర్పాట్లు చేయలేదు. మా కేపల్లె తాలూకా డెల్టాలో చివరి భాగము అవడంవల్ల వచ్చే నీరు కూడా చాలా వెనుకబడినప్పున్నది. ఆ వచ్చిన నీరు పోవడానికి కూడా మార్గాలు లేకుండా రైతులు అనేక బాధలు పడుతున్నారు అనేది మన ఉపముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. ముఖ్యంగా కేపల్లె, నిజాంపట్టణం రోడ్డులో నంగేడిరేవు, తాటికాయలరేవు దగ్గర వంతెనలు నిర్మించవలసియున్నది. అక్కడ వంతెనలు నిర్మించకపోవడంవల్ల, అది Metal road అయినప్పటికీ కూడా, నిజాంపట్టణం, ఆ చుట్టుప్రక్కల ఉన్న గ్రామాలకు పోవడానికి ప్రజలు చాలా బాధపడుతున్నారు. కనుక ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ఇది దృష్టిలో పెట్టుకొని, తొందరగా ఆ వంతెనలు ఏర్పాటుచేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

Sri Y. Channiah]

[19th March 1956

మా గుంటూరు జిల్లాలో నందికొండ ప్రాజెక్టు వారు చెసిన కృషికి మాత్రం మా గుంటూరు ప్రజల తరపున వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు అధ్యక్షులవారికి నా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను

SRI P. BAPAYYA :— అధ్యక్ష మహాశయా! ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఈ Irrigation demand నేను బలపరుస్తున్నాను. ఆంధ్ర దేశము ముఖ్యంగా వ్యవసాయకదేశము. నూటికి 80 మంది వ్యవసాయంమీద జీవిస్తున్నారు. అటువంటి వ్యవసాయానికి irrigation అంటే నీటిపారుదల సౌకర్యాలు ప్రధానము గనుక irrigation రైతులకు ఎంత ఆనందదాయకమో వేరే చెప్ప నవసరములేదు. అయితే మన ప్రధమ పంచవర్ష ప్రణాళికలో నీటిపారుదల సౌకర్యాల కొరకు కేటాయించిన డబ్బు అంతా మనము ఖర్చుపెట్టుకోలేక పోవడం చాల విచారకరము. ఆవిధంగా ఖర్చుపెట్టలేక పోవడానికి కారణాలు ఉన్నాయని చెప్పుకొంటున్నాము. కాని సామాన్యజనానికి ఆ కారణాలేమిటో తెలియవు. వారు ఈ పనులన్నీ కాకుండా అట్లాగే నిలచిపోయినవిని విచారపడడంతోపూ వారికి కారణాలతో పనిలేదు. మన ప్రభుత్వము యీ విషయములో ఎక్కువ శ్రద్ధాసక్తులు చూపించలేదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఇంతకంటే కొంత ఎక్కువ శ్రద్ధాసక్తులు చూపించి ఉండినట్లయితే ఇంకా అనేక పనులు ప్రధమ పంచవర్ష ప్రణాళికలోనే చేయడానికి అవకాశముండేది. పెద్దపనులకంటే ముఖ్యంగా minor irrigation పనులు, అనగా చిన్న చిన్న నీటిపారుదలపనులు రైతులను ఎక్కువగా ఆకర్షిస్తాయి. నాగార్జునసాగరువంటి పెద్ద multi purpose project ను మన ఉపముఖ్యమంత్రిగారు పాధించినందుకు చాలా సంతోషము. దానికి ఆంధ్రులందరు యెల్లప్పుడు వారికి కృతజ్ఞులుగా ఉంటారు. అయితే నాగార్జునసాగరువంటి పెద్ద ప్రాజెక్టులు వెంటనే ఫలితాలు ఇచ్చేవికావు. వాటి ఫలితాలు ఏ 10, 15, 20 సంవత్సరాలకో వస్తాయి, వాటికి అనేక stages ఉన్నాయి. కాని minor irrigation పనులు అటువంటివి కావు. ఇవి తక్కువ డబ్బుతో వెంటనే ఫలితాలు ఇచ్చే అవకాశము కలిగినటువంటివి, కొబ్బటి వాటి విషయంలో ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొన్నట్లయితే, చాలాసంతోషించేవాళ్లము. ముఖ్యంగా నా నియోజకవర్గ మగు తిరువూరు తాలూకాలో అనేకమైన minor and medium irrigation schemes పెట్టడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. గత బడ్జెటు సమావేశములో కూడ ఈ విషయము చెప్పాను. వెదుళ్ల వాగు, కట్టలేరు స్క్రీములకు estimates కూడ తయారైనవి. అన్ని preliminaries కూడా అయిపోయినవి, కాని sanction మాత్రము నిలిచిపోయినది. అది ఎందుకు ఆగిపోయినదో నాకు అర్థం కాలేదు. రైతులు మేము

19.h March 1956]

[Sri P. Bapayya

శిస్తులు ఎక్కువచేసుకొంటాము, betterment tax కూడ ఇచ్చుకొంటాము అని కలెక్టరుకు వ్రాసి ఇచ్చారు. కాని అవేవికూడ budget లో లేకపోవడం చాలా విచారకరము. ఇంకను అక్కడ అనేకమైన చిన్నచిన్న schemes ఉన్నవి. కొత్తూరు scheme అనేది ఒకటి కొంతవరకు investigation జరిగింది. తమ్మి లేరునుంచి మంకోలుకు ఒక channel proposal కూడ ఉన్నది. ఇవన్నీ కూడ కొద్దికొద్దిగా జరిగి అట్లాగే అగిపోయినాయి. అంతేకాకుండా, అవి జమీందారీ ప్రాంతాలు, అక్కడ జమీందారులు బాగుచేయించుకుండా abandon చేసినటువంటి చెరువులు అనేకమున్నవి. వాటిని కొద్దిమొత్తంతో repair చేయించినట్లయితే, కొన్ని వేల ఎకరాలు ఆ యకట్టులోనికి రావడానికి వీలుంటుంది. ఈ విషయాలన్నీ ఉపయుక్తమంత్రిగారు దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిందని కోరుతున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఒక విషయము మనవిచేస్తాను. మొదటి జనరల్ యెన్నికలో మా నియోజకవర్గములో, ఒక కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థి ఎన్నుకోబడ్డారు. గనుక కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములో కమ్యూనిస్టు సభ్యుని ఏమి చేయలేదు. మాకేమి పనులు జరుగవని మన నియోజకవర్గానికి యెలా పనులు జరుగుతవని అప్పుడు ప్రజలు అనుకొని కొంత తృప్తిపడ్డారు. ఈ దఫాలోనే కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని ఎన్నుకొన్నాము కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములో నియోజకవర్గము మేలుకోరి, అయితేనేమి ఇప్పుడుకూడ ఏమి వారికి పనులు జరగడంలేదు. గనుక అలా అనుకొనడం పొరబాటని యిప్పుడు తెలుసుకొన్నారు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో పక్షపాతంలేదు, కాంగ్రెస్ సభ్యుడు ఉండినా కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు ఉండినా పనులు జరగటంలో భేదంలేదు, కాంగ్రెసు నిష్పక్షపాతమైనటువంటిదని కాంగ్రెసువారికి ఒక Credit కూడ వచ్చింది ఇది యొక సంతోషకారణంవల్ల సహాయంజరిగే అవకాశాలు కల్పించడంలేదు. కనుక చివరకు మంత్రిగారైనా ఇక్కడికివస్తే స్వయంగా చెప్పుకొంటే ఏమైనా సహాయం జరుగుతుందేమో మంత్రిగారిని ఇక్కడికి, ఒకసారి పీసుకొని రావలసివదని నన్ను అడుగుతున్నారు. అటువంటి అవకాశంకూడ - ఇంకా నొరకలేదు. అందుచేత మన ఉపయుక్తమంత్రిగారు మా నియోజకవర్గానికి ఒకసారి దయచేసి, ప్రజలు చెప్పుకునేటటువంటి కష్టనిష్టరాలు స్వయముగా వినవలసిందని కోరుతున్నాను. ఈ సందర్భంలో మరొక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. కృష్ణాజిల్లా నందిగామా తాలూకాలో Munupuru extension channel అనేది ఉన్నది. అది 4 మైళ్లు 2 ఫర్లాంగులు పొడవు. దానిక్రింద నాలుగులక్షల రూపాయలు ఖర్చుఅయింది. దానిక్రింద-2800 ఎకరాలు సాగుచేయాలి. అయితే ఇప్పటివరకు, 12 వందల ఎకరాలు మాత్రమే సాగుచేస్తున్నారు. తక్కినది ఎందుకు సాగుకు రావడంలేదని అడిగితే, రైతులు ముందుకు రావడంలేదని అని ఉద్యోగస్తులు చెప్పు

Sri P. Bapayya]

[19th March 1956

తున్నారు. కాని అది సరియైనటువంటిదికాదు. నేను ఈ మధ్యనే ఆ channel క్రింద ఉన్నటువంటి రైతులతో మాట్లాడడం తటస్థించింది. వారు ఆ channel సరిగా లేదని దాంట్లో చాలా లోపాలు ఉన్నవని, Head sluice నీరు లాగడం లేదని, అందుచేత Tail end లో ఉన్నటువంటి గ్రామాలకు నీరు సరిగా రావడం లేదని 1954-55, 1955-56 సంవత్సరాలలో నీరు సరిగా అందక ఎకరాకు 4, 5 బస్తాలు మాత్రమే పండడం తటస్థించిందని అందుకుగాను ఆ ఆయకట్టు పెంపు చేసుకోవడానికి రైతులు భయపడుతున్నారని చెప్పినారు. అందువల్ల ఈ విషయాలన్ని ప్రభుత్వము ముఖ్యంగా పరిశీలించి ఆ లోపాలన్నీ సరిచేయించి Channel క్రింద ఉండేటటువంటి భూమి అంతా కూడ సాగులోనికి ఆయకట్టులో వచ్చేటట్లుగా చేయవలసిందని ప్రార్థిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

SRI M. R. APPA RAO BAHADUR :—అధ్యక్షా, ఈ రోజున మన

ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండు చాలా ఆమోదకరమైన డిమాండ్‌గా అందులో ఉన్న విషయాలు వారు సాకల్యంగా చెప్పారు. వాటిని వేసు అంగీకరిస్తున్నాను. మన భారతదేశములో ఉండే నీటిలో మన ఆంధ్రదేశములో ఉన్న నీరు దాదాపు 15 వంతులు ఉన్నదనినీ, అందుచేత భారతదేశములో ఉన్న మన ఆంధ్రదేశమే వ్యవసాయములో చాలా ప్రాధాన్యము వహించింది. ఆ కారణము చేతనే మనకు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు అనేది దేశములో కల్లా చాలా పెద్ద ప్రాజెక్టు ఏర్పడడము, అవుతున్నది. ఇప్పుడు మనకు విశాలాంధ్ర రాణోయే సమయములో యీ ప్రాజెక్టును గురించి ఒక విషయము చెప్పవలసియున్నది. ఈ ప్రాజెక్టు విషయములో యిదివరలో రైతులను, మేము కూడ మంత్రిగారికి, చీఫ్ యింజనీరుగారికి చెప్పాము. అందుకు వారు ప్రోత్సహిస్తామని అన్నారు. అది యేమిటంటే నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు ఎడమకొలవ కట్టలేరవరకూ ఏర్పాటు చేశారు. దానినే కృష్ణాజిల్లాలో తిరుపూరు, నూజివీడు తాలూకాలలోనూ, తరువాత పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో ఉన్న చింతలపూడి, తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలలో ఉన్న మెట్టప్రాంతాలకున్న నీరు పారుదల అయ్యేటట్లుగా చేయమని వారితో చెప్పియున్నాము. ఇందుకుగాను ధర్మాజిగూడెములో ఒక సభకూడ ఏర్పాటు చేశాము. ఆ సభకు ఉపముఖ్యమంత్రిగారుగూడ హాజరైనారు. ఆ సభలో ప్రజలందరూ యీ కొలవ విషయమై చెప్పగా, ఆ తాలూకాలలోని మెట్టప్రాంతాలకు గూడ యీ కొలవవచ్చే యేర్పాటు చేయిస్తానని ఉపముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పి యున్నారు. ఈ కొలవయొక్క capacity 11 వేల క్యూసెక్కులవరకూ నీరు సప్లయ అయ్యేటట్లు చేశారు. ఈ నీరు 11 వేల క్యూసెక్కులకు పడులు 15, 16

19th March 1956]

[Sri M. R. Apparao Bahadur

వేల క్యూసెక్కులవరకూ ఏర్పాటుచేస్తే నేగాని చింతలపూడి తాలూకాలోని మెట్ట ప్రవేశాలకు నీరు పారుదల కాజాలదని ఇంజనీర్లు చెప్పారు. అందుచేత నీరుఉన్నా లేకపోయినా, యీ కాలవకు water capacity 15, 17 వేల క్యూసెక్కుల వరకూ నీరువచ్చేటట్లు ఏర్పాటుచేస్తే, గోదావరినదిమీద ప్రాజెక్టుకట్టినప్పుడు గోదావరినీటిని కృష్ణానదిలోనికి తీసుకునివచ్చి, అక్కడినుంచి ఆ నీటిని మద్రాసువరకు తీసుకునిపోయే స్కీము ఉన్నదని చెబుతున్నప్పుడు, అప్పుడు ఆ నీటిని మనము బాగా ఉపయోగించుకోవచ్చు. కాబట్టి యీ ఎడమకాలవకు Water capacity 15, 16 వేల క్యూసెక్కులవరకు ఉండేటట్లు ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఇదిగాక బుడమేరు స్కీము ఒకటి ఉన్నది. ఈ స్కీముకుగాను ప్రభుత్వము 82 లక్షలు ఖర్చు పెట్టబోతున్నారని తెలిసింది. ఇందుకు చాలా సంతోషము. ప్రభుత్వాన్నిగూడ మనము అభినందించవలసియున్నది. ఈబుడమేరు నీటికి ఒక Reservoir కూడ కట్టినట్లయితే, అది flood ను అపడమేకాకుండా, బెజవాడకు దగ్గరగా ఉన్న మెట్ట ప్రాంతాలకుగూడా ఆ నీరు పారుదల చేయించుకోవచ్చు. వ్యవసాయానికి ఎంతో ఉపయోగకరముగా ఉంటుంది. ఇదిగాక మనకు తమ్మిలేరుకు ప్రాజెక్టు కట్టడముకూడ అవసరముగానే ఉన్నది. దీని క్రింద ఉన్న మెరక ప్రాంతాలకూడ సాగుఅవుతున్నవి. Flood Protection Schemes లో యిది చాలా ముఖ్యమైనది. తమ్మిలేరు ప్రాజెక్టు విషయములో యీమధ్య Investigation గూడ జరిగింది. ఒక పర్యాయము దీన్ని ఉపముఖ్యమంత్రిగారుకూడ వచ్చి చూచారు. అది చూచిన తరువాత, వారు యీ విషయములోకూడ తగు శ్రద్ధ తీసుకుంటాననికూడ వాగ్దానము చేశారు. అవిధముగా వారు శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారు. కృష్ణా జిల్లాలో ఉన్న తిరువూరు నూజివీడు తాలూకాలోని మెట్ట ప్రాంతాలు రాయలసీమలోని మెట్ట ప్రాంతాలు మాదిరిగా ఉన్నవి. ఈ ప్రాంతాలన్నీగూడ సాగుకావటానికి యాభై లక్షల రూపాయలు ఇవ్వమని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరినట్లుగా మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. కృష్ణా జిల్లాలోని తిరువూరు, నూజివీడు తాలూకాలోని మెట్ట ప్రాంతాలు అన్నీ పూర్వము జమిందారీ ఏరియాలోనివి. ఆ ఏరియాలలో చాలామట్టుకు పూర్వము జమిందార్లు త్రవ్వించిన చెరువులు ఎన్నో వున్నవి. ఈ చెరువులు అన్నీ మరమ్మతులు లేక పాడైపోయియున్నవి. వీటికి మరమ్మతులు వెంటనే చేయించవలసిన అవసరము ఎంతైనా ఉన్నది. ఈ చెరువుల మరమ్మతుల క్రింద కొద్దో గొప్పో ప్రతి సంవత్సరము ఖర్చుచేయవలసిన అవసరము విస్తునేఉన్నది. యాభై లక్షల రూపాయలు అడిగామని చెబుతున్నప్పుడు యీ

Sri M. R. Apparao Bahadur]

[19th March 1956

సాము యీ మెట్ట తాలూకాలకే ఖర్చుచేయడము ముదానహమని అంటున్నాను. ప్రభుత్వము యీ ప్రాజెక్టులను ఏర్పాటు చేయటానికి కృషిచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ప్రజలు, మనము అందరముకూడ ప్రభుత్వానికి తోడ్పడుతారని నమ్ముతూ, ఇంత టీతో విరమిస్తున్నాను.

Sri P. NARASIMHAPPA RAO :—అధ్యక్షా, ఈ రోజున మన ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండు విషయములో నందివాడ ప్రాజెక్టును గురించి, శాయన్న ఛానల్ గురించి మాట్లాడటానికి ఒక కోత తీర్మానమును సేసు ప్రతిపాదించియున్నాను. దీన్నిగురించి సేను కొద్దిగా మాట్లాడదలచి ప్రభుత్వము దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తీసుకొనివస్తున్నాను. నందివాడ ప్రాజెక్టు ముఖ్యంగా మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఉన్న పాలకొండ, చీపురుపల్లి తాలూకాలకు ప్రధానంగా ఉపయోగపడుతుందని సేను మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. కారణము యేమిటంటే, గత ప్రకాశంపంతులుగారి ప్రభుత్వములో నారాయణపురం ప్రాజెక్టుకు foundation వేశారు. కాని సేను దానిని వద్దు అని చెప్పడములేదు. కాని, కొన్ని కారణములచేత కొంతమంది వ్యక్తులు యీ నారాయణపురం ప్రాజెక్టు రాకుండా ఉండాలనే ఉద్దేశ్యముతో ప్రభుత్వమువద్ద deputation వెళ్లారు. ఈ నారాయణపురము ప్రాజెక్టు విషయములో చెప్పేది యేమిటంటే, యీ ప్రాజెక్టు నదికి ఎగువన కట్టేటట్లయితే, అది శ్రీకాకుళం తాలూకావరకే నీరు పారుదల అవుతుంది. కాని దాని నీరు చీపురుపల్లి తాలూకాలోగూడ కొంత భాగమువరకే పారుదల అవుతుంది. అట్లాకాకుండా నందివాడ ప్రాజెక్టు నదికి దిగువన కట్టేటట్లయితే పాలకొండ తాలూకా యవత్తున్నూ, తరువాత చీపురుపల్లి తాలూకాలో దిగువ భాగము, అంతా చేరి సుమారు యభై వేల యకరాలకు నీరు పారుదలకు ఉపయోగిస్తుంది, నారాయణపురము కన్న ఎక్కువ భూమి సాగుఅవుతుంది, పైగా నందివాడది కట్టినట్లయితే అక్కడ రైతులుకూడ ప్రభుత్వము betterment tax వేసినా, మరి యింక ఏవిధమైన tax వేసినా, అంతాకూడ కట్టుకోటానికి సిద్ధముగా ఉన్నారు. ప్రాజెక్టు పని గూడ immediate గా ప్రారంభించటానికి ప్రజలు సహకరించటానికి సిద్ధముగా ఉన్నారు కాబట్టి, ఆ నందివాడ ప్రాజెక్టును ముందు ప్రారంభించండి అని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. మనము త్వరలోనే హైదరాబాదుకు వెళ్లబోతున్నాము. అక్కడ పరిస్థితులు ఏట్లా ఉండబోతాయో గనుక, యీ నందివాడ ప్రాజెక్టుకు ప్రజలుగూడ డబ్బు ఇవ్వటానికి, ఇంకా ఇతరత్రాగూడ సహకరించటానికి సిద్ధముగా ఉన్నారు కాబట్టి, మనము హైదరాబాదు వెళ్ళేలోపలనే సంజీవ రెడ్డిగారి పేరుతో, ముందుగా దీనికి foundation వేయమని మంత్రిగారిని కోరు

19th March 1956]

[Sri P. Narasimhappa Rao

తున్నాను, ఒకసారి foundation వేసివిడిచి పెట్టితే, తరువాత దీనిని ఎప్పటికైనా పూర్తిచేసుకోవటానికి వీలుచేసుకోవచ్చును, కాబట్టి, ముందు యీనందివాడ ప్రాజెక్టుకు foundation వేయవలసిందని కోరుతున్నాను. నారాయణపురము ప్రాజెక్టుకు, యీ నందివాడ ప్రాజెక్టుకు ఎలాంటి సంబంధములేదు. నారాయణపురము ప్రాజెక్టు కట్టవద్దు అని నేను చెప్పడములేదని మాత్రము గుర్తించాలి. నారాయణపురం ప్రాజెక్టు వచ్చినా, నందివాడదికూడ కావలసినదే. కాబట్టి దీనికి ముందు మనము హైదరాబాదుకు వెళ్ళేలోగా foundation మాత్రము వేయవలసిందని కోరుతున్నాను.

తరువాత శీయన్న చానల్ విషయము నేను ఇదివరకే మంత్రిగారికి మనవిచేసియున్నాను. ఈ చానల్ క్రింద సాగుఅయ్యే భూములకు నీరు ఇస్తామని ప్రభుత్వము రెండు పంటలను చేరి శిస్తు వసూలు చేస్తున్నది. ఈ చానల్ క్రింద ఉన్న భూమి అంతాగూడా నందివాడ ప్రాజెక్టు క్రిందికేవస్తుంది. నందివాడ ప్రాజెక్టువస్తే, యీ చానల్ కు చేయవలసిన పని యేమిలేదు. ప్రభుత్వము యీ చానల్ కు గాను ఒక్కడమ్మిడిగూడ ఖర్చుచేయవలసిన పనిలేదు. ఈనాటి పరిస్థితులనుబట్టి యీ చానల్ క్రింద ప్రభుత్వము నీరు యిస్తున్నట్లుగా ఎకరమునకు 20 రూపాయల వంతున ప్రభుత్వం వసూలుచేస్తున్నది. కాని నీరు మాత్రము ఇవ్వడములేదు. ఈ విషయము మంత్రిగారు గమనించుచున్నారని అనుకుంటున్నాను. ఇచ్చేటటువంటి నీరు, రెండు పంటలకు శిస్తులు యిచ్చే రైతుల భూములకు అందడములేదు. ఈ సందర్భములో ఒక విషయము మాత్రము ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇదివరకు యివి జమిందార్ల అధీనములో ఉన్నప్పుడు యీ కాలవకు కట్టి తెగిపోయిందనిగాని ఏ రైతుకైనా నీరు రావడములేదనిగాని జమిందారుకు చెప్పకుంటే, అది అర్ధరాత్రి వేళ అయినాసరే, జమిందారు ఇంజనీర్లను, నూపర్వైజర్లను పంపించి రాత్రిళ్లు పగళ్లు పనిచేయించి నీరు మాత్రము 24 గంటలోగా రైతులకు, అందేటట్లు చేయించేవాడు అలాంటిది యీనాడు యీ estates ను ప్రభుత్వము స్వాధీనముచేసుకుని యిప్పటికి 7, 8 సంవత్సరాలు కావచ్చింది. రెండవ పంటకు నీరు రావటములేదు, సరికదా, శిస్తులుమాత్రము వసూలుచేస్తున్నారు. నీరువచ్చేటట్లుచేయండి అని ఎన్నిసార్లు ప్రభుత్వానికి మొరపెట్టుకున్నాగూడ, రైతులమొర అలకించడమేలేదు. అసలు మొదటిపంటకే నీరుచాలి, చాలకుండా ఉంటున్నది. అలాంటిది రెండవ పంటకు నీరు ఎక్కడినుంచి వస్తుంది? మొదటిపంటకే నీరుచాలక ఎన్నోవేల ఎకరాలలోని పంటయేసరిగా అందడములేదు. రైతులు నష్టపడడము కనబడుతున్నది. ఆదువల్ల ఉపముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేసేది యేమిటంటే, రేపు

Sri P. Narasimhappa Rao]

[19th March 1956

రాచోడే ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మొదటి సంవత్సరములోనే అంతే first phase లోనే యీ నందివాడకు foundation వేసి పని ప్రారంభించండి. ఇతం ప్రాజెక్టులకు మంత్రిగారు ఏ విధముగా శ్రద్ధవహించి foundation వేశారో, అదేవిధముగా దీనికిగూడ శ్రద్ధవహించమని, వారి చెతులతోనే, దీనికి foundation వేయమని కోరుతున్నాను. అక్కడి ప్రజలకష్టములు సర్వకాలము తీరినట్లు అవుతుంది. ఏ కారణముచేతనో మా శ్రీకాకుళం జిల్లామీద వారు శ్రద్ధవహించడమేలేదు. ఎంతసేపటికి కృష్ణా గుంటూరు గోదావరి జిల్లాలమీద, కృష్ణా నది, గోదావరినదిమీద, వారి దృష్టిపడుచున్నదేగాని, మా జిల్లావైపుకే పడడము లేదు. ఎందుకంటే ఎంతసేపటికి కృష్ణానదిమీద, గోదావరినదిమీదనే ఎక్కువగా డబ్బు ఖర్చుచేయడము కనబడుతున్నది. ఈ విధముగా మేము ఎందుకు అనుకోవలసి వచ్చిందంటే—(Interruption) లేదంటే. అంతా అక్కడే ఖర్చుచేస్తున్నారు. ఈ డబ్బు అంతా ఆ జిల్లాలకే సరిపోతున్నది. ఆ డబ్బులో కనీసము సగమైనా మా జిల్లాకింద ఖర్చుచేయకూడదా? ఇప్పుడు Krishna నదిమీద barrage కు గాను ఎంత ఖర్చు చేస్తున్నారు? కష్టనదిమీదకట్టి నందికొండ ప్రాజెక్టుకు 120 కోట్లు ఖర్చుచేయబోతున్నారు, ఈ సామ్యు అంతా ఒక్క ప్రాజెక్టుమీద ఖర్చుచేసి ఏ రెండు మూడు జిల్లాలకో ఉపయోగించేటట్లు చేసేటట్లు, యీ సామ్యును రాష్ట్ర మంతలా అన్ని జిల్లాలలోను Minor irrigation projects తో సహా ఖర్చు చేస్తే, అన్ని జిల్లాలు సమానంగా బాగుపడటానికి వీలు అవుతుందిగా! రాష్ట్రము లోని ప్రజలు ఎక్కడ చూచినా సంతోషిస్తారా? ప్రభుత్వము ఆ విధముగా ఎందుకు చేయకూడదో అర్థము కావడములేదు. వీటికి ప్రభుత్వము డబ్బులేదని చెబితే, మేము దానికి ఒప్పుకోము. ఎలాగైనా ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ఆ జిల్లాలయందే శ్రద్ధవహిస్తున్నట్లు కనబడుతునే ఉన్నది. ఇదికాదు అని వారు అనలేరు. ఎందుకంటే, వారు కర్నూలునుంచి మా ప్రాంతానికివచ్చినా, డిల్లీ వెళ్లి నా బెజవాడలో దిగకతప్పదు. డిల్లీనుంచి బెజవాడకువచ్చి కర్నూలుకు రావలసిఉన్నా, బెజవాడలో దిగకతప్పదు, అటువంటప్పుడు బెజవాడవారికిలేదని ఎల్లా సమాధానము చెప్పగలరు? కాబట్టి ఎటుపోవలసివచ్చినా, వారు బెజవాడలో దిగకతప్పేదిలేదు కాబట్టి కృష్ణా బారేజీకి అయితే నేమి, యింకా కృష్ణానదికి, గోదావరినదికి అయితే నేమి, డబ్బు అక్కడ జాస్తిగానే ఖర్చుచేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది.

ఇకపోతే నాగావళినది విషయము ఉన్నది. ఈ నదికి వరదలువచ్చి దీనిక్రింద భూములు అనేకసార్లు మునిగిపోవడము జరిగింది. అయితే పత్రికలలో మా జిల్లాసంఘటి పత్రికలవారు వ్రాయనేవ్రాయరు కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరి

19th March 1956]

[Sri P. Narasimhappa Rao

జిల్లాల విషయము అంటే, అక్కడవారికి ఎక్కువగా propaganda జరుగుతుందని, ఆ జిల్లాలంటే ఎక్కువగా వ్రాస్తారు. ఇక మా జిల్లాలో అటువంటి propaganda లేదు గనుక వారు వ్రాయనేవ్రాయరు. నాగావళి నదికి వరదలు వచ్చి, ఎన్ని పశువులు కొట్టుకుని పోయినవో, ఎన్ని చచ్చిపోయినవో, ప్రజలు ఎంతమంది చచ్చిపోయినారో. ఎన్ని సార్లు ఎంతెంతవరకు ప్రజలు నష్టపడ్డారో, ఈ విషయమై పత్రికలలో యేమైనా వచ్చిందా? మేము వచ్చి చెప్పుకుంటే తప్ప, మా సంగతి విచారించేవారే ఉండరు. స్వయముగ వచ్చి చెప్పకున్నా గూడ దిక్కు, దివాణము కనబడడము లేదు. నాగావళి వరదలవల్ల యిప్పటికి ఎన్నోవేల ఎకరాలు దిబ్బలువేసి పాడై పోయినవి. ఇదివరకు వరదలు వచ్చినప్పుడు, మనము మద్రాసు ప్రభుత్వములో ఉన్నాము. అప్పుడు కూడ యీ గోపాలరెడ్డిగారు, యీ సంజీవరెడ్డిగారు, యీ చంద్రమౌళిగారు మంత్రులుగానే ఉన్నారు. అప్పుడు మీరు అందరూ చూడలేదా? ఇంతవరకు ఆ దిబ్బలు తీయించే ఏర్పాటు చేశారా? వాటిని గురించి ఆసుకునేవారే లేరు. మంత్రులకు ఎంతసేపటికినీ గుంటూరు, కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాల సంగతే మాట్లాడుతారు, ఆ జిల్లాలలో Flood control Boards చేశారు. ఆ నది మీద ప్రాజెక్టుకట్టాలి, యీ నదిమీదకట్టాలి, అనే విషయాలు ఉంటున్నవేగాని, మా జిల్లాయొక్క పరిస్థితులనుగురించి మంత్రులు ఎత్తుకోనే ఎత్తుకోవడములేదు. ఇందుకు మూడు చాలా విచారకరముగా ఉన్నది. మంత్రులకు ఎంతసేపటికినీ, కృష్ణా, గోదావరి నదులు తప్ప వేరేనదులు వారిదృష్టిలో లేవుకాబోలు. ఉన్నవా, అని వారు ఆలోచించరు. అడిగినప్పుడు మాత్రము మీ నదులపేర్లు మాత్రము చాలా చక్కని పేర్లేగాని అక్కడ పనులు మాత్రము జరగడములేదు అని అంటారు. ఇంతవరకు చూస్తే ప్రయోజనకరమైన పని మాత్రము ఒక్కటిగూడ జరిగింది కనబడదు. అందువల్ల నేను చెప్పేది యేమిటంటే, మా జిల్లాలో కూడ Flood control Board ను ఏర్పాటు చేసి, కొట్టుకునిపోయే గ్రామాలకై నా యికముందునుంచి వరదలతాకిడి తగలకుండా flood banks వెంటనే కట్టించవలసిందిగా ఉపముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

నేను యీ కోరికల్పనను పెట్టడమునకు కారణము ప్రభుత్వాన్ని యీ డిమాండు విషయములో ప్రతిఘటించాలని కొనేకాదు. మా జిల్లా విషయము మాట్లాడటానికి అవకాశము కలిగించుకోటానికి మీలుగా, యీ out motion ను తెచ్చాను. ప్రభుత్వము ఏది తలపెట్టినను, అది నిర్వహించుకోగలదు. కొబ్బరి యీ రెండు కోట్లరూపాయలు వచ్చే అయిదు సంవత్సరాలమీద పంచిపెట్టి ఖర్చుజేయటానికి తలపెట్టేవారులు, ఏదో సామెత చెప్పినట్లు ముందు అన్నము ఉంటున్నప్పుడే భోజనము చేస్తే, తరువాత అకలి అయినప్పుడు, యింకొకసారి పెట్టుతారన్నట్లు, ముందు యీ

Sri P. Narasimhappa Rao]

[19th March 1956]

రెండుకోట్లలో మొదటిసంవత్సరములోనే జిల్లాల మీద medium minor projects క్రింద ఖర్చుచేస్తే, ప్రజలు వెంటనే పంటలుపండించి ఫలితము అనుభవించటానికి వీలుఅవుతుంది. లేకపోతే అయిదేళ్లవరకూ నోట్ల తెరచుకుని కూర్చోమని చెప్పడము భావ్యముకాదు.

ఇకపోతే మాజిల్లాలో రోడ్లపరిస్థితి బొత్తుగా బాగుగలేవు. ఇవిగాక యింకా యితరములైన Works ఎన్నో చేయవలసిఉన్నవి.

MR. SPEAKER :—Civil works ను గురించిన డిమాండువస్తుంది అప్పుడు వాటినిగురించి మాట్లాడవచ్చు. ఉపన్యాసము త్వరగా ముగించండి.

SRI P. NARASIMHAPPA RAO :—ఇకపోతే లంచగొండితనము గురించి కొద్దిగా చెప్పదలచాను. ఈ లంచగొండితనము మాజిల్లారు సంబంధించి సంతకముచేస్తే చాలాభాగము తగ్గిందిగాని, ఇంకా P. W. D. లో ముసలిపిల్లలు ఇంకా ఉంటున్నవి. అవి ఇంకా నశించలేదు. ఎందుకంటే నేనుగూడ ఇదివరకు contract చేసినవాళ్లకేగక నేను చెప్పగలుగుతున్నాను. ఇదివరకు ఎక్కడో Supervisors లంచము తీసుకుంటున్నారని వదలి ఉండేది. అలాంటిది యిది Executive Engineers వరకూ ప్రాకిపోయింది పోయినవారుపోగా, ఇప్పుడు మిగిలినవారు బాగానే పనిచేస్తున్నారని, యీ డిపార్టుమెంటులో ఎట్లాగైనా లంచగొండితనము అనేది పోతేనేగాని దీనికి మోక్షము ఉండదు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వము ఏదో silt clearance అనేపని చేయిస్తున్నారు. అయితే యిది ఎంత వరకు పనిచేశారు అనేది తెలుసుకోనివ్వకుండా, ఏదోకొంత కనబరచి, చివరలోజూస నీరువదలడం జరుగుతున్నది. చేసినపని వున్నా లేకపోయినా డయరీలోమాత్రము లెక్కలు వూర్తిగా ఎక్కిపోతాయి. బిల్లుచేయడము మ్రింగివేయడముతప్ప మరేమి జరగడము లేదు. నీరు వదలడమువల్ల ఎంతపనిచేశాలో తెలియనివ్వరు. అబద్ధప్రతిబిల్లులు పంపి డబ్బు పంచుకుంటున్నారు. అగలు వారు చేసేది silt clearance కానేకాదు. కాలవకు నీరువిడవడమువల్ల యీపని చేశాకోలేదో కని పెట్టడము కష్టము. దానికి Executive Engineer లాంటి ఉన్నదికొబట్టి ఇందులోనివిషయము బయటికిరావడములేదు. యిటువంటివి యింకా చెప్పాలంటే అనేకములున్నవి. ఇవి అన్నీ ప్రభుత్వముగమనించి, ఆరికట్టేటట్టుచేయాలి. ఇక మీదటనే ప్రభుత్వము young men ను వేసిపనిచేయించితే, కొంతవరకు బాగుపడే పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. కొబట్టి మంత్రిగారు నేనుచెప్పినవిషయములను అన్నీ గమనించి సహకరిస్తారని నమ్ముతూ యంతటితోవిరమిస్తున్నాను.

19th March 1956]

* SRI P. SREERAMULU :—అధ్యక్ష మహాశయా! ఉప ముఖ్య మంత్రిగారిచే ప్రతిపాదించబడినటువంటి ఈ Irrigation Demand ను నేను సమర్థించుచున్నాను. లక్షలాది ఎకరముల భూమి సాగుబడిలోనికి తీసుకువచ్చి ప్రజలు బహుళ ప్రయోజనములు పొందుటకు సాధనములైన వంశధార, నాగార్జున పాగర్, తుంగభద్ర ఎగువ కాలువలు వగైరా project ల పరిశీలన జరిపి, plan లు estimate లు తయారుచేయించి, అవి మంజూరయిన పిమ్మట అమలుజరిపే విషయంలో ప్రభుత్వం చూపుచున్న శ్రద్ధకు ప్రజాసేవకు కృతజ్ఞత తెలుపవలసియున్నది. మనకు స్వాతంత్ర్యంవచ్చి, ఆంధ్రప్రాప్తి ఏర్పడిన తరువాతకూడా Public Works Department లో క్రింద ఉద్యోగులు పూర్వంనుండి delta area లలో అవలంబించే పాత పద్ధతులనే అనుసరించుచు ఏవ్యవహారం, సత్వరంగా పరిష్కారం కానియక ప్రజలను అనేక ఇబ్బందులకు గురిచేయుచున్నారు. ఉదాహరణకు, ఒకటి రెండు విషయాలు తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేయవలెచూసు. కృష్ణా Western Delta లో వరి పంటకు దాదాపు December ఆఖరువరకుకూడా నీరు supply కావలసియున్నది. వరి పంటకేకాకుండా Delta area లలో పండించే చెరువు మొదలైన తోట భూములన్నిటికీకూడా దాదాపు March 15 వ తేదీవఱకు కొంత నీరు supply కావలసియున్నది. అవసరం ఉన్నచోట, అవకాశం ఉన్నచోట మాత్రమే వేసవికాలంలో కొన్ని పంటలకు మాత్రమే నీరు గట్లయి చేయవలసియున్నది. ఈ వరిపంటకు నీరు supply చేసే విషయంలో, ప్రతి సంవత్సరంకూడా చివరి భాగంలో, అంటే November, December మాసాలలో రైతులంతా ఎంతో ఒత్తిడి చేస్తేనేగాని నీటి supply సక్రమంగా జరుగడంలేదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. నిన్న ప్రశ్నోత్తరాల కాలంలో ఉపముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన జవాబులవల్ల ఒక విషయం తెలుస్తోంది. వేసవికాలంలో వరిపంటకు నీరు supply చేయడానికి నదిలో చాలినంత నీరు లేదని చెప్పియున్నారు. Long term crop కి December ఆఖరువఱకు నీరు supply చేస్తే సరిపోతుంది. Second crop కు మాత్రం నీటి supply వేసవికాలంలో అవసరం అవుతుంది రైతులకు కావలసిన నీరు supply చేసి ప్రభుత్వం తద్వారా అదనపు ఆదాయం పొందడానికి ఎంతో అవకాశం ఉంది. ప్రతి విషయంలోనూ సత్వరంగా పరిష్కారం కాకుండా జాప్యం జరుగుతోంది అనడానికి ఒకటి రెండు ఉదాహరణలు చెబుతాను. నా నియోజకవర్గమైన దుగ్గిరాలలో, కొల్లిపర, చివలూరు, దంతలూరు, అత్తోట మొదలైన పెద్ద గ్రామాలున్నాయి. ఇవి పాత Delta లో ఉన్న గ్రామాలు. ఈ గ్రామాలలో యున్న భూములకు మురుగు నీటిపారుదల సౌకర్యాలు కావలసియున్నదని చెప్పి కొన్ని సంవత్సరాలుగా దరఖాస్తులూ, రాయబారాలు జరిపి,

ప్రభుత్వాధికారవద్దకుపోయి చెప్పబడ్డారు. సాధారణంగా నవంబరు ఆఖరుకు కాళిని నదికోతలు, డిసెంబరు జనవరి మాసం ఆఖరువఱకుకూడా, కోతలు కాకుండా ఉండిపోయినవి చూచాను. అందువల్ల అక్కడ ఈ drainage facilities చాలా అవసరం. దీన్ని గుర్తించి స్థానిక అధికారులు ఇది సత్వరంగా పరిష్కరించేటట్లు చూస్తారని సత్వరత ఉత్తరువులు పంపిస్తారని ఆశిస్తున్నాను ఉమ్మడి మదరాసు రాష్ట్రంలో, రాజాజీ మంత్రివర్గంలో, Public Works Minister గా Yakub Hussain Bahadur గారున్నప్పుడు, ఒక drain sanction అయింది. అది, పెదపాలెం, పేంకలపూడి, చినపాలెం, వల్లభాపురం వగైరా గ్రామాలకు సంబంధించిన drain ఈ గ్రామాలపేర్లు మాత్రమే వుదహరించబడినప్పటికీ, యీ మురుగుపారుదల కాలువ ఎన్నో గ్రామాలకు సంబంధించి యున్నది. ఆ drain యొక్క ప్రాముఖ్యతను, దాని అవసరాన్ని, దాని క్రిందవున్న ఎన్నో గ్రామాలు ప్రతియేట మంపుకు గురియగుటచేతను, సదరు మురుగు కాలువ మంజూరు అయినసంవత్సరములోనే, దానిని list of government drains చేర్చబడినది. ఐతే 15 సంవత్సరములనుంచి దానికి చేయవలసిన మరమ్మతుల కవసరమైన estimate లు plan లు తయారుచేయడంగాని వాటిని finalise చేసి, ఈనాటివఱకు అమలుజరపడంకాని జరగలేదు దానికి సంబంధించిన ఆ files ఎక్కడున్నాయో, ఏ అధికారుల యీ జాప్యము బాధ్యులలో ప్రభుత్వం గుర్తించలేదు. ఈ అధికార జాప్యమే, దీనికి కారణం. ఇది ప్రత్యేకముగా మురుగు కాలువ అయినప్పటికీ, అక్కడున్న రైతులు దానికి అడ్డకట్టలువేసి బోచె కాలువలవలె ఉపయోగించి, ఈ drain కు ఆటంకపరుస్తున్నప్పటికీ స్థానికాధికారులు చూస్తూ, ఉరుకుంటున్నారు. List of Government drains లో ఇది చేరిఉన్నప్పటికీ దాన్ని గురించి ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకోలేదు దీనికి కారకులు ఎవరో దర్శాత్తు చేయించవలసినదని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను ఈ పాత Delta area లలో చాలా సమస్యలున్నాయి. Krishna Western Delta కి 1930 సంవత్సరం ఆ ప్రాంతములో Lutman అని ఒక Executive Engineer ఉండేవారు. ఆయన మాయంలో కట్టబడిన తూములు చాలా చిన్నవిగా ఉండి పెద్ద కప్ప అందులో దూరితే జైతుకు తిరిగి రావడానికి వీలులేనటువంటి తూములు అప్పట్లో వేయబడినాయి. ఈరోజు ఆయనకట్టు ఆలాంటి తూముల క్రింద అభివృద్ధి వినప్పటికీ అదే సైజు తూములే ఈనాటివఱకు continue అవుతున్నాయి. ఆ తూములు పెద్దవి చేయించవలసినదని రైతులు ఎన్నిమార్లు విన్నపాలుచేసుకున్నప్పటికీ, ఇప్పటివఱకు remedy లేదు. ఇటువంటి ఉదాహరణలు వందల కొద్దీ ఘాపించగలను. తరువాత Flood Control Scheme ను గురించి ఉఫ

19th March 1956]

[Sri P. Sreedhamulu

ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రస్తావించియున్నారు. కృష్ణానదికి తుడివైపున వైకుంఠపురం నుంచి సీతానగరం వఱకు దాదాపు 15 మైళ్ళ పొడుగున ప్రతి సంవత్సరం వరదలు వచ్చి నవ్వడు అనేక గ్రామాలు వరదనీటిమయమై సస్యశ్యామలంగా ఉన్న అనేక భూములు మునిగిపోయి పంటలు పాడవడం దాదాపు ప్రతి సంవత్సరము జరుగుతోంది. సత్తెనపల్లి, గుంటూరు తాలూకాలో ఉన్న దాదాపు 40 గ్రామాలు ఈ మంపుకు, లోనై, రైతులకే, నవ్వంకాకుండా ప్రభుత్వానికి శిస్తు remission వ్వారా ద్వారా కూడా ఎంతో నష్టం వస్తోంది. ఈ విషయం లోగడ budget speech లో చెప్పి యున్నాను. Chief Engineer కూడా ఈ విషయం విపులపఱచారు. వైకుంఠపురం నుంచి సీతానగరం వఱకు కృష్ణానదికి తుడివైపున ఏటిగట్టు నిర్మాణం చేసే విషయం flood control schemes లో చేర్చిందీ లేనిదీ ఉపముఖ్యమంత్రి గారు వారి జవాబులో శ్రీకొంట్లారని ఆశిస్తున్నాను.

మైనరు ఇరిగేషను స్కీములను గురించి నాకు ముందు తెలిసిన సోదర సభ్యులతో ఏకీభవిస్తున్నాను. మైనరు ఇరిగేషను పనులకు ఏ మాత్రం డబ్బు కేటాయించినా కూడా సత్ ఫలితాలను ఇవ్వగలదనే అభిప్రాయముతో ఏకీభవిస్తున్నాను. గాని జిల్లాలవారిగా ఈ మైనరు ఇరిగేషను స్కీములను గురించి మంజూరు చేసినది సక్రమముగా, సకాలంలో సంవత్సరం పూర్తి అయ్యేలోపల ఖర్చుచెయ్యక పోవడము జరుగుతున్నది. ఉదాహరణకు గుంటూరు జిల్లాలోనే ఇండు సంవత్సరాల క్రితము, ఈ సంవత్సరముకూడా ఇచ్చినధనము వినియోగించక పోవడము ఆ డబ్బు lapse కావడము శోచనీయము. ఇట్లా కేటాయించిన డబ్బును వినియోగించక పోవడానికి, కారకులు ఏవరో తెలుసుకొని ఆ అధికారులమీద అవసరచర్య తీసుకొన వలెనని ప్రభుత్వానికి మీద్యారా మనవి చేస్తున్నాను.

SRI G. RAMU NAIDU :—అధ్యక్షా, మాది కొండప్రదేశము కాబట్టి అక్కడ కాళిపట్నం ముర్రా తంగవరం దిగ్గర కొండ ఉంది. నీటికోసం 20, 30 మైళ్లు వెళ్లి నా నీరు తాగడానికి కూడా లేదు. , 200, 300 జనం అక్కడ ఉన్నాడు. నయ్యి కావలెనని ఇదివరకు మనవిచేసేను తీగలమాడ అని ఒక ఊరు ఉంది, మంగమాని వలస గ్రామం ఉంది నీటికోసం గడ్డకుపోవలెను అక్కడ కూడా నీరు దొరకదు. గత బడ్జెటులో నయ్యి కావలెనని చెప్పేను. కొత్తూరు దిగ్గర చల్లిగడ్డ ఉంది. కృష్ణా పురం నుండి కాలవ వస్తుంది. ఆ భూమి కట్టక్రింద ఉన్నది కాలువ తీస్తే అక్కడ సుమారు 500, 600 ఎకరాల పాలము సాగుతుంది. కొత్తూరుకు సమీపములో రోడ్డు ఒకటి ఉన్నది, దానికి మదుం కట్టవలెను. చిట్టిగడ్డకు నున్నతో కట్టిస్తే కొత్తూరు కృష్ణాపురం, పడికబండలో చాలా పొలం అగుతుంది. ఇంతవరకు మెట్టగా ఉంటున్నది.

Sri G. Ramu Naidu]

[19th March 1956

దముకుదగ్గర గడ్డఉన్నది. అది కరకవలస, సిరింగిపురం, తీరలమాడ పనసమానువలస, లక్షంపురం 1000 ఎకరాలభూమి సాలము అగుతుంది. ఇప్పుడది మెట్టగాఉంది. కాలవవేస్తే అక్కడనుంచి వరిపండుతుంది. అక్కడనుంచి వాంపార్తిమురాగెడ్డ ఎర్ర మట్టువలస, గ్రామంఉంది. 200, 300 ఎకరాలభూమిఉంది. అక్కడ కాలువ ఉన్నది. పల్లంభూమిలేక రైతులుపంటలులేక చాలా పొందపడుతున్నారు. అక్కడనుంచి దలపతివలసకు పాతరోడ్డుఉన్నది. చాదమామిడిదగ్గర వరదకూడా ఉంది. పాతరోడ్డువద్ద చెరువువేస్తే దలపతివలస దంగిరిపుట్టు మాడగడావద్ద కొంత పల్లంచేస్తే 600, 700 ఎకరాలు అగుతుంది. కోణాపురంలో నీరు దొరకదు. మను ఘ్యలకు, పశువులకు త్రాగడానికికూడా నీరులేదు. ఊటఉన్నదికూడా ఎండి పోతున్నది. క్రిందటి బడ్జెటు సమయంలోకూడా చెప్పేముగాని ఇంతవరకు ఏమీ కాంక్షనుకొలేదు. వొంతెరువుకు వురిశెల్లలో నూతనిగురించి చెప్పినాను. అక్కడ మనుఘ్యలకు పశువులకు నీరులేదు. ప్రజలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కొత్తూరు, దముకుగడ్డ, సల్లిగడ్డ, నందనగుమ్మి కరకవలస భూములకు నీరువస్తుంది. సున్నంకట్టిస్తే 200, 300 ఎకరాల పల్ల పుభూమి తయారుచేసుకోవచ్చును. ఏజర్స్ మెట్టప్రాంతాలను పల్లంచేసే పనులను వెంటనే కాంక్షను చేయించవలెనని కోరుతున్నాను.

*SRI P. GUNNAYYA :—అధ్యక్షా ! పూజ్యులు సంజీవరెడ్డిగారు ప్రతి పాదించిన ఇర్రిగేషను డిమాండును హృదయపూర్వకముగా బలపరుస్తున్నాను. కాని ఇప్పుడు ఈ ఇర్రిగేషను విషయములో ప్రభుత్వం కొన్నికొన్ని జిల్లాలలో లక్షలు కోట్లకూడా, ఖర్చుచెయ్యి దలచుతున్నది. ఇందుకు సందేహం ఏమీ మాకు లేదుగాని ప్రస్తుతము మైనరు ఇర్రిగేషను స్కీములు చిన్న స్కీములను త్వరలో చేయిస్తారని నేను కొన్ని నూచనలను తమద్వారాచేస్తున్నాను. క్రికాకుళం జిల్లా లెక్కలిడివిజనంత ఆధ్యాన్నమైనతాలూకు ఇంకొకటిలేదు. పాతపట్నం తాలూకాలో 2000 చెరువులు ఉన్నవి. అందులో 200 P. IV. D. వారివి. రెండుసంవత్సరములక్రితము తీసుకున్నారు. ఈనాటికికూడా ఏవిధమైన మరమ్మతులులేవు. ఇవిగాక శాతపట్నం తాలూకాలో గొట్టపల్లిగడ్డ, బత్తలిపాలవలసగడ్డకు కనీసము రెండు రూపాయలు ఇస్తే వంకధార రిజర్వాయరు ప్రక్కన 200 గ్రామాలకు సౌకర్యము కలుగుతుంది అని అయిదారుసంవత్సరాలనుండి ఘనవిచేస్తున్నాము. గొట్టపల్లి బత్తలి గడ్డమీద పనులను ప్రభుత్వంవారు త్వరలో తీసుకోవలెనని కోరుచున్నాను. పాత పట్నం తాలూకా జమీందారులను కొంత వెనుకతీసుకున్నారు. ఒక చెరువైనా మరామ్మత్తుచెయ్యలేదు. ఇవి వెంటనే మరామ్మత్తు చేయించి ఆతాలూకా ప్రజల

19th March 1956]

[Sri P. Gunnayya

ఇబ్బందులు తొలగించుతారని ఆశిస్తున్నాను. టెక్నాలిటాలాకాలో కూడా పరిస్థితులు అధ్వాన్నముగా ఉన్నవని మంత్రిగారికి తెలుసును సభాకలక్తరుగారు ఉన్న ఊరు, చెరువులు మరమ్మత్తులచేక ప్రజలు ఇబ్బందిపడుతూ అక్కడి ప్రజలు జమీందార్లు ఉన్నప్పుడే బాగా ఉన్నదని అనుకుంటున్నారు. పన్నులు మాత్రము తీసుకుంటున్నారు; చెరువులు మరమ్మత్తు చేయడములేదని ప్రజలు అందోళనపడుతున్నారు. కాబట్టి ఈ విధమైనమాటలు ప్రభుత్వానికి లేకుండా గ్రామాలలో ఎంతశిస్తు తీసుకుంటున్నారో అంతైనా మైనరు ఇరిగేషను పనులక్రింద ఖర్చుపెట్టవలెనని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. జంఘావలినదిని 20, 30 సంవత్సరాలనుంచి చూస్తున్నాము. 20, 30 లక్షలు ఖర్చుతో పార్వతీపురం తాలూకాకు వినియోగము అయ్యేటట్లు చేయించవలెనని మనవిచేస్తున్నాను మొన్న inspection కు వచ్చినప్పుడు ఏదో ఆర్డరుచేశారు. తరువాత Orissa ప్రభుత్వం అడ్డంకంపెట్టేరు. నందివాడస్కీము పంపించారు. జంఘావలినీస్కీమును ప్యాసుచేయించి ఆ తాలూకాలో ప్రజల ఇబ్బందులను తొలగించవలెనని ప్రార్థిస్తున్నాను.

మంత్రిగారి ఉపన్యాసములో గోదావరిజిల్లానుండి కూలీలను తీసుకొనివస్తామన్నారు నిజముగా మేము విచారించవలసిన విషయము. ఒకకోటి రూపాయల స్కీములు ఇస్తే శ్రీకాకుళం జిల్లా కంట్రాక్టు ఉత్సాహముగా పనులు చేయించగలరు. గాని ఆ ఉత్సాహాన్ని చీఫ్ ఇంజనీరుగారు నిరుత్సాహపరచారు. డబ్బు ఉన్నవారు లేరా? ఆ జిల్లాలో కంట్రాక్టర్లు లేరనా గోదావరి జిల్లానుంచి కంట్రాక్టర్లు తీసుకువచ్చారు. ఈ కంట్రాక్టర్లు ఇంజనీర్లకు సంబంధం ఉన్నది. ఈ విషయము కంట్రాక్టర్లు చీఫ్ ఇంజనీరుకు చెప్పకున్నారు. ప్రజల డబ్బు లక్షలు కోట్లు ఖర్చుచేస్తున్నప్పుడు ఆ జిల్లా ప్రజలకు ఆ డబ్బు ముట్టేటట్లు చూడాలి. ఇప్పుడు అక్కడ రైతులను M. L. A. లను ఒక కమిటీగా వేసి ఇంజనీర్లు డబ్బును దుర్వినియోగం చేయకుండా చూసేటట్లు చెయ్యవలెను. ఆ కమిటీ ద్వారా ప్రభుత్వమువారు రిపోర్టులు తెప్పించుకొని పనులు చేయిస్తే బాగా ఉంటుంది, అని నేను అనుకుంటున్నాను.

ప్రతి Project విషయంలో ఒక చిన్న కమిటీనివేసి ఆ కమిటీ ద్వారా ప్రభుత్వంవారు తగినటువంటి రిపోర్టును తీసుకొని, కొనసాగించని అంతాచేస్తే బాగుంటుందని నేనునుకొంటున్నాను. శ్రీకాకుళం జిల్లా ఎంత వెనుకబడిఉన్నదో మంత్రిగారికి తెలుసు. ఈ budget session పూర్తి అయినతర్వాత శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఇంకోకమారు, టూరుచేసి మా టెక్నాలి, పాతపట్టణం తాలూకాలలో వారు స్వయంగా తనిఖీచేసి, కొనసాగించవలసిన అక్కడి ప్రజలకు కల్పించి మాయొక్క గౌరవాన్ని నిలబెట్టారని అధ్యక్షులవారికి నేను వినయపూర్వకంగా మనవి చేసుకొంటూ నేను ఇంతటితో విరమించుకొంటున్నాను.

19th March 1956

SRI P. KODANDARAMAYYA :—అధ్యక్షా! ఈ Demandను నేను బలపరస్తున్నాను. ఈ కాళిను నిర్వహించే మంత్రిగారు, గోదావరివల్లను మా ప్రాంతంలో కురిసిన వర్షాలవల్లను విపరీతమైన వరదలువచ్చి నా నియోజకవర్గంలోని చెరువులు తెగిపోతే, ఒక్క నిమిషముకూడా ఆలస్యం చేయకుండా వెంటనే అక్కడికి పరుగునవచ్చి వాటినిన్నిటిని బాగుచేసే ఏర్పాటులు చేసినందులకు వారికి నా వందనాలు అర్పిస్తున్నాను. తరువాత నా నియోజకవర్గమే కాకుండా, నా స్వగ్రామము (నేను పుట్టిన గ్రామము) 24 గో మైలులో ఒక “లాకు” ఏర్పాటు చేసినందులకు వారిని నేను ప్రత్యేకంగా వందనాలర్పిస్తున్నాను. మా జిల్లాలోని Agency ప్రాంతాలను, మెట్టప్రాంతాలను గురించి కొన్ని విషయాలు వారికి చెప్పవలసిన అవసరముంది. పెద్ద స్కీములు, మధ్యరకపు స్కీములు, చిన్న స్కీములు అని విభజించి వీటిలో పెద్దస్కీములకే ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నామని వారు మొట్టమొదటనే చెప్పారు. పెద్దస్కీము సంగతికూడా మాకుంది. గంగాగోదావరన్నారూ పురాతనంనుంచీ గంగతరువాత గోదావరి, విశిష్టతగల జీవనది, ఈదక్షిణ దేశంలో గోదావరినదికంటే ఎక్కువగా నీ రొచ్చేనది, నీరాశనది వేరేదీలేదు. అటువంటినదిలో, Cotton దొర ఒక్క అనకట్టకట్టారు. ఆ అనకట్టమూలాన మేమే తినలేదు, దేశానికి అంతటికీ యిచ్చాము. అక్కడ పండినఫంట దేశానికి అంతా, మలబారుదాకా రాజేపల్లిగూడెంనుంచి రోజుపాతూనే ఉంటుంది. (ఊరికేనా?) ఊరికేకాదు. ఊరికే ఇచ్చేదాతలు ఎవ్వరన్నాఉంటే చాలా సంతోషమే. అలాంటి గోదావరికి రావుపాదసాగరం కట్టించేవిషయంలో ప్రయత్నాలు జరిగినాయి. దురదృష్టవశాత్తు అది ఇంతవరకూ నెరవేరలేదు. Flood control విషయంలో ఏదైనా చేయిద్దామని ఈ మంత్రివర్గంవారు చాలా ప్రయత్నిస్తున్నట్లు తెలుస్తుంది. ఇప్పుడువద్ద కట్టించాలని investigation చేస్తారని తెలుస్తున్నది. దానికి నా అభివందనములు, తెలియబరస్తున్నాను. నాకు రెండు interest లున్నాయి. ఈ గోదావరి జలంవృధాగా సముద్రంలో పడిపోకుండా అపడం ఒకటి, నదిగట్టునఉన్న భద్రాచలం, నూగూరు, పోలవరం, చోడవరం, పాలవంచ, హైదరాబాదుస్టేటులోని fertile lands, ఇంట్లు ఇవన్నీ మునుగుండా ఉండేటటువంటి సాధనము మాకు కావలసియున్నది. దానికోసం నేను సెంట్రల్ గవర్నమెంటులోయుండే కోస్తాగారితో ప్రస్తావనచేసినాను. ఆయన గోదావరికి రావుపాదసాగరం ఒకచోటేకాదు, రెండు మూడుచోట్ల అనకట్టలు కట్టాలన్నారు. అదికొదయ్య గోదావరినదికి supply channels ఉన్నాయి, శబరి ఇంద్రావతి, ప్రణయిత, ఇత్యాది ఉపనదులున్నాయి. వాటికి రిజర్వాయర్లుకట్టి నీరుకొంత ఆపుదలజేసి మీరనుకొన్నటువంటి రెండు అనకట్టలుకట్టి పోలవరందగ్గట బాజేజికట్టి

19th March 1956

Sri P. Kodandaramayya

ఈ సీరునంత నిలుపుదల జేసినట్లయితే ఎక్కువ ముంపుఉండదు. రామపాదసాగరము రాములవారి పాదానికి తాక లేక పోయిన ఇవతల ఉండేటటువంటి కొండప్రదేశానికివచ్చే సావకాశము ఉంటుంది. అని చెప్పినందుకు ఇంజనీయర్ కోస్తాగారు 'సేవు చెప్పింది ఆలోచించదగినదే అని చెప్పారు.' ఈ మధ్య మంత్రిగారితోను చీఫ్ ఇంజనీయర్ గారితోను అప్రాంతాలకు స్వయంగా వెళ్లి చూచినట్లుగా అది తొందరగా జరగాలని ఆ ప్రాంతంతో ఈ గోదావరీనదియొక్క వరదల ఆపుదల కైన ఈ స్కీమును ఏర్పాటు చేయించాలని కోరుతున్నాను. రెండవది ఏమిటంటే కొండవాగులున్నాయి. మాకు ఈ గోదావరికి పెద్ద అనకట్టకట్టెటప్పటికి ఇతర చిన్నవాటికంతా కూడ ప్రాధాన్యము ఇవ్వవలసిన అగత్యమున్నది. ఎందుచేతనంటే ఒక పెద్ద అనకట్టకు నదికికట్టితే చిన్న చిన్నవన్నియు పోతాయి, రోడ్లన్నియు మునిగిపోతాయి, అనేకవిధములైన నీటివంటి నష్టములు ఏర్పడుతాయి అందుచేతను మొట్టమొదటనే పెద్ద అనకట్టలనుకట్టి తర్వాత చిన్న చిన్నవి కట్టడం ఒక అగత్యమైనటువంటి విషయమని నాకు తెలుసు. అయినాదానికి సంబంధములేని విషయాలు కొన్నిఉన్నాయి. అది ఏమిటంటే ఎత్తుకాలువ స్కీము వేసినారు. దానికంతా ఏర్పాట్లుచేసినారు. అయితే కొండవాగులకు సంబంధించినటువంటి స్కీములున్నాయి. అవి రెండు ముఖ్యంగా కావలసిఉన్నాయి. ఒకటి జల్లేరుకు జీడిగుప్ప అను గ్రామమువద్ద ఒక అనకట్టకట్టించవలెను. నేను స్వయంగా వెళ్లి చూచాను. వారుకూడ వెళ్లి చూస్తే దాని విషయము వారికి బాగా తెలుస్తుంది. తర్వాతను వరదలవల్ల నిరింతరం చాలసేళ్లు వస్తుంది. పల్లపుకొలువకు 1. కొవ్వొడ్ల, 2. లంకపల్లి కొండేపెదగ్గట ఒక అనకట్టకట్టించవలసిన అగత్యముఉంది. ఇవి రెండు చాల ముఖ్యమైనటువంటి అత్యవసరమైన విషయాలు చెరువులు, తదితర విషయాలు కూడా ఉన్నాయి. వీటివల్ల మెట్టప్రదేశాలకే కాకుండా ఇవతలఉండేటటువంటి జల్లేరు, వీట్లకు అనకట్టలు కట్టడంవల్ల జల్లొకంతకుకూడా చాల సౌకర్యం కలుగుతుంది. ఇంకా రెండు విషయాలు ఉన్నాయి. పూర్వం కొల్లేరు చాలలోతుగ ఉండేది. ఈ మధ్య రెవిన్యూమంత్రిగారితో వెళ్లి చూచాను. అదంతా మెట్టవేసి పోయింది. మెట్టమీదనుంచి సీరు ఏలాపోతుంది. అందుచేత కొల్లేరునుకూడ త్రవ్వించవలసిన అగత్యంఉంది. త్రవ్వించిన మన్న ఇవతల పోయిపై దాన్ని వేలంవేయిపై దానిడబ్బు దానిక్రింద రావడానికి అవకాశంఉంది. తర్వాత గోదావరిలో ఇసుకకూడ ఆ మాదిరిగనేఉంది. ఇసుకనుకూడా తీయించవలసిన అగత్యం ఉంది. తణుకుతో ఈ మధ్య మా అమ్మాయికి ఇల్లుకట్టిస్తే బంగారానికి ఎంత విలువఉన్నదో ఇసుకకుకూడ అంత విలువఉన్నదని తెలిసింది. కావున ఈ ఇసుకను తీసి డెల్టాతాలూకొలకు ఎగుమతిచేయించినట్లయితే చాలా డబ్బు రావడానికికూడ

Sri P. Kodandaramayya]

[19th March 1956

అవకాశాలున్నాయి. ఈ మార్గాలన్ని పరిక్షించాలని నేను కోరుతున్నాను. మరొక్కవిషయమంది గూటాల పంపింగ్ స్కీముని మా చెవులు బద్దలైపోతున్నాయి. ఈ గూటాలపంపింగ్ స్కీము మొన్న మంత్రిగారు వెళ్లుతూ మీరేకట్టుకుంటే మాకేమి అభ్యంతరంలేదన్నారు. తప్పకుండా కట్టుకుంటాం. వారధి ఎవరో కట్టారని Science advance కాని కాలంలో కోతులన్ని రాములవారికి వారధి కట్టితే ఈ చిన్న పంపింగ్ స్కీమును మేము కట్టుకోమా, కట్టించుకుంటాం అయితే ముందర ఒక రక్షణమాత్రం కావాలి. పెట్టుబడిపెట్టిన డబ్బు మాకు తిరిగి వచ్చే దాక పన్నును మేము వసూలు చేసుకోనే అధికారం ఇస్తే వెంటనే వారికి ఒకడమ్మిడి ఖర్చు అక్కరలేకుండా తక్కువఖర్చుతో హెచ్చుగా చేసుకోంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

*SRI G. SURYANARAYANA :—అధ్యక్ష మహాశయా, మన రాష్ట్రంలో మూడుకోట్ల డెబ్బయిలక్షల రూపాయలు minor, major irrigation scheme ల క్రింద ఖర్చుపెట్టాలని ప్రభుత్వం శీఘ్రమయింది. ఈ ఖర్చు పెట్టడంలో విశాఖపట్నం జిల్లా ముందు తీసుకోవాలని ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేసినందుకు చాలా సంతోషం. వారికి నా అభినందనలు. ఎందుకంటే మన రాష్ట్రంలో మనకు స్వతంత్రం లభించిన లగాయతు యంతవరకు విశాఖపట్నం జిల్లాలో అక్కడ ప్రజలశ్రేయస్సుకొరకు యంతవరకు ఏవిధమైన ఖర్చులు పెట్టలేదు కాబట్టి యీనాటికి విశాఖపట్నం జిల్లా మన ప్రభుత్వదృష్టికివచ్చి యీ విశాఖ పట్నం జిల్లాను ముందు తీసుకోవాలని ప్రకటనచేసినందుకు అభినందిస్తున్నాను. ఇక పోతే విశాఖపట్నం జిల్లా పూర్వకాలంనుంచీ estate అయివున్నది. దానిలో estate వున్నంతవరకు ఏదో కొంతవరకు కొన్ని scheme లు చెరువులు, గడ్డలు ఇటువంటి నీటితీరువలు పూర్వం మహారాజులు కొద్దో గొప్పో మరమ్మత్తులు అక్కడ ప్రజాసేవక ఆహారధాన్యాలను పండించుకోడానికి తగినసౌకర్యం చేసేవారు. ఇక estate abolition అయిపోయాయి. అప్పటినుంచీమాడా మామూలుగా ఇటు వంటి schemes వుండిపోయాయి. 1951 లో విశాఖపట్నం జిల్లాలో తుపాను సంభవించింది. దానివల్ల ఏటికొలువలు మేటలుపడ్డాయి. ఇంతవరకు నీటిసప్లయ లేక మాజిల్లాలో రైతు ప్రజాసేవక అంతాకూడా ఆహారధాన్యం పండించడంలో వెనుకబడివున్నారు కాబట్టి యిప్పటికైనా ప్రభుత్వంపారిదృష్టికి వచ్చిందంటే చాలా సంతోషిస్తాను. 1952 నుంచి మద్రాసు ప్రభుత్వం ఉమ్మడిగావున్న లగాయతు గంటి కొండ కడకొండ ప్రాజెక్టులు చంపావలి నదికి లోప జగన్నాథపురందగ్గర Dam కట్టాలని ప్రభుత్వానికి పడేపడేవిజ్ఞప్తులు చేశాము. అదీకాకుండా 1954 లో మనరాష్ట్ర)

Sri G. Suryanarayana]

[19 h March 1956

ముఖ్యమంత్రిగారు అప్పడు ప్రకాశంపంతులుగారు, ఉపముఖ్యమంత్రి సంజీవరెడ్డిగారు, శృంగంపుకోట తాలూకాకువచ్చి ఆ జిల్లాలోని పరిస్థితులంతా చూచారు. అప్పటినుంచికూడా M. L. A. లమంతా memorandum లు సమర్పించుకున్నాయి. దానిమీద ఇంతవరకు ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకోలేదు. ఈనాటికయినా విశాఖ పట్నంజిల్లా, దృష్టికివచ్చినందుకు అభినందిస్తున్నాను. కారణం ఏమిటంటే విశాఖ పట్నంజిల్లా చాలా వెనుకబడివున్నది. అక్కడ రైతులు ఆహారాధ్యాలు ఉత్పత్తి చేయడానికి నీటిసమస్యచేయాలని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నారు. దానిలో ప్రతిగ్రామంలోనూ శృంగంపుకోట, విజయనగరం, భీమునిపట్నం తాలూకాలలో ఎక్కువ చెరువులున్నాయి. ఒక్కొక్క చెరువుక్రింద మూడవదలు ఎకరాలు, 2 వందలు 3 వందలు అయిదేసివందలఎకరాలు మౌగాణిభూములున్నవి. 1931 లో తుపానువల్ల చెరువులు మేటలుపడినాయి. Estate manager లకు దరఖాస్తులు పెట్టుకుంటే 50 వేలుదాటేక P. W. D. అంటున్నారు. అటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నవి. యీ చిన్నచిన్న వాటికి 30, 40 వేలు దానికయేభర్చులున్నాయి. ఈ చెరువులలోతుచేయించి, ఈ 3 తాలూకాలలో నన్ను చెరువులు బాగుచేయించి వెంటనే నీటిసౌకర్యం కలుగజేస్తారని దీనితో విశాఖపట్నం జిల్లానుపైకి తీసుకువస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

Sri VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :—అధ్యక్షా, ఈ నాగార్జున సాగర్ project కు 120 కోట్ల రూపాయలు, మొత్తాన అవుతుందని చెప్పారు. అందులో యిది 10 సంవత్సరాలలో అవుతుందో లేదో తెలియదు. కాని వండిట్ నెవ్రూగారు చెబుతూ 5 సంవత్సరాలలో నీరు అందించబడుతుందన్నారు. ఆ ప్రకారంగా అంచనా వేసినప్పుడు 5 సంవత్సరాలలో యీనాడు యిచ్చినటువంటి ఒక కోటి 80 లక్షల రూపాయలతోనే పని ప్రారంభమవుతుందని మనం 2/3 వంతులు ఇచ్చుకోవలసిన అవసరం వున్నదనికూడా నాకు గుర్తుంది. అందువల్ల 2/3 వంతులలో ఒక కోటి 80 లక్షలు యిచ్చినట్లయితే యీ సంవత్సరానికి యీవిధంగా ఎన్ని సంవత్సరాలవుతుందో చాలా అనుమానంగా వున్నది. అందువల్ల యిది వెంటనే ప్రారంభించాల్సిన అవసరం వున్నది. చేస్తున్నారు. కాని వెంటనే దానికి ఆర్థికసౌకర్యం చేయాలన్న అవసరం వున్నది మంత్రిగారిని వెంటనే చేయమని కోరుతున్నాను. మరొక విషయం. ఇది ఒక Board క్రింద నడుస్తున్నది. బోర్డు ఒకసారి నిర్ణయం చేసిన తరువాత మళ్ళా పాత పద్ధతిలో అక్కడక్కడున్నటువంటి Secretariat level నుంచి కూడా ప్రతి కొగిలాన్ని కదిలించి ఆలస్యం చేయడంవల్ల పని చాలా తరల పడే స్థితి వస్తున్నది. అందువల్ల ఒకసారి Board కనుక ఒప్పుకుంటే Secretariat level లో అలాచేయాలన్న అవసరంలేకుండా ఎకా ఎకం ఒప్పుకునే ఏర్పాటుచేసి

Sri K. V. Ramanaiah Naidu]

[19th March 1956

నుండియే పోయి సముద్రములో కలుస్తున్నది. బండరువద్ద సముద్రమునకు 5 మైళ్ల దూరములో త్రాగడానికి నీరు లేదు. నడవడానికి రోడ్లు లేవు. తినడానికి తిండి లేదు. అక్కడ అయిదువేల ఎకరాల భూమి ఉన్నది. గరిహద్దు ప్రాంతములలోకి కాలువలు తీసుకువచ్చి వదలిపెట్టార.

East bank channel ద్వారా వచ్చే కాలువలు ఉప్పుకాలువలోకి పోయేటట్లు చేసినట్లయితే 1, 5 వేల ఎకరాలు అక్కడ సాగుఅయ్యే అవకాశము ఉన్నది. 30, 40 వేల రూపాయిలు ఖర్చుపెట్టి ఆ పనులు చేయించినట్లయితే తద్వారా త్రాగడానికి, ఈ సాగుకు, నీటివసతులు కలుగుతాయి. దీనిని తప్పకుండా చేయించవలసిందిగా నేను ఉపముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

బండరు తాలూకాలో మంగినిపూడికి కాలువలు రోడ్డుకు ఒక ప్రక్కకువచ్చి ఆగిపోయినవి. ఆ రోడ్లుదాటి వాటిని అవతలకు మళ్లించినట్లయితే 2, 3 వేల ఎకరాలు సాగుయ్యే అవకాశము ఉన్నది. వాటి మురుగు సముద్రంలోకి పోతుంది. ఆ ప్రయత్నం చేసినట్లయితే తక్కువ డబ్బుతో ఎక్కువలాభము పొందడానికి వీలుంటుంది. కాబట్టి దానిని కూడా investigation చేయించాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఈ సమస్యను జిల్లా ఇన్వెస్టిగేషన్ బోర్డు వారి ఎదుట కూడా పెట్టి వారు. వారు అలోసిస్తామని అన్నారు. ఈ విషయములలో వెంటనే తగుచర్యలు తీసుకొని పనులు పూర్తిచేయించవలసిందిగా, అక్కడ ఇంజనీయర్లకు, అధికారులకు ఉత్తర్వులు జారీచేయించవలసిందిగా ఉపముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

SRI N. C. SESHADRI :—అధ్యక్షా, ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండులన్నింటినీ నేను బలపరుస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో రాయదుర్గము తాలూకాకు సంబంధించిన కొన్ని విషయములు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

రాయదుర్గము తాలూకాలో 9 P. W. D. tanks ఉన్నాయి. అందులో 3, 4 కి హాగ్రానది నీరువస్తుంది. మిగిలిన అయిదింటికి వర్షములుకురిస్తే నీరు వస్తుంది. అది నిరంతరము ఊసుమునకు గురియైన ప్రాంతం కాబట్టి, ఆ చెరువులలో మామూలుగా P. W. D. వారు కట్టించిన నాటినుంచి ఒక్కతూరికూడా సర్ప్లస్ అయినట్లుగా నాకు కన్పించడములేదు. అందులో ముఖ్యముగా సముద్రము అనే చెరువు 9 వేల ఎకరముల అయకట్టకట్టిన నాటినుంచి, ఈనాటివరకు కూడా సర్ప్లస్ కాలేదని తెలుస్తున్నది. ఇంజనీర్ల దగ్గరకు పోయి, హాగ్రీనదిలోనుంచి డింట్లోకి నీరువచ్చే అవకాశాలు ఏమైనా ఉన్నాయో అని అడిగినాను. అవకాశములు ఉన్నాయోకాని, మైసూరు స్టేటులోనుంచి 7, 8 మైళ్లు పొడుగున కాలువ తీసుకురావలసివచ్చి వారు నొప్పుకుంటారో లేదో తెలియదని చెప్పారు.

19th March 1956]

[Sri N. C. Seshadri

అదేవిధంగా ఏచెలువులోకికూడ హక్రానదినుంచి నీరుతీసుకుని రావలయునంటే మైసూరుస్టేటు అడ్డంపస్తున్నది. అందువల్ల మైసూరుస్టేటులోనుంచి కౌలుపలు త్రవ్వకోవడానికి మైసూరుప్రభుత్వముతో కాశ్వతమైన ఒప్పందం చేసుకోవలసిందిగా ఉపముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

భైరవానితిప్పప్రాజెక్టుకు 1956-57 బడ్జెటులో 48 లక్షల 71 వేల రూపాయలు కేటాయించారు. అది 1957 జూన్ నాటికి పూర్తిఅయ్యే అవకాశము ఉన్నదని చెబుతున్నారు. కాబట్టి దానివిషయంలో ఎక్కువశ్రద్ధవహించి ఇంకా ఎక్కువవజ్జును సప్లీమెంటరీ బడ్జెటులో అయినా కేటాయించి 1957 జూన్ నాటికైనా తప్పకుండా రెండవపంటకు నీరువచ్చే ఏర్పాటుచేయవలసిందిగా కోరుచున్నాను. 3 సంవత్సరముల క్రింద ఆప్రాజెక్టుక్రింద '0 వేల ఎకరాలకు నీరుపారుతుందని అంచనా వేయబడింది. కాని ఇటీవల 2, 3 సంవత్సరములనుండి పారేసిపోయినూస్తే 3 లక్షల ఎకరాలవరకు సాగయ్యే అవకాశము ఉన్నదని అక్కడి ఉద్యోగస్తులు చెబుతున్నారు. దానికి ఉన్న right side canal ఇంకా 2 మైళ్లుముందుకుతీసుకునిపోయినట్లయితే ఇంకా 15 వేల ఎకరాలు అదనంగా సాగుచేయడానికి అవకాశము ఉన్నది. ఆ విషయమై ప్రభుత్వంవారు తగిన కృషిచేసి పథకాన్ని తయారుచేసి ఇంకా 2 మైళ్లు ముందుకుతీసుకొనిపోయే ప్రయత్నం చేయవలయునని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం దీనివిషయంలో తగినశ్రద్ధ తీసుకొని, జూన్ నాటికైనా సీక్లవచ్చే ఏర్పాటుచేసి సక్రమంగా వినియోగపరుచుకోవడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తారని ఆశ్చర్య ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

Sri B. V. SIVAYYA :—అధ్యక్షా! ఇప్పుడు మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన Irrigation demand ను నేను బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్యవిషయాలను ప్రభుత్వంవారి దృష్టికి తీసుకునివస్తున్నాను. కృష్ణా, పద్మిమజిల్లా ప్రదేశాలకు నీటిసదుపాయములను అభివృద్ధిచేయాలనే పథకంతోటి, ఆనకట్టలను దృఢీకరణ చేయాలనే సంకల్పంతోటి కృష్ణాబాకేజీని నిర్మిస్తున్నారు. ఈకృష్ణాబాకేజీని నిర్మించిన సందర్భంలో అదనపునీటిని ఏఏప్రాంతాలకు ఎలా ఉపయోగించాలని ఈస్క్రీమును తయారుచేసినట్లు? దానిని ఉపయోగించుటకుగాను, పెదనందిపాడు high level channel మళ్ళీప్రక్క గుంటూరు channel ఉన్నాయని చెప్పివున్నారు. గుంటూరు channel స్క్రీమునుకూడ అమలుపరుస్తామని చెప్పినారు. ఈ medium size projects కుగాను ద్వితీయ ఘనవర్షప్రదాళికలో 2 కోట్లరూపాయలను మౌల్యమే కేంద్రప్రభుత్వంవారు కేటాయించినారని, 1 కోట్లరూపాయలను రాష్ట్రప్రభుత్వంవారు కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపించారని మంత్రిగారు ఈ Demand ను ప్రతి

Sri B. V. S. ayya]

[19th March 1956

పాడిస్తూ చెప్పియున్నారు. కాని ఈ 11 స్కీములలోనూ గుంటూరు channel project ను ఎందుకు చెప్పివుండలేదో తెలియదు. medium size project లను కేంద్రప్రభుత్వంవారు, I. W. D. వారు investigation చేసినారు. వారి ఆలోచనలో నున్న projects నన్నింటినీ యిచ్చివున్నారు. ఏ ప్రాజెక్టుకు ఎంతఖర్చు అవుతుంది? ఎంత ఆదాయం వస్తుంది? ఎన్ని ఎకరాల భూమి సాగు అవుతుంది? అనేదికూడా చెప్పివున్నారు. ఆ brochure లో చూసినట్లయితే ఇప్పుడున్నటువంటి medium size projects అన్నిటికంటే ఈ గుంటూరు channel scheme చాలా చౌకబారైనటువంటిదనీ, రెండుసంవత్సరములలోనే హెచ్చు ఆదాయం వస్తుందనికూడా అంచనాలప్రకారంగా తెలుస్తోంది. ఇటువంటి లాభసాటి అయిస్కీమును medium size projects లోచేర్చి కేంద్రప్రభుత్వావారికి ఎందుకు పంపించలేదో మంత్రిగారు శలవిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. పెదనందిపాడు చానల్ విషయంలో దానిని brochure లోచేరుస్తూ scarcity area అని, non-scarcity area అని విడగొట్టి, non-scarcity area లోనిస్కీమును చేర్చినారు దీనిని 2వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చడానికి వీలుండోలేదో తెలిసికొనగోరుచున్నాను. ఈస్కీమునుపయోగించే గ్రామాలన్నింటిలోకూడ దాదాపు 20, 30 గ్రామాలు మంచినీటికికూడా ఉపయోగించుకొంటాయి: వారు వర్షాధారమైన చెరువులమీదనే మంచినీటికి ఆధారపడి ఉన్నందువల్ల సంవత్సరంలో దాదాపు 4, 5 మాసాలు 23 మైళ్లదూరంపోయి మంచినీరు తెచ్చుకోవలసిన అవస్థపడుతున్నారు కాబట్టి దీనిని scarcity area లోచేర్చి చాలాకోట్లధనం వెచ్చించి కృష్ణాబాకేజీ కట్టించి నీటిసౌకర్యములు కలుగజేసే ఒకపథకాన్ని తృప్తికరంగా సద్వినియోగం చేసుకోవడానికి పెదనందిపాడు స్కీమును వెంటనే అమలుపరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

* Sri C. P. THIMMA REDDI :—అధ్యక్ష మహాశయా ! ఈనాడు మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన Irrigation Demand ను నేను మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలను మంత్రివర్గ దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. కష్టమిది కాని, తుంగభద్ర నదికొని కర్నూలు జిల్లాలోనుంచి వెళ్తుతూకూడా ఈ క్రింది ప్రాతం నీటి సాగుదల లేక చాలా అవస్థపడుతోందంటే చాలా విచారకరమయిన విషయం. సభ్యులు వారి వారి ప్రాంతాలలో పెక్కు అభివృద్ధి చెందుతూ ఆనందంగా ఉంటూ ప్రపంచమంతా అభివృద్ధి చెందుతూ ఉండగా మా ప్రాంతం చాలా హింసకలలో వుండంలే మౌను చాలా కష్టంగా ఉంది. ఇప్పుడు తెలంగాణా వారికి ఉన్న తెలివితేటలు రాయలసీమవారికి ఉన్నట్లయితే మద్రాసునుండి విడిపోతున్న సమయంలో కొన్ని వరతులు కోరివున్నట్లయితే మా వరతులను మన్నించి

19th March 1956]

[Sri C. P. Thimma Reddi

ఉండేవారేమో. అప్పుడు మేము కృష్ణా - పెన్నార్ ప్రాజెక్టు కట్టించమని కోరి ఉన్నట్లయితే మా ప్రాంతమంతా నీరు ప్రసరించి మంచి పంటలు పండేవి. మేము మా నాయకులు విశాలమైన దృష్టితో ఆలోచించి చెసినందువల్ల ఈనాడు మాకు ఈ అగచాట్లు రావడానికి అవకాశం ఏర్పడింది. ఆనాడు సిద్ధేశ్వరం, నందికొండ ప్రాజెక్టులను తీసుకువస్తామన్నారు. అది అమలు పెట్టడంలో సిద్ధేశ్వరం ఏమయిందో కాని నందికొండను మాత్రం అమలులో పెట్టినారు. సిద్ధేశ్వరం ప్రాజెక్టు కట్టుట లేదని ఆందోళనచేస్తే ప్రజలను తృప్తిపరచడానికి తుంగభద్ర High Level Channel వల్ల అనంతపురం, కడప జిల్లాలకు నీరు ప్రవహించేలా చేస్తున్నామని, నెల్లూరు జిల్లాకు నందికొండ ప్రాజెక్టుద్వారా ఏవోకొన్ని channels అమలు పరుస్తున్నామని చెప్పినారు.

మేము ఆందోళన చేయకపోవుటవలననో 'మా అసమర్థతవలననో'గాని మా ప్రాజెక్టు కట్టుటను నిర్లక్ష్యం చేసినారు. మేము చాలా అవస్థపడుతున్నాము. ఇప్పటి కైనా న్యాయం, ధర్మం ఆలోచించినట్లయితే ముందు మా ప్రాంతానికి నీరు ప్రవహించేలా చేయాలి. ప్రజాశ్రేయస్సును వదిలిపెట్టి ఎవరివిషయాలను వారు మానుకుంటూంటే ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటి కైనా న్యాయం ఆలోచించి సిద్ధేశ్వరం ప్రాజెక్టు పేరుతో అయినా సరే లేక యితర తుక్కు రిజర్వాయర్ అయినా సరే ఏవిధంగా అయిననూ సరే ఇప్పుడు తుంగభద్ర హై లెవల్ చానల్ క్రిందకు నందికొండ ప్రాజెక్టు క్రిందకు రానటువంటి ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధిలోకి తీసుకువస్తేనే తప్ప మాకు గత్యంతరం లేదని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను.

గమిష్టి మదరాసు రాష్ట్రంలో అరవేలువారికి కావలసిన వసతులు కల్పించు కున్నారు. ఇక్కడ బ్రతుకు తెరువు వేర్చిన స్కూలుపాఠశాల వారికి కావలసిన పనులను కొనసాగించుకున్నారు. ఎటొచ్చి ఏమీ చేయలేని మా ప్రాతం మాత్రం నానాటికీ వెనుకబడిపోతున్నది. ఆందోళన చేయడానికి మాకు సమర్థతలేదు. మేము ప్రభుత్వంవారిని అడిగితే K. C. Canal బాగుచేయిస్తున్నామకదా? అని ప్రశ్నిస్తున్నారు.

SRI S. BRAHMAYYA :—అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఏమైనా ఉంటే ముంచింట్లో.

SRI C. P. THIMMA REDDI :—ఈ K. C. Canal ఎంత కాలం నుంచో ఉన్నది. కాని క్రింద కొంత భూమి సాగు అవుతున్నది. ఆ కాలమున మరమ్మతు చేయించినంత మాత్రాన అభివృద్ధి చేస్తున్నట్లుగా భావించరాదు. K. C. Canal కు సంబంధించిన original scheme లోనే ఏ నేల cases నుంచి

Sri C. P. Thimma Reddi]

[19th March 1956

ప్రవహిస్తుందని, మూడు లక్షల ఎకరాల భూమి సాగుఅవుతుందని ఉన్నది. అంతే ముందు అనుకున్నట్లుగా 3 లక్షల ఎకరాల భూమికి నీరు ప్రవహించేట్లు చేస్తున్నారు కాని వేరే అభివృద్ధి పథకాన్ని అమలుజరుపుటలేదని మంత్రివర్గంయొక్క దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. K. C. Canal ప్రణాళికలో ఏవో కొన్ని లోపాలున్నాయని, దానివల్ల అనుకున్నంత భూమి సాగు అగుటలేదని ఎక్కడో leakage వుందని గుర్తించి దానిని సరిచేయడానికి మరమ్మతులు జరుపుతున్నారేకాని, కాల్వలో ప్రవహించే నీటిని అభివృద్ధి చేయుటకు గాని, సాగుఅయ్యే ఆయకట్టును పెంచుటకు గాని ఎటువంటి ప్రయత్నమూ జరుగుటలేదు. ఇప్పుడు జరుగుతున్నది కేవలం మరమ్మతు మాత్రమే కాని అభివృద్ధి క్రింద లెక్కవేయకూడదని మనవిచేయుచున్నాను. ఈ 4 కోట్లరూపాయలు ఖర్చు పెడితేనేగాని K. C. Canal మరమ్మతులు కావు అనే అభిప్రాయానికి మంత్రివర్గం ఎందుకువచ్చిందో బోధపడుటలేదు. ఇంజనీర్ల estimates ఇంత హెచ్చుగా ఎందుకు తయారుచేశారో ప్రజలకు తెలియడంలేదు. K.C. Canal కు 71 మైళ్ల భాగం సిమెంటుపూత పూసినంతమాత్రాన మాకు జరిగేది ఏమీలేదు. దానికి బంగారంపూత పూసిననూ రైతులకు ఏమీప్రయోజనంలేదు. కొన్ని చెరువులు త్రవ్వించి కాని, మరికొన్ని కాల్వలు త్రవ్వించి కాని నీటివసతులు కలుగజేసినట్లయితే ప్రజలకు ఉపయోగకరమైన పనులుచేసిన వారవుతారు. ఒక్క కాల్వ మరమ్మతుకే ఇంత ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చుపెట్టడం అనవసరమనుకొంటున్నాను. మరొక విధంగా ఈ డబ్బును సర్వీస్ యోగం చేసినట్లయితే బాగుండేదని ప్రజలు అనుకొంటున్నారు. ఈ ప్రణాళిక వల్ల మా ప్రాంతం అభివృద్ధిలోకిరాదు. ఇది కేవలం మరమ్మతు చేయడమేనని మరొకసారి మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మరమ్మతులు చేయడంలోకూడ ఎన్నో లోపాలు జరుగుతున్నాయి. కాల్వ అడుగుభాగంలో కొంతవరకు సిమెంటుపూత పూస్తున్నారు. కొంతభాగంలో Cuddapah slabs వేస్తున్నారు. బహుశా సిమెంటు తగినంతదొరుకుటలేదనుకుంటాను. ప్రభుత్వం లెక్కలప్రకారం ఈ రాళ్ళమందం 8½ అంగుళములకు తక్కువకాకుండావుండాలి. ఇటువంటివి దొరకని కారణంచేత కాజోలు 1½ దళసరిఉన్న 2 పలకలమధ్య కొంత సిమెంటుపెట్టి వేస్తున్నారు. ఇట్టి Slabs అన్నీకూడ ఒకేకొలతలుఉన్నవి దొరకుటలేదు. 1½ దళసరిగల పలకలు హెచ్చుగా దొరకవు. అన్నింటియొక్క పెడల్పు, దళసరి ఒకేకొలతలో ఉండవు. అందువల్ల కొన్నిచోట్ల ½, ¾ అంగుళములు దళసరిగల slabs వేస్తున్నారు. ఇందు వల్ల ప్రభుత్వం ఆశించిన ఆశయం వెరవేరదు. సిమెంటు, పరికరాలు చాలా మందంగా ఉంచితే నేగాని కాల్వలో ప్రవహించేసేరు భూమిలోనికి యింకిపోవడం ఆగదు. పనికూడ అనుకున్నంత చురుకుగా జరగడంలేదు. గతసంవత్సరం ప్రారంభించిన పనులు ఆగిపోవుటవలన నాటి నే ఇప్పుడు తిరిగి మొదలుపెట్టినారు.

19th March 1956]

[Sri C. P. Thimma Reddi

కొని ఒకేరక మైనటువంటి రాయిరావాలిఅంటే దానికి వెనుకగాని ముందుగాని ఎన్నో రాళ్లు తీస్తేతప్ప ఒకేపైజారాయిరాదు. పైజాలో కొంతభాగము మాత్రమే ఉంటుంది ఆ విధంగా ఎంత అవస్థపడినప్పటికీ చాలా ఆలస్యము అవుతోంది. Department లో ఉన్నటువంటి వ్యక్తులు ఎంతమంది పనిచేస్తున్నారో అంతమంది కూలీలు పనిచేయడంలేదని మనవిచేస్తున్నాను గిట్టుబాటుకొడనే ఉద్దేశ్యముతో చాలామంది వెళ్లిపోయారు ఉన్నవారు ఆలస్యము చేస్తున్నారు దయచేసి జరిగే పనిమాత్రం బాగా జరిగేదానికొంతు technical గా ఇదిఅంతా ఆలోచించి Assistant Engineer గారు కూడా చాల జాగ్రత్త తీసుకొంటారని ఆస్తున్నాను. కొబ్బటి అక్కడ ఉన్నటువంటి పని ఏ కారణంవల్లనైనా సరే ఆలస్యం కాకుండా కొద్ది సందర్భాలలో ముందుకు పోయే అవకాశాలను ఇటువంటి రిస్కితులలో తీసుకొచ్చి తొందరగా ముగింపుతేయాలని మనవిచేస్తున్నాను అంతో ఇంతో ధరలు వుండి రైతులు బాగుపడుతున్నటువంటి ఈ రోజులను వదలిపెట్టి ఎప్పుడో చేసేదాని కంటే, ఇప్పుడు చేస్తేనే మంచిది K. C. Canal కట్టలమీదనుంచి పశువులు పోవడమనే ధర్మము ఒకటిఉన్నది K. C. Canal కు ఇరుప్రక్కల slope చేసేట్లయితే దానిలో నీరుత్రాగడానికి పోయే పశువులు అందులో పడిపోవడానికి అవకాశంఉంది వైగా, తిరిగి గట్టుపైకెక్కడానికి వీలులేదు అక్కడక్కడ మెట్లు పెట్టితేనేతప్ప లోపలఉన్న పశువులు బైటికి రావడానికి వీలు ఉండదు అందుకుగాను ప్రత్యేకంగా steps ను అక్కడక్కడ provide చేస్తేనేతప్ప వేరే అవకాశంలేదని Contractors చెబుతున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని పశువులకు ఇబ్బంది కలుగకుండా ఏదైనా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకొక ముఖ్యవిషయం K. C. Canal water లో కొంత భాగము కుందునదికీ వదలుతున్నారు కుందు ఒక canal కాబోతున్నది. కుందుకు ఇరుప్రక్కల నీటికొరకై గ్రామాలు సృష్టింపబడివున్నాయి. కొని గ్రామం ఒక వైపుఉంటే భూవి.అంతా ఇంకోవైపుఉన్నది ఉదయంలేస్తే గ్రామస్థులు ఆ వైపు నుంచి ఈ వైపుకు, ఈ వైపునుంచి ఆ వైపుకు పోవలసిఉంటుంది ఏటిలో ఎప్పుడూ 5, 6 అడుగుల నీ లోతునీరు ఉంటుంది. Bridge కూడా ఎక్కడాలేదు. అందువల్ల అవతలనుంచి ఇవతలివైపుకు పోవడానికి చాల కష్టపడుతున్నారు ఒకవదిసిరిందిగా ఉపయోగిస్తున్నారు గనుక ప్రభుత్వంవారు 72 మైళ్లవరకు 4 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి, క్రిందివైపునకూడా అదేవిధంగా, develop చేస్తే ఎన్నో కోట్లు మిగుల్చుకోవడానికి అవకాశంలేగింది దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని కేవలం ప్రజల సౌకర్యార్థమునకై అక్కడక్కడ బ్రిడ్జిలు కట్టవలెనని మనవిచేస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

[19th March 1956]

SRI B. RAMA REDDI :—అధ్యక్షా, ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి Irrigation పద్ధతిపై ఏదైన ఒకకోత తీర్మానం తేవడం మంచిదని అనుకుని ఒక కోత తీర్మానము యిచ్చాను ఇది కేవలం ప్రజలకు ప్రాణాధారమైనటువంటిపద్ధతి కాబట్టి దీనికి ఎంతఖర్చు పెట్టిననుచాలదు. ఇప్పుడున్నటువంటి Demand కంటే ఎక్కువ మొత్తాన్ని ఖర్చుపెట్టాలనేది నా కోత తీర్మానం యొక్క ఉద్దేశ్యం. ఈ విషయంలో వెనుక ప్రకాశంగారి ప్రభుత్వం రాయల సీమ అభివృద్ధికొంకై చూపినటువంటి శ్రద్ధకంటే, యీ ప్రభుత్వానికి చాణోహారులు అప్పించలేకుండా ఉన్నాను ఇప్పటి ప్రభుత్వం యాభుతున్నటువంటి శ్రద్ధనబట్టి చూస్తే ఆనాటిశ్రద్ధ యిప్పుడు తగ్గేదానికి అవకాశం ఏర్పడుతోందని నాకు భయం కలుగుతున్నది

ఎందువల్లనంటే విశాలాంధ్రనిర్మాణమువిషయంలో తెలంగాణావారికి భస్మాసురవరా లిన్ని ఇవ్వమనుచున్నట్లు ఇచ్చినారనే సందేహంకూడా ఉన్నది. మేమేదో వెనుక బడినప్రదేశమువాళ్లము మాకోడో అదిచేయాలి, ఇదిచేయాలి అంటూ అందరు మావైపునే యింతవరకూ మాట్లాడుతూవచ్చారు. ఇప్పుడు మాకు పోటీవచ్చింది. ఇక ముందునుంచి రాయలసీమవారము సవతితల్లి బిడ్డలమారిది అయిపోతామేమోననేభయం మాకు కలుగుతున్నది. “వెలుగు ఉండగానే ఇల్లు చక్కబెట్టుకోమన్నట్లు,” హైదరాబాదుకు పోకముందే రాయలసీమవారికి చేయగలిగినపనులన్నీ ముందుగానే చెయించవలెనని ఉపముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. మా నియోజకవర్గం గురించి నేను చెప్పకుంటాను. మాతాలూకాలో తగిలేరు ప్రాజెక్టుకు మధ్యమ తరగతి scheme ను ఏర్పాటుచేసినారు. ఏమిమాట్లాడినా దానిని అడ్డంపెట్టుకొని మాట్లాడడం అలవాటైపోయింది దానివల్ల దాదాపు ఏ 30 పాళ్ల ఆదాయమో కలిగిందేగాని నిజం చెప్పాలంటే అది unremunerative scheme అని అందరు ఓప్పుకుంటున్నారు. చాలాకాలంనుంచి మాతాలూకాలో తడుకువాకప్రాజెక్టును గురించి ఆందోళన జరుగుతోంది. నిదానంగా చేసినందువల్ల Engineering department వారు ఇది ఎక్కువ లాభకరమైందని తగిలేరు ప్రాజెక్టుకంటే ఇది ఒకవిధమైనటువంటి assessment తెస్తుందని అభిప్రాయపడుతున్నాను తడుకువాక ప్రాజెక్టువల్ల మరొకలాభం ఉంది. రాజుపాలెం రాచెరువుఅనే చెరువుకు అదుపు ఎక్కువచేయబడుతూ ఉన్నది. అప్పుడు గెండుగ్రామాలు మునిగిపోయే అవకాశం కూడా ఉంది. అందువల్ల గోపవరంపల్లె, చిన్నపల్లెలోనివారికి పునరావాస సౌకర్యం కల్పించవలసిన బాధ్యత మనపై ఉన్నది కాబట్టి తడుకువాక ప్రాజెక్టు కట్టించినట్లయితే అక్కడ ఉన్నటువంటి భూములన్నీకూడా వారికి ఇచ్చేందుకు అవకాశం ఏర్పడుతుంది. తడుకువాకప్రాజెక్టు కట్టించినట్లయితే ఖైమమూలో

19th March 1956]

[Sri B. Rama Reddi

భాధపడుతున్నటువంటి దానికిచుట్టుప్రక్కల 10 పల్లెల జనాభా బ్రతకడమేకాక 2.4 return ఇస్తూ అది గొప్పప్రాణాధారకరమైనదనికూడా ఆమోదిస్తున్నారు. దయచేసి దానిని తక్షణమే detailed investigation చేయించి పని జరిపించే మార్గం చూడవలెనని స్పీకరుగారిద్వారా ఉపముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. మజ్దరుప్రాజెక్టు అని ఇంకొకటివున్నది ఇదికట్టి దాదాపు ఎన్నిసంవత్సరాలయిందో నాకు తెలియదు దానికి ఒకవిధమైనటువంటి రూపంకూడాలేదు. ఈవిధంగా చెప్పకోవలసినవి చాలావున్నాయి. వాటిలో ముఖ్యంగా లింగాల, చినపల్లిచెరువు, భూమి రెడ్డిపల్లె పెద్దచెరువుల repairs విషయమై, Chief Engineer గారు తగిలేరు ప్రాజెక్టుకొరకు వచ్చిరపుడు, వారికి నేను మనవిచేశాను వారు వెంటనే Executive Engineer గారితో ఇది చిన్నస్క్రీము మంచిదిగాకూడ ఉన్నది, దీనిని కూడా తీసుకోవలసిందని Oral గా ఉత్తరువు ఇచ్చినారు. దానికి ఇంతవరకు అతి గతిలేకుండాపోయింది కాబట్టి వాటినికూడా బాగుచేయించవలెనని స్పీకరుగారి ద్వారా ఉపముఖ్యమంత్రిగారికి విన్నవించుకొంటున్నాను. తడుకువాక, మజ్దరు ప్రాజెక్టులను సత్వరమే detailed investigation చేయించి పని ప్రారంభించి నట్లయితే రెండుప్రాజెక్టులక్రిందవున్న ప్రజాసౌకర్యముకూడా ప్రభుత్వానికి కొంతమటుకు సహాయంచేసేందుకు సిద్ధం గావున్నది. ఈవిషయంలో ప్రత్యేకశ్రద్ధవహించి ఇదివరకు మామీద చూపినప్రేమనే ఇకముందుకూడా చూపుతూ మైదరాబాదు పోకముందే, ఈసహాయం అయినా చేయవలెనని ఉపముఖ్యమంత్రిగారిని, Chief Engineer గారిని ప్రార్థిస్తూ ఇంతిటితో నేను విరమిస్తున్నాను.

SRI B. APPA RAO :—అధ్యక్షా, Irrigation పద్ధవిషయం మాట్లాడేటప్పుడు budget speech లో ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పినవిషయమై ఉపముఖ్యమంత్రిగారికికూడా చాలాబాధతో చెప్పవలసివస్తున్నది. ఉపముఖ్యమంత్రిగారు తరుగుజిల్లాలోని తరుగును భర్తీచేయుటకై చాలా కృషిచేశారు. ఎంతదైర్యవంతులైనప్పటికినీ, తప్పచేశామని గ్రహించుకొన్నపుడు పశ్చాత్తాపపడతారు. ఈరోజు ఉపముఖ్యమంత్రిగారు వారిభాషణలో దానిని చూపించారు. Minor irrigations విషయంలో కాస్త అన్యాయం జరిగిందనే దోరణి వారిభాషణలో నేను అర్థం చేసుకోగలిగాను. వారిభాషణలో దానిని ఎప్పుడైతే ప్రకటించారో అప్పుడే దానిని పూర్తిచేయడానికిగల సాహసం వారికి ఉన్నదని, కృషి చేస్తారని మా ఆశ. ముఖ్యంగా మూడు జమిందారీజిల్లాలలో, విశాఖపట్టణం, చిత్తూరు, శ్రీకాకుళం జిల్లాలు, శ్రీకాకుళానికి ఇంతకంటే ఎక్కువ తాపత్రయపడుతున్నారనే సంగతి నిజమే కావచ్చు, కాని డబ్బులేదు. డబ్బు తెచ్చుకొనేందుకు తీవ్రమైనటువంటిప్రయత్నం చేయాలి. శ్రీ లంకా సుందరంగారు, పార్లమెంటు నియోజక

S. B. Appa Rao]

[19th March 1956

వర్గంసభ్యులు ఈమధ్య సంచారముచేస్తూ ఆంధ్రప్రభుత్వము విశాఖజిల్లాలవిషయమై శ్రద్ధతీసుకోవడంలేదు. Scheme లేమి పంపడంలేదు. ప్లానింగ్ కమిటీవారికి పంపించేటటువంటి స్క్రీములవిషయంలో estimates పంపించడంలేదనికూడా వారు చెప్పారు. అదంతా portfolio నిర్వహిస్తున్నటువంటి ఉపముఖ్యమంత్రిగారి కే తెలియాలి. స్క్రీములుమాత్రమే పంపించి estimates పంపించకపోవడం అనేది, చాలా అన్యాయమైనటువంటిదనే గాలిదుమారం విశాఖ జిల్లాలోలేగింది. ఒక్క విషయం ఉపముఖ్యమంత్రిగారు దృష్టిలో పెట్టుకొనాలి. మా జిల్లాలోకూడా అన్యాయం జరిగింది. అది చాలా తరుగుజిల్లా. మాజిల్లాలో ఉన్నటువంటి ప్రాజెక్టులన్నీ కలిపితే ఎంగోడబ్బు ఖర్చుకాదు ఎక్కువఫలితాలు ఇస్తాయనికూడా మంత్రిగారికి తెలుసు. వాటిలో వంద నివారణస్క్రీములకుకూడా కలుపవచ్చు. Minor Irrigation schemes, medium schemes ఎక్కువ. నా చిన్నతనంలో నేను కొత్తగా రాజకీయాలలో ప్రవేశించినపుడు శారదా రిజర్వాయరు విషయంలో మందుకు బైలుదేరాను. చేతిలో కాంగ్రెసుజండాపట్టుకొని నెత్తిన గాంధీటోపీ పెట్టుకుని రాజగోపాలాచారిగారు రావడంతో మేము శారదా రిజర్వాయరు నివాదంతో బయలుదేరి ఉన్నాము.

శారదా Reservoir కు 1939 లోనే investigation జరిగింది. అది ఈవేళ ఆఫీసులో ఉంటున్నది. అది స్వల్పఖర్చుతో ఏ తాలూకాలకు ఉపయోగ పడుతుంది, విశాఖ జిల్లా కొరతను పూర్తి చేస్తుంది, అనే విషయము ఆ నివేదికలో ఉన్నదని నాకు బాగా జ్ఞాపకము, ఆ స్క్రీముకు District Engineer, భాగవతుల సుబ్బరావుపంతులుగారు నియమింపబడ్డారు అనుకొంటాను. యాకుబ్ హుసేన్ గారు వారిని నియమించారు, వారు investigate చేసి, అది స్వల్ప ఖర్చుతో ఎక్కువ ఫలితాలను ఇస్తుందని వారు చెప్పారు. అది అయిదు తాలూకాలకు, దక్షిణ ప్రాంతములో, విశాఖపట్నం మొదలుకొని తునివరకు అది ఉపయోగపడుతుంది. తాండవ, వరాహాకు కట్టలుకట్టి, దానిని శాందా Reservoir తో కలపమండా, మీద శబరికివస్తున్నటువంటి నీరుకు అడ్డంకులు తొలగించి, శృంగరపుకోట, గూడము Agencies లో ఉన్నటువంటి ఆ నీరును దానికి తిప్పకొంటే, అది యావత్ జీవనది అయిపోతుంది. అక్కడి నీరు ఇక్కడ గోదావరికివస్తే అది నిరుపయోగమవుతుంది. ఆ నీరును విశాఖ జిల్లాకు ఉపయోగించుకోవచ్చుననికూడా వారు ఆందులో చెప్పారు. నిజంగా ఆ ఏకస్థిలలో చూస్తే, ఏదో అక్కడకూడా కొన్ని అడ్డంకులు తప్పితే, Eastern Ghats నుంచి ఆ కొండలమీదుగా ఎన్నో వందల మైళ్లు నుంచి నీరు వస్తూ ఇక్కడ గోదావరిలో కలుస్తూఉన్నది. అక్కడ చిన్నచిన్న అడ్డంకులు తొలగిస్తే, ఆ నీరును శారదాకు, వరాహాకు ఉపయోగించు

19th March 1956]

[Sri B. Appa Rao

కోవచ్చును అనేటటువంటి అభిప్రాయము ఉన్నది. అది తక్కువ ఖర్చుతో చేయవచ్చును. దాన్ని గురించి ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ముఖ్యంగా కృషిచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మా పార్లమెంటు నియోజకవర్గ సభ్యులు, శ్రీ సుందరంగారావు చేసినటువంటి ఆ అభిప్రాయాన్ని మేము కూడా నమ్మవలసియున్నది. ఇప్పటివరకు జాలము జరుగుతున్నటువంటి పనుల విషయంలో, నిజముగా వాటికి చేస్తున్నటువంటి కృషిని ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సభ ద్వారా వెల్లడిచేస్తే, అక్కడ ప్రజలలో ఉన్నటువంటి ఆందోళన తొలగించిన వారవుతారు, ముఖ్యంగా ఇది వారికి తెలియాలి, తెలిస్తే వారు అది ఒప్పుకొంటారనుకొంటాను, ఇది బహిరంగ సగ్న సత్యము. చిత్తూరు జిల్లాలో కూడ కొంత పనిచేశారు స్వర్ణముఖి ఆనకట్టతో, ఆలాగునే శ్రీకాకుళం జిల్లాకు కూడ రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక తాలూకు schemes పూర్తి కావలసియున్నది. అవి పూర్తి అయితే, శ్రీకాకుళం జిల్లా కొంతకూడ తీరుతుంది. అందుచేతనే, majors అయినటువంటి వారు minors అయినటువంటివారికి అన్యాయం చేయకుండా ఈ minor irrigation విషయాలు ఎక్కువ దృష్టిలో పెట్టుకొని కృషిచేసి న్యాయం చేశారుస్తారని ఆశిస్తూ ఈ demand ను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను.

SRI N. SRINIVASA RAO.—అధ్యక్షా, అందరూకూడ చాలా ముఖ్యమైన నూచనలు చేశారు, గాని ఉపముఖ్యమైన నూచనలు ఏవికూడ ఉపముఖ్యమంత్రిగారికి చేయలేదు. అయితే నేను ఉపముఖ్యమైన నూచననే ఒకటి చేస్తున్నాను. సవయము ఎక్కువలేదు కాబట్టి త్వరలోనే ముగిస్తున్నాను. నేను జల్లేరునుంచి కొల్లేరువరకు సంబంధించినటువంటి ప్రతినిధిని, మా మిత్రులు జల్లేరు గరించి చెప్పారు, కాని జల్లేరుకు, కొల్లేరుకు మధ్య ఒక బ్రహ్మాండమైనటువంటి ఎర్రకాల్వ ఉన్నది. ఆ ఎర్ర కాల్వగురించి, మాత్రము చెప్పితే చాలుననుకొంటాను ఇంకా, ఉద్యోగుల విషయము, Telephone గుమస్తాల సంగతి, అనేక విషయాలు చెప్పాలని సిద్ధపడినాను. కాని పిరదాసి మాదిరి అయిపోయింది, నా పద్యాలు, నా స్లోకాలు నాపద జాలమంతా భగ్నమైపోయింది. Budget Session లో కూడ time లేకుండా ఉంది అవన్నీ చెప్పడానికి. Irrigation మనదేశానికి చాలా ముఖ్యమైనది, గనుక ఈవిషయంలో నేను మాట్లాడడానికి Speaker గారు కొంత time ఎక్కువ ఇయ్యవలసిందని మనవిచేస్తున్నాను.

“ఎర్ర కాల్వ నీరు ఎగదన్నినందున -

బాపిసీడు ప్రజలు భయముగొనె”

మా అల్లూరు బాపిసీడు గారి constituency లో ఎన్నోకొంపలు దీనివల్ల మునిగిపోయినాయి.

Sri N. Srinivasa Rao]

[19th March 1956

“ఎర్రకొల్వ భీతి ఎంతయో తెలియంగ

అమృన్న రాజాను అడుగుడయ్య”

అ మె నియోజకవర్గములో చాలా కొంపలు మునిగిపోయినాయి.

“ఎర్రకొల్వ కొరకు ఎంత ఖర్చు అయ్యెనో

చంద్రమాళిని ప్రశ్న చేయుడయ్య”

మెన్న నే జరిగినటువంటి ఎర్రకొల్వ భీభత్సంలో ఎన్నో కొంపలు మునిగి దాదాపు లక్ష రూపాయలకు పైగా నష్టము సంభవించింది. దానికిగాను Emergency Act క్రింద, 30 ఎకరాలకు పైగా ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చేదానికి ఏర్పాటుచేశారు. Revenue Inspectors, ఇంకా special staff దీనికొరకై పనిచేస్తున్నారు. కొబ్బటి నన్ను నేనే ప్రశ్న చేయడం కాకుండా, చంద్రమాళిగారిని మీరు ప్రశ్న జేయండి. ఈవిధముగా ప్రతి ఆరు మాసాలకు ఎర్రకొల్వ పొంగితే ఎన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చుఅవుతుందో, అది జరుగకుండా కొన్ని లక్షల రూపాయలతో ఒకే సారి ఖర్చుపెట్టి ఈ ఎర్రకొల్వ ముంపు తగ్గిస్తే ఎంత లాభము ఉంటుందో అది high level లో, అనగా cabinet level లో చంద్రమాళిగారిని ప్రశ్న చేయుడయ్య, నన్ను ప్రశ్నించవలసింది ఇంకొకటి ఉన్నదనుకొండి.

“ఎర్రకొల్వ చరిత్రమెంత ఉన్నదో

ఇంజనీర్ల నడుగుడయ్య”

ఇంజనీర్లను అడిగినట్లయితే, దీనికి history ఎంత ఉన్నదో, దీని పుట్టు పూర్వోత్తరాలంతా వారు మీకు ఇస్తారని మనవిచేస్తున్నాను.

“భీకర స్వరూపమై భీభత్సమై

బుసలుకొట్టుచు ఆకొల్వ మెసలనీదు

వెంటనే దాన్ని మరమ్మత్తు చేయించుడయ్య

పేరు నిల్పును సంజీవ ప్రముఖరెడ్డి”

దీన్ని నాదయుక్తంగా చదువలేదనుకొని మీరు తేలికగా తీసివేయకండి, ఈ కవిగారి మాటల్లో సత్యమున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. నేను ఏ మోహనరాగంలోనో ఆలాపించగలను గాని ఇది దానికి place కాదు. కొబ్బటి ఇక్కడ ఆలాపించలేను, కృష్ణావతారంగాను, నేను మా నియోజక వర్గాన్ని బాగుచేస్తామని ప్రజలు ఏదో అనుకొంటున్నారు. అటువంటి సావకాశము ఉంటే సంతోషిస్తాను. భగవంతుని దయవల్ల నేను డాక్టరును కాకపోయినందునను, lawyer ను కాకపోయినందునను, ప్రజాసేవచెయడానికి, ఏ కూని కేసుగాని పురుటి కేసుగాని నాకేమి అడ్డంలేదు. కాని ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాను.

19th March 1956]

[Sri N. Srinivasa Rao

“కృషిలో నాస్తి దుర్భిక్షం
జపలో నాస్తి పాతకమ్”

మానేనా కలహం నాస్తి॥

అన్నార. కాని “కృషిలో నాస్తి దుర్భిక్షం” అనేది మాత్రం నాకు ఎక్కడ కన్పించడంలేదు, నేను నా నియోజకవర్గములో 24 గంటలు తిరిగి కృషిచేస్తున్నప్పటికీ, దుర్భిక్షమే కన్పడుతున్నదిగాని సుభిక్షమెక్కడ కన్పించలేదు, అయితే, “మానేనా కలహం నాస్తి” అనేది ఒకటి మిగిలిపోయింది, ఎందుచేతనంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు చివానంద క్వరూపుడైన మానంగా ఉంటున్నారు కాబట్టి ఎంత విమర్శించినా, మా ఇద్దరికీ కలహం రావడంలేదు, అందుచేత చివరిభాగం “మానేనా కలహం నాస్తి” అనేది ఒకటి మిగిలి “కృషిలో నాస్తి దుర్భిక్షం” అనేపదము ఎగిరి పోయింది.

కనుక నేను ముఖ్యంగా ఈ ఎర్రకొల్వ విషయం ఈ పద్యరూపంలో దానిలో ఉండే గణాలను యతి ప్రాసలనుకూడ చూచుకొని, ఈ సమస్య ఎంత బరువుతో, ఎంత దుఃఖముతో ఎంత ఆవేదనతో కూడుకున్నదో, దాన్నంతటిని క్లుప్తంగా nut shell గా చెప్పాను. దానివెనుక దుఃఖసాగరాలు చాలా ఉన్నాయి. కనుక ఈ విషయంలో ప్రభుత్వము ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి కృషిచేయవలసిన మనవిచేస్తూ, ఇంత తక్కువ అవకాశము ఇచ్చినందుకు అధ్యక్షులవారికి ఎక్కువ నమస్కారాలు తెలుపుతూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

Sri P. VENKATASWAMI REDDI :—అధ్యక్ష మహాశయా, ఇటీవల నే వెంకటగిరి తాలూకాలో కోటవాకిళ్లు ప్రాజెక్టు నిర్మించినందుకు ప్రభుత్వమువారిని అభినందిస్తున్నాను. ఈ సందర్భములో ఈ కాళామాత్యులగు సంజీవ రెడ్డిగారు చెసినకృషికి ఆ ప్రాజెక్టుపేరుల తరపున వారికి కృతజ్ఞతాభివందనములు అర్పిస్తున్నాను. ఇదే సందర్భంలో ప్రభుత్వందృష్టికి ఒక ముఖ్యమైనటువంటి విషయం తీసుకురావలసినాను. నాగార్జునసాగరుతోపాటు వంశధార, తుంగ భద్ర High level channel, ఈ రెండింటికీ ఎంతో వ్యతిరేక ప్రచారము జరిగినప్పటికీకూడ, ఎంతో కార్యదీక్షతతో వీటిని నిర్వహించినటువంటి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు సోమళిల ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికికూడ పూనుకొంటారని నెల్లూరుజిల్లా ప్రజలందరుకూడ ఎంతో ఆశించినారు. కాని మా ఆళ ఈ నాటికి కార్యరూపము చాల్చలేదు. అయినప్పటికీకూడ మేము నిరాశ చెందడంలేదు. వారు దీన్నిగురించి కూడ ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి ఈ ద్వితీయ ప్రణాళికకాలములో, దానిని ఏ విధముగా నైనా పునాదిరాయి స్థాపించడానికి కృషిచేస్తారని, ఆ జిల్లాపేరుల తరపున వారిని ముఖ్యంగా ఎంతో విషయపూర్వకంగా ప్రార్థిస్తున్నాను. తరువాత minor

Sri P. Venkataswami Reddi]

[19th March 1956

projects నిర్మాణానికిగాను కేంద్రప్రభుత్వమువారు ఇచ్చినటువంటి రెండుకోట్ల రూపాయలను వినియోగించే విషయంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వవలసిందని నేను ప్రభుత్వంచారికి మనవిచేస్తున్నాను. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో పెద్ద ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం ఎప్పుడో జరిగినప్పటికీకూడ అక్కడ కొండకొల్వలు అనేకము ఉన్నాయి. వాటికి స్వల్పంగా ఖర్చుచేసినట్లయితే, ఎక్కువ ఎకరాలు సాగుఅయ్యేదానికి అవకాశముంటుంది. ఉదాహరణకు, కోటవాల్ల ప్రాజెక్టుకు ఒకలక్ష, పదివేల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చుఅవుతుందిగాని దానివలన అయిదువేల ఎకరాలు సాగుఅయ్యే అవకాశముంది. అదేవిధంగా అక్కడ అనేక కొండకొల్వలు ఉన్నాయి. వాటన్నిటికి స్వల్పంగా ఖర్చుచేసినట్లయితే, ఎక్కువ ఫలితాలు వచ్చేటటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కాబట్టి, Minor irrigation projects నిర్మాణానికి ఈ రెండుకోట్ల రూపాయలు వినియోగించే విషయంలో, వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ప్రథమస్థానము ఇవ్వవలసిందని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత ముఖ్యంగా జమిందారీ ప్రాంతాలలో Food Production Department అని ఒకదాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. ఈ నీటి వనరులను ఏర్పాటుచేసే సంవర్షంలో, కొని execution, irrigation రెండూకూడ ఆ Departmentకే ఉన్నందువల్ల కాలయాపన చాలా జరుగుతూఉన్నది. పని చురుకుగా జరగడం లేదు. ఆ Department వారుకూడ Investigation చేసేదానికి Special division ను ఏర్పాటు చేయవలసిందని అనేకసార్లు ప్రభుత్వానికి నూచించి ఉన్నారు. Chief Engineer గారుకూడ దానిని సిఫార్సు చేసిఉన్నారు. దానిని ప్రభుత్వంచారు చాలా కాలమునుంచి చూస్తూనే ఉన్నారు. కొని ఈనాటికి కూడ దానిని sanction చేయలేదు, ఈ జమిందారీ ప్రాంతాలలో నీటివనరుల విషయం ముఖ్యంగా శ్రద్ధవహించవలసిన అవసరంఉన్నది. కాబట్టి ఈ investigation కు special division ను ఏర్పాటు చేసేదానికి ప్రభుత్వము తప్పకుండా పూనుకోవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను.

మరొక విషయముఉన్నది. జమిందారీ ప్రాంతాలలో Food production department వారు పనిచేసేవిషయములో వారు మామూలుపద్ధతి కాకుండా ఏ పద్ధతి ఆవలంబిస్తున్నారోగాని, మా వెంకటగిరి-తాలూకాలో అలివిరి చెరువు అని, నిందలి చెరువుఅని రెండు చెరువులుఉన్నవి. ఇప్పటికి మూడు సంవత్సరముల క్రిందటనే ఉపముఖ్యమంత్రిగారికి యీ చెరువులను గురించి విన్నవించుకోవడము జరిగింది. అప్పుడు వారియొక్క special instructions మీద ఆ చెరువులను repair చేస్తున్నారు. కొని యింతవరకు ఆ చెరువులకు పడినగండ్లు పూడ్చటము, చెరువులను రిపేరుచేయడము కానేలేదు. రిపేరుచేయడములోను, గండ్లను పూడ్చి,

19th March 1956]

[Sri P. Venkataswami Reddi

చెరువులను బాగుచేయడములోనూ చాలా కాలవలంబనం జరుగుతున్నది. బ్రిటిషు వారి హయాములో కాలవలంబనం జరిగినట్లుగా, మనకు ప్రజాప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాతగూడ, చెరువులను మరమ్మత్తు మరుసటి సంవత్సరము పంటలు పండించటానికి వీలుగా రిషేరుచేయడము కన్పించలేదు. పనులు త్వరగా జరిపించకపోతే రైతులకు పంటలులేక ఎంతో నష్టపడడము సంభవిస్తున్నది. జమిందారీల రద్దు చేసి, ప్రభుత్వము స్వాధీనము చేసుకుంటే, ప్రజలకు ఎంతో లాభదాయకముగా ఉంటుందని ఆశించాము కాని లాభదాయకము బదులు నష్టదాయకమే కనబడుతున్నది. ఒక సంవత్సరములో యీ చెరువులు రిషేరుచేయించి, నీటివనరులు కల్పిస్తే, రైతులు పంటలుపండించుకోవటానికి వీలుఉంటుందిగాని సంవత్సరాలకొద్దీ కాలవలంబనంచేస్తే, రైతులు ఎంతనష్టపడుతున్నారో, ప్రభుత్వము గ్రహించినట్లు లేదు. ముఖ్యంగా చెప్పాలంటే, నిందలిచెరువు అనేది బొత్తుగా ఎండిపోయింది. ఈ చెరువులు వరదలవల్ల గండ్లుపడి పాడైపోయినవి, యిది వెంటనే రిషేరు చేయించమని యిప్పటికి మూడు సంవత్సరాలక్రిందట మంత్రిగారినికోరితే, వారు special instructions యిచ్చినప్పటికినీ, రిషేరు పూర్తికాలేదు, గండ్లు పూడ్చలేదంటే, యిది చాలా శోచనీయముగా ఉన్నది, కాబట్టి యిప్పటికైనా ఉపముఖ్యమంత్రిగారు యీ కషయములో సత్వరచర్య తీసుకుంటారని, చెరువులు వెంటనే రిషేరు చేయిస్తారని ఆశిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

SRI G. RAMASWAMI REDDI :—అధ్యక్షా, ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండుసందర్భంలో మంత్రిగారిదృష్టికి కొన్ని ముఖ్యమైనవిషయాలు తీసుకొనిరాదలచాను. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ప్రభుత్వంవారు కట్టబోతున్నారు, దానివల్ల దానికిచెందిన రైతాంగము బాగుపడవచ్చునని రైతులు ఎంతోమంది ఆశించారుకాని, తీరామాస్తే యీప్రాజెక్టువల్ల రైతాంగానికి ఫలితము త్వరలో అందుతుందని భావించటానికి వీలులేకుండ ఉన్నది. ఈప్రాజెక్టుయొక్క second phase లోనూ, third phase లోనూ పులిచింతల ప్రాజెక్టుగూడ కట్టబోయేట్లున్నాను, ఆప్రాంతములోనిభూమి సుమారు ఒకటిన్నర లక్ష, రెండులక్షలో ఎకరాలు యీ ప్రాజెక్టులక్రింద మినహాయించడము కనబడుతున్నది. దీనివల్ల నందికొండప్రాజెక్టుయొక్క సత్ఫలితమును పొందటానికి అవకాశము కలిగించక ఏవో కొన్నికారణములుచూపుతూ, ఆ నందికొండ ప్రాంతపురైతాంగమువూడ చిన్న చూపుచూడడము న్యాయముకాదు. ఇదివరకు యీ విషయములో Chief Engineer గారికి అనేక సార్లు అక్కడప్రజలు చెప్పుకోవడముకూడ జరిగింది. నందికొండ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన రైతాంగముయొక్క కష్టములు, అభివృద్ధి వారు గ్రహించివుంటారనుకుంటున్నాము. నందికొండ ప్రాజెక్టు త్వరలోకట్టించి, ప్రజలకు దానియొక్క

Sri G. Ramaswami Reddi]

[19 h March 1956

ఫలితము అందజేయటానికి కృషి చేయవలసిందిగా వారితో మొర బెట్టుతున్నాను. కాబట్టి ఉపముఖ్యమంత్రిగారు యీ సందిగ్ధాంధప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన రైతాంగము యొక్క మొర బాగా ఆలోచించి ముఖ్యంగా గుంటూరు, సత్తెనపల్లి తాలూకాలలో అందుబాటులో ఉన్న మెట్టప్రాంతాలను దాని ఆయకట్టులో చేర్పించి, నీరును ముందుగా పొందల అయ్యేట్లు చేయవలసిందని ప్రార్థిస్తున్నాను.

అజేమాదిరిగా ఉండనల్లినంచి వైకుంఠపురంవరకు పొర్లుకట్టలువేయటానికిని, కంకట్టగూడ వేయటానికి కోరుతూ తబద్దటు సమావేశములోనే శ్రీమేకా కోటి రెడ్డిగారు, శ్రీరాములుగారు మొదలైనవారందరూ మంత్రిగారిదృష్టికి తీసుకొనిరావడము అయింది. దానికి సంబంధించినంతవరకు estimates గూడ తయారైనవి. గాని యంతవరకు దానిని అమలుజరుపలేదు. దాని ఫలితముగా ఆక్కడ కట్టలు వేయకపోవడమువల్ల, ఆప్రాంతపుప్రజలు చాచాపు ఇగవైగ్రామాంతరతులు ప్రతినంప త్వరముగూడ వారికి ఉన్నట్లువంటి వేలకొలది ఎకరాలు నదీగర్భములోకిపోవడము తటస్థిస్తున్నది. కాబట్టి మంత్రిగారు యీ విషయము Chief Engineer గారితో పూర్తిగా చర్చించి, యిప్పుడువాటికి estimates అన్నీ తయారుగానే ఉన్నవి కాబట్టి కేంద్రప్రభుత్వం వారికి వరదనివారణస్కీముక్రింద సిఫార్సుచేసి, తక్షణ చర్యతీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ విజ్ఞప్తి నేను సుమారు రెండుమూడు లక్షల ప్రజలతరపున మంత్రిగారికి విన్నవిస్తున్నాను. ఇది ఆప్రజలయొక్క ఏకైక కోరికగనుక, ప్రజాప్రతినిధిగా నేను యీ విషయమును మంత్రిగారిదృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను.

ఇదిగాక వైకుంఠపురమువద్ద lift irrigation స్కీము ఒక్కటి ఉన్నది. దానినిగూర్చి రెవెన్యూడిపార్టుమెంటువారిద్వారా ప్రభుత్వదృష్టికి ఆప్రాంతపు ప్రజలు తీసుకునివచ్చారు. ఎకరానికి నూరు రూపాయలచొప్పున యివ్వటానికి ప్రజలు సిద్ధంగాఉన్నారు. ఈ స్కీమును ప్లానింగుక్రిందకు తీసుకొని అమలుజరిపించండి. లేకపోతే పబ్లిక్‌వర్క్సు డిపార్టుమెంటువారిద్వారాగానైనా యీ lift irrigation పెట్టించి, ప్రజలకు సౌకర్యాలకులిగించండి అని కోరుతూ ప్రభుత్వమువద్దకు ఎన్నో పార్లు రాయభారాలుగూడ పంపడము జరిగింది. కాని ఇక్కడ ప్లానింగువారు కాని, P. W. D. వారుకాని, అది ఎవరికి సంబంధించిఉంటే వారు యీ స్కీమును వెంటనే take up చేసి, అమలుపెట్టించమని కొరుతున్నాను. ఇదేవిధముగా కృష్ణానదీప్రాంతములో, నీటివనరులేని మెట్టప్రాంతాలలోని రైతులు అతివృష్టి అనావృష్టివల్ల పంటలుపాడైపోయి, ఆర్థికదుస్థితిలో మునిగి తేలుతున్నారు. అటు పంటిపోట్లలో యీ విధమైన lift irrigation స్కీములను ఏర్పాటుచేస్తే, ప్రజ

19th March 1956]

[Sri G. Ramaswami Reddi

లకు ఉపయోగముగా ఉంటుంది. మంత్రిగారు యీ విషయములో శ్రద్ధతీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

తరువాత పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటులో జరిగే దుబారాఖర్చును ప్రభుత్వము అరికట్టవలసి ఉన్నది. ఈ దుబారాఖర్చు ఎన్ని విధములుగా జరుగుతున్నదో సంజీవరెడ్డిగారికి తెలుసును అనుకోను, గాని, వారికి తెలియకుండానే ఎన్నో ఖర్చులు జరుగుతున్నవి. ఈ డిపార్టుమెంటువారు ఏర్పాటు చేసే కంట్రాక్టర్ల ద్వారానే అనేక విధాలుగా డబ్బును దుర్వినియోగము జరుగుతున్నది. కాబట్టి మనలో మిత్రులు కొంతమంది నూచించినట్లుగా, ఏ ఏ ప్రాంతాలలో యీ పనులు జరుగుతూఉంటున్నవో, ఆ ప్రాంతపు నియోజక వర్గములకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులతో ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేస్తే, కంట్రాక్టర్లతో ఈ డిపార్టుమెంటువారు లాలాచీలుగాని, డబ్బు దుర్వినియోగము చేయడముగాని తెలుసుకోవటానికి అవకాశము ఉంటుంది. లంచగొండితనముగూడ లేకుండా రూపుమాసి పోతుందనిగూడ మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. కాబట్టి యీ కమిటీని ఏర్పాటు చేసే విషయము ఆలోచించమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కమిటీ వేసినందువల్ల ప్రభుత్వానికి నష్టముకలదు. ప్రభుత్వము డబ్బు దుబారాకొకుండా చూడటానికి పిలుపుతుంది. పనులుగూడ అజమాయిషిచేసి సక్రమపద్ధతులలో జరిపించటానికి పిలుపుతుందని కమిటీని ఏర్పాటుచేయమని మనవి చేస్తూన్నాను.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI:—కమిటీ అనేది లేకుండానే శాసనసభ్యులైనవారు అలాంటివి గమనించి నా దృష్టికి తీసుకునివస్తే నేను చర్యతీసుకోవటానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. కమిటీఅనే పేరు పెట్టినట్లయితే, సభ్యులుకూడా ఆ దుర్వినియోగాలన్నీ నా మాదిరిగానే కనుకొనలేరు. కనుక కమిటీఅనేది అవసరములేకుండానే, మీరు, నేను, అందరమూకూడా యీ దుర్వినియోగాలను, దుబారాను, లంచగొండి తనమును పట్టుకుని, అరికట్టడానికి ప్రయత్నము చేద్దాము.

SRI P. SATYANARAYANA:—అధ్యక్షా, నీటిపారుదల విషయములో ఆంధ్రప్రదేశ్‌గాని రాజ్‌ప్రదేశ్‌ ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మొత్తం ఖర్చు 27% కేటాయించబడింది. భారతదేశములో ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో నీటి పారుదలకు గాను 17% మాత్రమే ప్రత్యేకించినప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 27% వరకూ కేటాయించుకోవడమనే విషయము చాలా సబబే. ఈ విషయములో మాత్రము ఎవరూకూడ విమర్శించటానికి అవకాశములేదు. ఒకవేళ కేటాయింపుల విషయములోగాని, దానిని ఖర్చుచేసే విషయములోగాని అన్యాయము జరిగింది అనే టిట్లయితే, కేంద్రప్రభుత్వము మనకుయిచ్చే Amounts లోనే అన్యాయము

Sri P. Satyanarayana]

[19th March 1956]

జరిగిందని మాత్రము చెప్పవచ్చు. కేంద్రప్రభుత్వమే మనకు అన్యాయముచేసిందని చెప్పకోటానికి మనకు మూడు కారణములు కనబడుతున్నవి. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మొత్తముమీద రెండుకోట్ల పదిలక్షల ఎకరాలు సాగులోనికి తీసుకొని రావాలని మన ప్లానింగ్ కార్యవారి draft report లో నూచించబడింది. రెండుకోట్ల పదిలక్షల ఎకరాలు భారత దేశములో మొత్తముమీద సాగులోనికి రవాణి అంటే, ఆంధ్రదేశములో అయిదులక్షల ఎకరాలలోపలనే మనము వ్యవసాయములోనికి తీసుకునివస్తున్నాము అన్నమాట. మనము నాలుగులక్షల ఎంబై నాలుగువేల ఎకరాలుమాత్రమే సాగులోనికి తీసుకొనిరాగలుగుతున్నాము. భారత దేశములోని జనాభాలో మనము 1/18 వంతు ఉంటున్నప్పుడు ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికక్రింద మనము సాగులోకి తీసుకునివచ్చే కొత్తధామి 1/42 వ వంతు మాత్రమే ఉన్నది. దీనిని కేంద్రప్రభుత్వము జాగ్రత్తగా గమనించి మనకు ఎక్కువకోటాయిచ్చి ఉండవలసింది. నీటివనతుల విషయములో భారతదేశములో ఉన్న మొత్తము నీటివనరలలో మనకు 1/7 వ వంతుఉంటే, ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికక్రింద మనము 1/42 వ వంతువరకు మాత్రమే మనము ఉపయోగించుకోటానికి అవకాశము యిచ్చారు. కేంద్రప్రభుత్వము మనకు ఉదారంగా డబ్బు యివ్వకపోవడమువల్ల మనకు అన్యాయము జరిగిందని తెలుసుకోవాలి. మనకుఉన్న 116 కోట్ల రూపాయలలో 27% వరకూ utilization కోసము తీసుకోవడము అనేదానికి విమర్శించటానికి అవకాశముఉన్నది. కేంద్రప్రభుత్వంవారు నంది కొండ మొదలైన పెద్ద ప్రాజెక్టులకు ఇతర చిన్న ప్రాజెక్టులకు యిచ్చేయానత్తు డబ్బుకు మార్వాడీలాగు డబ్బుయిచ్చిన రోజునుంచి మనలను వడ్డీఅడుగుతున్నారు. ఇది చాలా దారుణమని చెప్పవచ్చు. ఈ ఒకమైన దృక్పథమును మన పరిశ్రమల విషయములో కేంద్రప్రభుత్వమువారు చూపుతున్నారాఅంటే, అదేమీ కనబడదు. తాతాకంపెనీయొక్క ఉక్కు కర్మాగారమును అభివృద్ధిచేయమనికోరుతూ, అయిదు సంవత్సరములపాటు వడ్డీ లేకుండా పదికోట్లరూపాయలు తీసుకోమని చెప్పారు. ఇది గాక Caltex company తీసుకొనివచ్చి విశాఖపట్టణములో ఒక oil refinery కోసము ఒక factory ని కట్టమనిచెప్పి, అయిదేండ్లవరకూ Income tax కట్టనవసరములేదని అన్నారు. పైగా దానికి కావలసిన Machinery అంతా దిగుమతి చేసుకుంటే దానిమీద import duty వేయము అనిచెప్పారు. ఈ విధంగా యింకా ఏవేవో హామీలుకూడ యిచ్చారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వ్యవసాయ అభివృద్ధికోసం ఇచ్చే మొత్తాలకు మార్వాడీవలె ఇచ్చిన రోజు దగ్గరనుంచీ కూడా పక్కావడ్డీ తీసుకుంటున్నారు. ఇది ఎంత మాత్రం సమర్థనీయంకాదు. ఇల్లాంటి విషయాలలో

19th March 1956]

[Sri P. Satyanarayana

కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మనం గట్టిగా చెప్పవలసియుంటుంది. ఈ సంవత్సరం నీటి పారుదలకు కేటాయించిన మొత్తాన్ని గురించి ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ఒక policy వివరించారు. ఈ 5 సంవత్సరములకూ కేటాయించిన నీటి పారుదల స్కీములకు—అయ్యే ఖర్చులో medium projects కి minor irrigation కూ ఖర్చు పెట్టవలసిందేకాని ఈ సంవత్సరం పెద్ద project ల మీద ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు పెడకున్నాం కనుక, చిన్న project లకు కూడా ఈ సంవత్సరమే ఖర్చు పెడితే తరువాత వచ్చే రెండు, మూడు సంవత్సరాలూ మనం ఏమీ ఖర్చు పెట్టడానికి పిలువడదు. అందుచేత వాటిని వాయిదావేశాం అన్నారు. ఈ policy ని తిరగ తోడడమే న్యాయంగా కనిపిస్తోంది. ఇది నేనే చెప్పడంలేదు కేంద్ర ప్రభుత్వంకూడా ఇబ్బతోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికను ఒక expanding economy క్రింద రూపొందిస్తామని చెప్పి, దానికోసం అవసరమైతే నోట్లు గుడ్డి 400 కోట్ల రూపాయలు వెదజల్లుతామన్నారు. ఆ inflation లో 5 సంవత్సరాలకీ ఎల్లా వస్తుందంటే సంవత్సరానికి 12 వందల కోట్లయితే 2 కోట్లన్నర నోట్లు మాత్రం అచ్చు పెయ్యాలి. కాని ప్రథమ సంవత్సరంలోనే 400 కోట్లు అచ్చువేస్తామంటున్నారు ఉత్పత్తిని ఎక్కువచేసి, economy ని expand చేసి, ప్రజల కొనుగోలు శక్తిని ఎక్కువచేస్తే ఒక విధమైన economic chair action ఒకటి బయల్దేరుతుంది. దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని మన డేజీ ముఖ్ గారు 400 కోట్ల రూపాయలు ప్రథమ సంవత్సరంలోనే utilization తీసుకువస్తానని చెబుతున్నారు. ఆ నూత్రాన్ని పురస్కరించుకుని మనం చూస్తే irrigation పద్ధతా ఉత్పత్తికోసం మనం ఖర్చు పెట్టే పద్ధు. ఈ ఉత్పత్తికోసం ఖర్చు పెట్టే పద్ధుల విషయంలో మనం కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న ధైర్యమైనటువంటి వైఖరి తీసుకుని ఈ సంవత్సరం ఎక్కువగా ఖర్చు పెట్టి ఉంటే చాలా బాగుండేది. ఈ విషయంలో మన policy ని కొంత మార్పుకుంటేనే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. అనేక అసమానతలు కల్గినటువంటి ఆంధ్రదేశం యొక్క వ్యవసాయ వ్యవస్థలో చాలా complications ఉన్నమాట వాస్తవమే. ఒక ప్రాంతానికి ఎక్కువ డబ్బిస్తే మరొక ప్రాంతం చారికి కోపం వస్తుంది. క్రిందటి బడ్జటులో వ్యక్తిగతంగా చాలా కఠినంగా కూడా మార్టాడారు. మొత్తం సమాజానికి న్యాయంగా ఉండే తోరణిలోనే ఒక చిన్న మాచన చేయదలచుకున్నాను. వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు, famine areas కి న్యాయం కలుగజేయవలసినదే. ఉదాహరణగా ఉండవలసిందే. సందేహంలేదు. Guaranteed water supply లేక జాడంమాదిరిగా వర్షంమీద ఆధారపడి పెట్టిన పెట్టుబడికూడా రాక దివాలా వేసేటటువంటి పరిస్థితులకూడా కొన్ని ప్రాంతాలలో ఉన్నాయి. ప్రకృతి గర్భంలో అనేక సవర్ణనాయి. కాని వాటిని

Sri P. Satyanarayana]

[19th March 1956

మనం సక్రమంగా వినియోగించడంలేదు. ఇది తక్కువ వ్యయంతో ఎక్కువ ప్రయోజనాన్ని తక్షణం పొందగలిగేటటువంటి schemes ఉన్నాయి. ఆ schemes రాష్ట్రంయొక్క ఆర్థిక వ్యవస్థను దృఢపర్చుకోవడానికి. ప్రజల కొనుగోలు శక్తిని పెంచడానికి వెంటనే ఉపయోగపడతాయి. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ఏలేరు project ని గురించి మిత్రులు గుర్రాజుగారు మనవిచేశారు. మొన్ననే సంజీవరెడ్డి గారుకూడా అక్కడకు వెళ్లివచ్చారు. రెండు కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో మూడు సంవత్సరాల time లో పూర్తి అవుతుంది. ఒక లక్ష ఎకరాలకు పైగా ఆయకట్టు క్రింద వస్తుంది. ఈ project విషయంలో మిగతా project ల విషయంలో ఏ మార్గమైతే అనుసరిస్తున్నారో దాన్ని అనుసరించనక్కరలేదు. ఇతర project ల విషయంలో ఆయకట్టుకు వచ్చిన ఐదు సంవత్సరాలకుగాని betterment levy వేయం అంటున్నారు. కాని ఈ project విషయంలో అట్లాకాదు. మాకుకావాలంటే ఈ సంవత్సరం మీరు వాగ్దానంచేస్తే ఈ సంవత్సరంనుంచే betterment levy ఇవ్వడానికి అక్కడ రైతాంగం సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఈ project కు అయ్యే ఖర్చుతా 20 సంవత్సరాలలో సమానవాయిదాలలో తీర్చాలని ఒక విధానం మీరు ఏర్పర్చుకున్నారు. 20 సంవత్సరాలు అక్కరలేదు. మీరు 17 ఏళ్ళలో తీర్మానం కావాలంటే ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. అందువల్ల ఈ విషయంలో న్యాయం కలగజేయడం చాలా అవసరం. ప్రజలయొక్క తోడ్పాటు, సహకారం పూర్తిగా ఉంటుంది. రెండో పంచవర్ష ప్రణాళిక సంతృప్తికరంగా అమలుజరుగుతుంది. దేశ నిర్మాణం కోసం ప్రజలు ఉత్సాహంగా ముందుకురావాలి. అప్పులు ఇవ్వాలి. National savings పద్ధతి ఒకటి, Women's savings పద్ధతి ఒకటి, small savings పద్ధతి ఒకటి. మనం ఆ నేతు హిమాచలం పర్యంతం దేశం అంతా బాగుచేస్తున్నాం. దానికి మీరు ధన సహాయం చేయండంటే 100 కి 5 మంది మాత్రమే, అంటే అఫారమైన చైతన్యం కలవారు మాత్రమే సహాయం చేస్తారు. కేవలం రాష్ట్ర పునర్నిర్మాణంకోసం ఖర్చుపెడుతున్నాం, దానికోసం సహాయం చెయ్యండంటే 100 కి 20 మంది ముందుకువస్తారు. మీ జిల్లాకోసం మీ region లో పునర్నిర్మాణానికి మేము గట్టిగా పనిచేస్తున్నాం, దానికోసం ఇంత డబ్బు allot చేస్తున్నాం మీరు ధన సహాయం చెయ్యండి అంటే 100 కి 75 వరకూ సహకారం వస్తుంది. పెద్ద capital accumulation కి ఒక మంచి వనరు. ఈ వనరు వినియోగించుకోవడంలో మన ప్రభుత్వం వెనుక పడిందని చెప్పకతప్పదు. ఎక్కడెక్కడ తక్కువ మొత్తంతో ఎక్కువ ప్రయోజనాన్ని తక్షణం అవసరమున్న areas ఎక్కడున్నాయో వేరే జాబితా వ్రాసి అక్కడ ఈ వైఖరి కనుక అనుసరించినట్లయితే తప్పకుండా మనం ముందుకు పోవడానికి

19th March 1956]

[Sri P. Satyanarayana

సావకాశం ఉంటుందని చెప్పి నా అభిప్రాయం తరువాత ఈ ఏలేరు project విషయంలో Planning Commission కు కూడా మేము పంపించాం. వారు తప్పకుండా అంగీకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాం. అది రాగానే ఈ బడ్జెటులో కాకపోయినా ముందుచ్చే budget లో నైనా దాన్ని ప్రవేశపెడతాం అనేమాట చెప్పారు. చాలా సంతోషం కాని ఇదివరకు Planning Minister గారు తిదితర మంత్రులు ఆ ప్రాంతానికి వచ్చి meeting లలో మాట్లాడినప్పుడు వాగ్దానాలు ఇచ్చారు కనుక ఈ budget లోనో token grant గా నైనా కొంత ఇచ్చి సంతృప్తిపరిస్తే చాలా బాగుంటుందేమోనని నేననుకుంటున్నాను. ఇదివరకు బడ్జెటు సమావేశంలో కొన్ని ప్రమాదకరమైన అంశాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాం, కాని వాటి విషయంలో investigation వినా జరగలేదు. ఈ విషయం ఇదివరకు బడ్జెటులోనే చెప్పడమైనది. రమణ్కపేట ప్రాంతములో 5, 6 గ్రామాలు పూర్తిగా మునిగిపోతున్నవి, ఎకరాలు 16, 17 బస్తాల పంటకు అవకాశంఉన్నాగూడా ప్రతి alternate సంవత్సరముకూడా ఒకబస్తా అయినా ఇంటికిరాకుండా పూర్తిగా మునిగిపోవడమువల్ల ఎకరం 200, 300 రూపాయలకుకూడా అమ్ముకునే పరిస్థితులు వస్తున్నవి. కొనడానికి చాలా చిక్కుగాఉన్నది. చేను విడిచిపెట్టడముకూడా జరుగుచున్నది. ఆ విధముగా కొన్ని వేల ఎకరాలు పాడుఅగుచున్నవి. అతి స్వల్పమైన పెట్టుబడితో ఒక చిన్న ముంపు నివారణ స్కీమువేస్తే, సముద్రానికి ఒక కాలువ త్రవ్వితే సరిపోతుంది. లక్షరూపాయలకన్న ఎక్కువకొదు. దానిని Investigate చేయించి Estimate చేయించవలెనని మేమంతా చెప్పినాముగాని ఇంతవరకు ఏ విధమైన చర్యతీసుకొనలేదు. ఇలాంటి స్వల్ప విషయాలలోకూడా నిరాదరణగా ఉండడము బాగాలేదు. ఈ రెండవప్లాను విషయములో ప్రజలకు ఎక్కువ ఉత్సాహము కలుగదు. అనుదినకృత్యములలో చెయ్యవలసినవి అనేకముఉన్నవి. అవికూడ డిపార్టుమెంటువారు సరిగా చెయ్యడములేదు. Slit పెరుగుతూఉంది. పారుదల ఎక్కువ కావడము, గ్రామాలను ముంచడము జరుగుతూఉంది. అందుచేత మనము కేవలము రూపాయలు కేటాయించి వ్యవహారదృష్టితో మాత్రము కాకుండా దినందినచర్యలలో సరిఅయినపద్ధతిలో జరగడములేదు. సరిఅయిన ఆజమాయిషీ ఉంటేనేగాని ముందుకు పోలేమని మనవిచేస్తున్నాను.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—అధ్యక్ష మహాశయ !

ప్రత్యేకముగా నేను ప్రత్యుత్తరము చెప్పకొనవలసిన విషయములు కొద్దిగానే ఉన్నవి. ఇక ఆయాతాలూకాలలో తమ తమ నియోజవర్గాలలో జరుగవలసిన పనుల విషయములను గురించి గౌరవసభ్యులందరు చెప్పినారు. వీటి విషయమై తప్ప

Sri N. Sanjeeva Reddi]

[19th March 1956]

కుండా ఆలోచిస్తాము. కాని ప్రతిశాసనసభ్యుడు నా నియోజకవర్గములో ఏమి కార్యక్రమము జరిగింది అని అడిగితే నేను మీరు సమాధానము చెప్పలేను. ఒక్కొక్క శాసనసభ్యుడు తన నియోజకవర్గములో ఒకటో రెండో ప్రాజెక్టులు కావాలని కోరితే, అవి కట్టడము మొదలుపెడితే శాసనసభ్యులు ఎంతమంది ఉన్నారో, అన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేయవలసి ఉంటుంది అని Demands కు కేటాయించిన మొత్తములన్నీ ఖర్చుపెట్టిననూ, ఎన్ని సంవత్సరాలకు ఆ కార్యక్రమము సాగించగలమో శాసనసభ్యులందరు గమనిస్తే అన్ని ప్రాజెక్టులు ఒకే పర్యాయము తీసుకొనలేము, కొద్ది కొద్దిగా మాత్రము తీసుకొనగలగుతాము అని అర్థము చేసుకొనగలగుతారు. గాని జనరల్ గా 2, 3 ముఖ్యమైన విషయాలు కొందరు విశ్రుతులూ నూచించారు. వాటికి సమాధానము చెప్పమని కూడా కోరినారు. ముఖ్యముగా సత్యనారాయణరాజుగారు డిజేటును ప్రారంభముచేస్తూ పెద్ద స్కీములకు డబ్బు తగ్గించి మీడియము స్కీములకు ఖర్చుపెట్టాలని అన్నారు. పెద్ద ప్రాజెక్టులు ఏ 12, 14 ఏండ్లకో పూర్తి అవుతాయి, ఏమి ప్రయోజనములేను, కాబట్టి నందికొండ డబ్బు తగ్గించి చిన్నవాటికి పెట్టమని ఆనరు. గాని ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి వాటికి మనము వడ్డీ ఇచ్చుకుంటున్నాము. ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తిచెయ్యడము కొన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది. నిదానంగా చేస్తే రాష్ట్రం మొత్తం మీద కష్టపడవలసి ఉంటుంది. ఎంతనిదానముగా జరిగితే, రానున్న ఫలితముకూడ అంతనిదానము అవుతుంది. అది Sound policy అవుతుందోకాదో, ఆ విషయము వీలైతే పునరాలోచించవలెను. వీలైతే ప్రారంభించిన ప్రాజెక్టులు ఎంతత్వరగా పూర్తి అయితే అంతత్వరగా ఫలితమువస్తుంది. దానికి చృధాగా వడ్డీ ప్రభుత్వం చెల్లించుకొనే అగత్యంకూడ తగ్గుతుంది. ఈ ఉద్దేశముతోనే మేము ప్రారంభించిన ప్రాజెక్టు డబ్బు చేతిలోఉంటే మాత్రము ఆతిత్వంలో పూర్తిచేయవలెనని మేము ముందుకు పోతున్నాము. వెంకటేశ్వరుగారు మైసూరుకు మన రాష్ట్రానికి ఉన్న లావాదేవీల విషయం చెప్పారు. ఈ మధ్య మైసూరు శాసనసభలో హనుమంతయ్యగారు మాట్లాడుతూ “మేము మాత్రము తుంగభద్ర ఎగువకాలకు ప్రతి కూలరమా? మేము అనుకూలరమే మాకంటే ముందే ఆంధ్రప్రభుత్వం Investigate చేసింది. కాబట్టి ఇంకా మేము దానిని పరిశీలనలో ఉంచాము.” అని ఏదేవో మాట్లాడారు. ఆంధ్రరాష్ట్రం రాకముందే మొదటి 80 మైళ్లు మద్రాసు ప్రభుత్వంవారి Investigate చేసినారు. ఆ 80 మైళ్లు మాత్రము కర్నాటక ఏరియలోఉంది. హగరినదిమంచి దిగువభాగం మన స్టేటులోఉంది. హగరి నంచి హాస్పేటవరకు ఉన్న ప్రాంతము మద్రాసు ప్రభుత్వం Investigate చేసి పెట్టేరు. కాబట్టి వారి ప్రాంతములోనికి పోవలసిన అగత్యం మరకు ఏమీ

19th March 1956]

[Sri N. Sanjeeva Reddi

కలుగలేదు అక్కడనుంచి దిగువ వరకు కడప, జమ్మలమడుగువరకు కావలసిన Investigation నిమిత్తమై ప్రత్యేకమైన సిబ్బందినిపెట్టి ఆంధ్రరాష్ట్రము ఏర్పడిన తరువాత కొద్దిసేలలోపల పూర్తి చెయ్యవలసివచ్చింది. నందికొండతో సమానముగా High level కాలన తీసుకొనవలెను అనేవాడ నేకాక ఈ Estimate తో సహా ఆ Estimate కూడా ప్రభుత్వానికి అందచెయ్యాలనే ఉద్దేశంతో ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాంతములోఉన్న భాగానికిమాత్రము స్పెషలు ఇంజనీరును ప్రత్యేకించి, ఆ కార్యక్రమము జరిపాము. కర్నాటకప్రాంతములో పూర్వమే Investigation ఆయిపోయింది మద్రాసు ప్రభుత్వం Time లోనే. మరి వారిని అడుగవలసిన అవసరం ఎక్కడ ? ఆంధ్రరాష్ట్రములో ఏదో ప్రాజెక్టు Investigate చెయ్యడానికి వారి అనుమతి ఎందుకో వారు అర్థంకాలేదు. తనకు ఆక్షేపణలేదని నాను మంతయ్యగారు చెప్పితే ప్రత్యేకమైన పద్ధతిని నూచించారు. ఆ పద్ధతిని అంగీకరిస్తే ఈ ప్రాజెక్టు మనకు అవసరము లేదనుకుంటాను. “రెండు ప్రత్యేకమైన రాష్ట్రాలు, ఆంధ్ర కర్నాటక రాష్ట్రాలు ఈ తుంగభద్ర ఎగువకాలువకువచ్చిన నీరు సమముగా పంపిణీ చేసుకొనవలెను అన్నారు. అంటే బళ్లారి మూడు తాలూకాలకు నీరుఇస్తే ఆ మూడు తాలూకాలలో పాడేనీరు, తరువాత మిగిలిన రాయలసీమ ప్రాంతములలో కడప, అనంతపురం, కర్నూలులో పాడేనీరు సమానముగా ఉండవలెను అన్నమాట. ఈ ప్రాజెక్టును మన ఆంధ్రరాష్ట్రము వచ్చినతరువాత సృష్టించుకొన్నదికాదు. మద్రాసు ప్రభుత్వము, ఏదో కాంగ్రెసువారు చేసినది కాదు. 1905 సంవత్సరములో 50 సంవత్సరములక్రితము మెకంజీగారు చేసినది. ఈనాడు తు. చ. తప్పకుండా Detailed estimates చేయించాము. మెకంజీగారు Detailed చేసిన ప్లానులలో మార్పులు ఏమీచెయ్యలేదు. నీరు ఆ రెండు తాలూకాలకు సగంకావలెను, మిగిలిన మూడు జిల్లాలతో సమానముగా నీరుకావలెనని కొరడములోనే ఈ ప్రాజెక్టువద్ద అని చెప్పినట్లు అవుతుంది. కాబట్టి మేము Planning commission కు Submit చేసిన Plan కు ఒప్పుకొనవలెనని చెప్పాము. ఆంధ్రరాష్ట్రమువారు పంపిన ప్లాను వ్యాయంగా సక్రమంగా ఉన్నదని అంగీకరించడమే కాకుండా మైనూరు ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించడానికి వారు కృషి చేశారు. ఒకటి రెండు పర్యాయములు ప్లానింగు కమిషన్తోటి, మైనూరు ప్రతినిధులతోటి మనము సమావేశంఅయినాము. ఈ చిన్న విషయాన్ని అంగీకరించకుండాఉంటే తుంగభద్ర ఎగువకాలవకు నేనుమాత్రం వ్యతిరేకినా, హగ్గవరకు మాత్రము దానిని త్రిప్పకుండాము, 60 మైళ్లు త్రిప్పడాము మాకు అర్థం నీరు కావాలి. ఉంటూఅంటే ఆ యన Idealist కావచ్చునగాని ఆంధ్రరాష్ట్రంమాత్రము అంగీకరించడానికి వీలులేదని చెబుతున్నాను.

19th March 1956]

[Sri N. Sanjeeva Reddi

ఇక బలైన రామకృష్ణారెడ్డిగారు ప్రతి తాలూకాలోను ప్రాజెక్టులకు కొంత ఖర్చు పెట్టాలని, కావనసభలోని వారిని అడిగి ఇవి చేస్తే చాలా సంతోషముగా ఉంటుందని అన్నారు. అలా చేయించవలెననే నాకు ఆశ. రామకృష్ణారెడ్డిగారిని రమ్మని ఇంకా కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాలని ఉంది. 2½ మందిని రమ్మని మీకు ఆశకల్పించి, మీకు కావలసిన ప్రాజెక్టులు ఎన్ని అని మీ చేతి చెప్పించు కొని ఒకటి చెయ్యలేకపోతే అప్పుడు మీరంతా ఎంత బాధపడుతారో మీరే అలోచించండి అని అడుగుచున్నాను.

SRI B. RAMAKRISHNA REDDI :—ప్రతి మెంబరుకు ఇరిగేషను స్క్వీము ఉంటుంది ; 5 లక్షల 10 లక్షలవి సభ్యులందరిని సంప్రత్తిస్తే ఈ చిన్న స్క్వీములకు 10, 15 కోట్లు అవుతుండేమో. నైనుంది అప్పుచేస్తే ప్రతి నియోజక వర్గానికి చెయ్యవచ్చును.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—మీరు చెప్పితే చెయ్య కూడదని కొడు. అన్ని నియోజకవర్గాలలోను సమానముగా చెయ్యవలెను. చిన్న చిన్న Minor irrigation పనులు ఉన్నవి. అవి రివెన్యూ, అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటువారు చెయ్యకల్గినవి.

రామస్వామినాయుడుగారు ఏవో పద్యాలు చెప్పేరు నాకు అర్థంకాలేదు. వేగావతిదగ్గర అనకట్టకట్టితే చాలా గ్రామాలకు ఉపయోగపడుతుందన్నారు. ఒక పర్యాయము నన్ను కూడా తీసుకొనిపోయి చూపించారు. 1954 లో శ్రీ కాకుళం జిల్లాకు వేగావతిపైన రెండు ప్రాజెక్టులు వేసినాము ; వారిది దగ్గర ఒకటి కరివలప దగ్గర ఇంకొకటి. రెంటిని ఇంజనీర్లు పరిశీలించేసే కర్తవ్యమను ఎన్నుకున్నారు. వారిది ఏమీ అడ్డంలేదు. చిన్న ప్రాజెక్టు అది అది ఏమీ బ్రహ్మాండమైన ప్రాజెక్టు కాదు. చిన్న అనకట్టకట్టడముకూడా పరిశీలనలో ఉన్నది. దానినివచ్చే Stage లో తీసుకునే అవకాశం ఉంది. తవ్వినకాలవ ఉందికూడా అనకట్టకట్టడము గురించి త్వరగా పరిశీలించి రెండవ ప్రకాళికలో చేర్చడానికి వీలు ఉంటుందేమో తప్పకుండా చూస్తాను.

కొకాని వెంకటరత్నంగారు మాట్లాడిన దానికి సమాధానము చెప్పకూడ అని నేను అడుగుంటున్నాను వారు ఉద్రేకపడితే మనము కూడా ఉద్రేకం నుంచి కొదేమో. వారు ఏమైనా Motives ను impute చేస్తే మనం అది నుంచి కొదేమో.

19th March 1956]

[Sri N. Sanjeeva Reddi

ఇలాంటి ప్రచారము చేశారు. నూజేట్లగాచేశారు, చేశారు, చేశారు. కొంతవరకు ప్రజలు నమ్మేరు, ఇప్పుడు నమ్మే పరిస్థితులలోలేరు ప్రజలు. కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలకు సంబంధించి వ్యతిరేకుడు. అంటే, కృష్ణా బాచేటికి కొట్టకొలిది డబ్బు ఖర్చు అగుతూఉంటే మాస్తునే ఉన్నార ప్రజానీకం. కాంక్షను లేకుండా, డబ్బు లేకుండా కృష్ణా బాచేటిని ఏవిధముగా ఎట్లా ప్రారంభించేసినామా ప్రజానీకం తెలుసుకున్నారు. కృష్ణా, గుంటూరు ప్రాంతాలకు నందికొండ ఎంత ఉపయోగపడుతుందో తెలుసుకున్నారు. ఈ తుంగభద్ర నీరు కృష్ణాలో లక్షల ఎకరాల రెండవ పంటకు ప్లానింగు కమిషను వద్ద కృషిచేసింది, గంపాదించింది అని తెలుసుకున్నారు. సంకుచితతో ప్రచారముచేసినా కృష్ణా గుంటూరు ప్రజలు ఈనాడు నమ్మేట్లులేదు. ఏమి చెప్పినా ఒప్పించలేని సంకుచితమైన ప్రజానీకం వారివెంట ఉంది. ఆ ప్రజానీకాన్ని ఒప్పించడానికి నేను తలచుకోలేదు.

బుడమేరు విషయములో సెక్రటరీగారు ఏమోచేశారు అన్నారు. సెక్రటరీలు ఉండేది కొట్టాడుకోదానికా? ఎందుకు ఈ సెక్రటరీలను మనము తెచ్చిపెట్టుకోవడం. ఇటువంటి పొరపాట్లు జరిగితే పరిశీలనచేసి చెప్పడానికేనా. బుడమేటి నీరు కృష్ణాలోని పంపడానికి diversion scheme పెట్టినాము.

Diversion scheme బుడమేటిసంతా కృష్ణాలోనికి కలుపుతూ ఉంది. ఆ diversion scheme ప్రాంతానికి పై భాగంలో రిజర్వాయర్ కట్టాలని ఆచుకొంటున్నారు. అది irrigation schemes క్రింద తీసుకొంటే ఎవరికీ ఆక్షేపణ లేదు. రిజర్వాయరు కట్టించవచ్చు. నీటిపారుదల సరఫరా చేయించవచ్చు. ఏమైనా చేయవచ్చు. Irrigation scheme అంటే Engineer చెప్పినా మరెవరు చెప్పినా మనం ఒప్పుకోవాల్సిందే. 150 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుబెట్టితే మూడువేల ఎకరాలు దానివల్ల సాగుఅవుతుంది. Flood control కు కొద్ది మైళ్ళ క్రింద అంటే అయిదారు మైళ్ళ క్రిందనే diversion scheme పెట్టుతున్నాం కాబట్టి, reservoirలో నీలిచే నీరుకూడా ఈ diversion క్వార్టర్స్ కృష్ణాలోకి వెళ్లిపోవడానికి అవకాశముంది.

Diversion Channel పెట్టినతరువాత పైననే రిజర్వాయరు కట్టడంలో అగ్గమేలేదు అని మాకుతోచిన point ను Secretary గారే మాకు చెప్పారంటే, వారిని నేను అభివందిస్తున్నాను, సంతోషిస్తున్నాను, గర్విస్తున్నాను. అలాంటి Secretary ఉన్నందుకు ఇలాంటి సంకుచితమైన దృక్పథము కలుగచేస్తున్నప్పుడు నేను విచారపడివలసివస్తుంది. (Interruption) I have nothing to hear from him, Sir. I refuse to hear. కాబట్టి నా Secretary నాకొక

హాను ఇచ్చినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. ఆ సలహానే Finance department వారు, ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా అంగీకరించారు. అందరూ అంగీకరించాము. ఇక రిజర్వాయరును irrigation scheme క్రింద తీసుకోవాలని అనుకొంటున్నాము. ఇంతటితో వదలిపెట్టలేదు దీనిని. 200 మైళ్ళనుంచి వచ్చి బుడమేటిలోపడే చిన్న చిన్న branch rivers ఉన్నాయి. ఆ scheme పరీక్ష చేసి, కోటి యాభై లక్షల రూపాయలను ఖర్చుపెట్టి 3,000 ఎకరాలకు నీరు సరఫరా చేయడానికన్నా ఇంకా రిజర్వాయరులను ఎక్కడనో వైభాగంలోనో దిగువనో కట్టి వాటిద్వారా ఈ కోటి యాభై లక్షలు ఖర్చుపెట్టి మూడువేల ఎకరాలుకొడు, పదివేలు, పాతికవేలు, ఇంకా ఎక్కువ భూమి Irrigate చేయడానికి పిలవుతుండేమో investigate చేయమని ఉత్తరవు చేశాము. ఇది ఎవరో ఎప్పుడో కృష్ణ, గుంటూరు జిల్లాలపైన సంజీవరెడ్డి గారికి అభిమానంలేదు అన్నింటారన్న భయంతో చేసినపనికొడు. నాకు అభిమానం ఉంది. నన్ను విశ్వసించే ప్రజానీకము లక్షలాదిమంది ఆ జిల్లాలలో ఉన్నారనికూడా నాకు తెలుసు. ఆ జిల్లా ప్రజల ప్రతినిధి అయినటువంటి పుతుంబాక శ్రీరాములు లాంటివారు ప్రజానీకము అభినందిస్తున్నారన్నప్పుడు నాకు చాలా సంతోషమయింది. ఉన్నారు అభినందించేవాళ్లు. తరువాత అప్పారావుగారు నా గార్జునసాగరు ఎడమ కొలువ గురించి చాలా మంచి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. నా గార్జున సాగరం ఎడమ ప్రక్క కొలువ 11 వేల cusecs లకు మాత్రం ఇప్పుడు ఏర్పాటు చేయబడింది. అది ఇంకా కొంచెము పెద్దగచేసి కనీసము, 14, 15 వేల cusecs ల నీళ్లు అయినా తీసుకోవడానికి వీలైతే చాలా వెనకబడిన ప్రాంతంగా కనబడుతున్నట్టి నూజివీడు, చింతలపూడి తాలూకాలకుకూడా నీరు తీసుకొనిపోవడానికి వీలౌతుందని, వారు వారి మిత్రులు గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. 1954 వ సంవత్సరములో ప్రకాశం గారి మంత్రివర్గం ఉన్నప్పుడు అక్కడక్కడా పెద్ద సమావేశాలను జరిపి నన్నుకూడా తీసుకొనిపోయి, వారియొక్క ప్రజలయొక్క అభిప్రాయాలను తెలియజేశారు. నేను సలహాచేసినమీదటనే, అప్పారావుగారు, పేట బాపయ్యగారు మొదలైన పెద్ద పెద్దలందరూ Nagaryunasagar Control Board వారు Dam site దగ్గర సమావేశమవుతున్నప్పుడు, అక్కడకువచ్చి ఈ కొలువయొక్క ఆవశ్యకతను గురించి నాకేకొడు. మిగిలిన సభ్యులందరికీ తెలియజేశారు. ఇది రెండు రాష్ట్రాలకు సంబంధించినది. కేంద్రప్రభుత్వంయొక్క ప్రతినిధులుకూడా అందులో ఉన్నారు. Planning Commission వారు అంగీకరించి ఇస్తే తప్ప ఈ కొలువ స్వరూపాన్ని మార్చడానికి మా కెవ్వరికి అధికారంలేదని తెలియజేసినమీదట ఈ పెద్దలందరూ అక్కడున్నటువంటి మిగిలిన సభ్యులకుకూడా విషయాన్ని బాగా విపులంగా చెప్పి Planning Commission వారిని, ఇంకా ఓర్వడిచేసి ఓప్పించి, మార్పించు

19th March 1956]

[Sri N Sanjeeva Reddi]

కోవడానికి కృషిచెయ్యాలి. రెండు ప్రభుత్వాలు ఇప్పుడు చెయ్యల్సి ఉంటుంది. మన అదృష్టవశాత్తు వికాలాంధ్ర రాష్ట్రముకూడా రాబోతూఉన్నది కాబట్టి రెండు ప్రభుత్వాలు అనేమాట ఇక రి నెలల్లో తగ్గిపోతుంది. అంతలోపల ఈ కౌలువ త్రవ్వేదేమిలేదు. ప్రమాదము జరిగేదేమిలేదు. కాబట్టి మీరు, మీ పట్టుదలను మానకుండా కృషిచేస్తే, ఈ సంజీవరెడ్డి ఉండనీ ఎల్లయ్య ఉండనీ, పుల్లయ్య ఉండనీ మీరు కోరుతున్న కోర్కెమాత్రం సవ్యమైంది, న్యాయమైందనికూడా నాకు తెలుసు ఏ నాటికొక ఒకనాటికి అదిఫలిస్తుందని మీతో సమానంగా ఆశిస్తున్నాను. ఇక నరసింహ అప్పారావు నందివాడను గురించి వికాలాంధ్ర రాకమునుపే, పునాదిరాయి వేయమన్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చినతరువాత పునాదిరాయి వేయడం క్షయంలో నేనెంతవరకు ఒక ఆచారం పెట్టుకున్నాను. Complete గా administrative sanction అయిపోయి Engineer లు పని ప్రారంభించిన తర్వాత తప్ప నేను పునాదిరాయి ఎప్పుడూ వేయలేదు. కొన్ని ప్రాజెక్టులకు పునాదులు వెయ్యడానికిపోతే అప్పటికప్పుడే సగం work అయిపోయింది. మూడు నాలుగు లక్షలరూపాయల పనిగూడా అయిపోయింది. గత సంవత్సరం, నేను నెల్లూరుజిల్లాలో సక్కులగండి ప్రాజెక్టుకు పోయినప్పుటికే సగం రిజిస్ట్రేషన్కూడా కట్టివేశారు. ఆ రకంగా పునాదిగాళ్లువేస్తే బాగుంటుందిగానీ ఇప్పుడే పని ప్రారంభం కాకముందే పునాదిరాయి వెయ్యడంఅంటే, పునాదిరాయి వేసేఖర్చు అప్పారావుగారు పెట్టుకొంటారా? ప్రభుత్వానికేమీ నష్టముండదు. కానీ, వేసినరాయిమాత్రం శాశ్వతంగా అక్కడేఉంటే అది వారి ప్రతిష్టకుగానీ నా ప్రతిష్టకుగానీ తగినదిగా ఉండదు. Sanction అయినతరువాత చేయించుకోవడానికి ప్రయత్నించేసి డబ్బుప్రయత్నించేసి, కృషిచేద్దాము మనము. ఇది మన కృషికిమించినదేమికాదు. ప్రయత్నించేసి సాధించుకొందాము. ఇక మిగిలిన మిత్రులు రామినాయుడుగారు, ముఖ్యంగా వెనుకబడిన కొండవారిని గురించి గున్నయ్యగారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. Tank restoration గురించి కోదండరామయ్యగారు అభినందించారు, చెరువులంతా తెగిపోతే వెంటనే అక్కడికి పోయినానని పోకుండా నేనేమి చేయగలను. నేను కౌలువగట్టిన కూర్చున్నాను, మీరు రాకపోతే నేను కౌలువగట్టనుంచి కదలను అని జాబువ్రాస్తే అప్పుడు విధిలేక అక్కడికి పోవలసివస్తుంది. కోదండరామయ్యగారి పట్టుదల నాకు తెలుసు. ఈ కమ్యూనిస్టులు కెయిల్లలో ఉన్నప్పుడు వాళ్ళలోబాటు నేను కోదండరామయ్యగారు కలిసిమెలనే ఉండిన క్రొంగసువాళ్ళము మేము యిద్దరమే. అప్పుడు వారెంత పట్టుదలమనిపా నాకు బాగా తెలుసు. మంచి అనుభవముకూడాఉంది. కాబట్టి మీరు వచ్చేవిరకు కౌలువగట్టిన చెట్టుక్రిందకూర్చుంటున్నాను, అని జాబువ్రాశారు.

Sri N. Sanjeeva Reddi]

[19th March 1956

కొబట్టి ఈ వరదల్లో ఆ కాలువగట్టు కూడా తెగిపోతే మరి గతేమికొవాలి. ఒక కాసనసభ్యుడు తప్పిపోయే ప్రమాదంఉంది. అందువల్ల వెంటనే ఆక్కడికిపోయి ఆ చెరువులన్నీ మర్రామత్తులు చేయడం జరిగింది. దానికి వారు సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చారు. ఒక్కరైనా ఆ విషయం చెప్పినందులకు చాలా సంతోషిస్తున్నాను. గోపాలకృష్ణయ్యగారు నాగార్జునకొండను గురించి డబ్బు ఇంత తక్కువ ఖర్చుతో పీఠాతుందా అని సందేహం వెలిబుచ్చారు. సరిగ్గా అదే విషయాన్ని నాగార్జున సార్లు Control board వారు ఆలోచించి ప్లానింగుకమిషన్ వారికి తెలియజేశారు అంత కన్నున నేనేమిచెప్పను. ఈ Point లు మా దృష్టిలో లేకపోలేదు. ఎన్నేండ్లవతుంది ఇంతకొద్దిగా పెట్టితే? ఈ రకంగాపెట్టితే First five years కాదు గదా ten five years లో అయినా నీళ్లు ఇవ్వగలుగుతామా, లేదాఅన్న Point మా దృష్టికి వచ్చింది. ఈ ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వమే గాదు. నాగార్జున కంట్రోలుబోర్డు ఈ విషయాన్ని చూచి Delhi ప్రభుత్వానికి, ప్లానింగు కమిషనుకు తెలియజేశారు. So let us await what they will do.

SRI D. KONDAIAH CHOWDARY :—అధ్యక్షా, మాకు మాట్లాడడానికి అనకాళంలేదు కొబట్టి మంత్రిగారిని నాగార్జునసాగరం విషయంలో కొంత Information అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడు నెల్లూరుజిల్లాకు రెండవదశలో నీరు ఇస్తామంటున్నారగదా? ఈ నీళ్లు అసలు రెండవదశలో రాదనిచెప్పి కొందరు ప్రచారంచేస్తున్నారు. అందువల్ల చాలా అందోళనగాఉంది. ఈ రెండు దశలు ఒకేదశలో కలుపుతారా? లేక ఆ రెండుదశలు లేకుండా మీరేమైనా సెలవిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఈ రెండు దశలుగా ఖర్చుచేయదలచినాము. ఇది అంతాకూడా "Complete project is one unit" అని Planning Commission వారంటున్నారు. కొబట్టి మనం వారు చెప్పింది విశ్వసించాలి. ఖర్చులకుగాను రెండుగా భాగించడమనేది తప్పు? First stage, second stage అని Project అంతా నెల్లూరివరకు పోయినప్పుడే పూర్తి project అని వారంటున్నారు. దానిని మనం విశ్వసించకతప్పదు. ఇక పెంకట శివయ్యగారు మోట్లాడుతూ medium schemes కూడా కొన్ని గుంటూరు జిల్లాలో కొవాలిన్నారు. పెదనందిపాడు చూసో చాలావరకు పరిశీలన జరిగిపోయింది. అదేం కొత్తదికాదు. నేను రెండేడ్లుగా చూస్తున్నాను. అది మంచి paying scheme కానీ ఉన్న రెండుకోట్లలో పెదనంది పాడుకు 60, 70 ఓలు ఇచ్చేస్తే ఇంకా మిగిలిన చిన్న చిన్న project అను కట్టడానికైనా నీలవు

19th March 1956]

[Sri N. Sanjeevi Reddi

కుందా? కొబ్బి గుంటూరు స్కీములని, ఆదని, ఇదని ఏమో అనేస్తున్నారు. అవి neglected areas కావుగా. పోనీ neglected areas అన్నా అయితే, మా తాలూకాలు, మా జిల్లాలుఅంతా neglect చేసినావు అని అన్నాసరే. నంది కొండ, కృష్ణాబారేజి నీళ్లు వచ్చినప్పుడు ఆ నీటిని ఎక్కడో ఒకచోట ఉపయోగించాలిగా? కృష్ణాబారేజి కట్టినప్పుడు దాదాపు 70, 80 వేల ఎకరాలకు నీరు వస్తున్నప్పుడు ఆ నీటిని ఉపయోగించుకోకుండా ఎక్కడికి పోతాం?

కొబ్బి వారు కోరినా కోరికపోయినా ఆ కాలువ వెడల్పు చేయడమో లోతు చేయడమో చేసి అనీటిని వాడడానికి రైతులకు వసతులు కల్పించాలి. అక్కడ ఏమీ గండేహాలు పెట్టుకోవద్దు. వారు చెప్పిన రూపంలో రాకపోవచ్చు పెద నందిపాడు channel అనకపోవచ్చు. Guntur channel అని పేరుపెట్టవచ్చు ఈ కృష్ణా barrage వల్ల ఎక్కువగా సాగులోనికి తేగలిగిన భూమిని తేవడానికి మాత్రం ప్రయత్నాలు జరుగుతాయని నేను వారికి హామీయిస్తున్నాను.

ఇక బీసెట్టి అప్పారావుగారు మాట్లాడుతూ లంక సుందరంగార వచ్చి ఏదో ప్రచారం చేశారన్నారు. Elections దగ్గరకు వస్తున్నాయి మరిప్పుడు ప్రచారం చేయకపోతే ఎట్లా? ఇన్నాళ్లు ఢిల్లీ లోనుండి యిప్పుడయినా ఆయనను రావద్దంటారా? వారు యిలాంటి ప్రచారం సాగించే, పోయినతూరి స్వతంత్రుడుగా ఎన్నికయ్యేవారు. ఇలాంటి ప్రచారంచెయ్యనే వుంటారు. Estimates పంపలేదు, యిలేవు అని లేవు అని మీలోక పర్యాయం secretariat కు రండి. కారడ, వగైరా ప్రాజెక్టుల తాలూకు estimate లు ఉన్నాయి. estimates పంపినవన్నీ చేస్తారని కాదు. కానీ వారి ప్రచారం సత్యదూరమని చెప్పడానికి estimates చూపించ గలము. ప్రజాసేవకుని నిజము చెప్పడానికి ఆ ప్రచారాన్ని ధైర్యంగా ఎదుర్కోగలరని అిస్తున్నాను.

SRI B. APPA-RAO :—మీరు చెబితే చాలు మాకు.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—తీమ్మారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కృష్ణా కుంగభద్రలు యిక్కడనుంచి పోతూనే వున్నాయి, ఈ నీటిని యిక్కడ వాడకుండా నాగార్జునసాగరు అంటున్నారు, ఇక్కడ కొనుగోసినటువంటి సిద్ధేశ్వరం project ఏమయినది అన్నారు ఈ సిద్ధేశ్వరం project రెండు రాష్ట్రాల మధ్య నున్నది. అటుప్రక్కనున్న రాష్ట్రానికి దానిపై అభిమానంలేదు. రెండు రాష్ట్రాలు ఒకే రాష్ట్రంగా వున్నప్పుడు సులభంగా తీసుకురావడానికి వీలుంటుంది. ఇప్పుడు సిద్ధేశ్వరం project కట్టాలని మనం అంటే వద్దని వాళ్లంటారు. వాళ్లకు మునిగే భూమంతా అక్కడవున్నది, పంట పండించుకునే భూమి యిక్కడ వున్నది.

Sri N. Sanjeeva Reddi]

[19th March 1956

నందికొండ అట్లాకాదు. ఏమీ మనిషిలేదు నందికొండ అనే చిన్న పల్లెటూరు తప్ప యింకో గ్రామం మునగదు. రెండు భౌగోళికానికి ఉపయోగపడుతుంది. సిద్దేశ్వరం దీనితో కలిపితే చాలా కష్టాలకు గురవుతుంది. అందుకనే నాగార్జున సాగర్ తో దీనిని కలుపలేదు. నాగార్జున సాగర్ తో కలిపింది తుంగభద్ర ఎగువ కాలువ. రెండూ సమానంగా సాధించుకోగలం. సిద్దేశ్వరం విశాలాంధ్ర వచ్చిన తరువాత సులభంగా సాధించుకోగలమనే విశ్వాసం నాకున్నది. అప్పుడు ఎవరు మంత్రిగా వున్నా సరే అలాంటి సావకాశం మీకే వస్తుందేమో! సిద్దేశ్వరం project మరచిపోలేదు. సిద్దేశ్వరం project గోదావరి project investigation second plan లో వున్నది. Preliminary work చేయటానికి కొన్ని లక్షలు ప్రత్యేకించబడినవి. సిద్దేశ్వరం గోదావరి project పేర కొన్ని లక్షలు ప్రత్యేకించినాం. రెండో పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఆ కార్యక్రమం చేసుకుంటే తరువాత మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో వీలవుతుందేమో అనుకుంటున్నాను.

ఎర్ర కాలువ గురించి శ్రీనివాసరావుగారు చెప్పారు. ఎర్ర కాలువ తమ్మిలేరు బుడమేరు ప్రాజెక్టులన్నీ అవుతేనే కొల్లేటికి మంపునంచి రక్షణ. Flood Control Schemes క్రింద యివన్నీ చేర్చినామని తెలుసు. శ్రీనివాసరావుగారికి తమ్మిలేరు, ఎర్ర కాలువలను investigate చేయడానికి ప్రత్యేక సిబ్బంది వున్నది. బుడమేరు యిదివరకే ఎక్కువగా investigate అయినది కాబట్టి immediate sanction చేయించి పని ప్రారంభించబోతున్నాము. ఇక తమ్మిలేరుకు diversion వీలులేదు. తమ్మిలేరుకు Reservoir కట్టి ఆ నీటిని వాడు కోవాలనే తప్ప అది ఇంకొక్కడికీ divert చేసి యింకో నదిలోకి పంపించడానికి వీలులేని పరిస్థితులున్నాయి. ఎర్ర కాలువైనా అదితే. కాబట్టి ఎర్ర కాలువకు, తమ్మిలేరుకు ఎక్కడైనా reservoirs కట్టించి ఆ నీటిని ఎక్కువగా ఉపయోగించుకొని తద్వారా కొల్లేటి, కొచ్చే మంపును తగ్గించడానికి ప్రయత్నించేయాలి. మూడు reservoir లే కాదు యింకా ఉప్పు లేరు కాలువ వెడల్పు చేయాలి. ఉప్పు లేరు వెడల్పుచేసి సముద్రంలోకి నీటిని పంపాలి. దానికోసం comprehensive scheme వున్నది. దీనితో flood control scheme ఒకటి ఫిల్లికి పంపించాము. దానికి detailed investigation యింకా జరుగుతున్నది. దానికి పేర్లు పంపించాము ఇదంతా చేస్తే తప్ప కొల్లేటికి flood control చేయలేమని, ఏదయితే పంపుతామో అది బలవంతంచేసి sanction చేయించుకోవడానికి వీలుంటుంది. ఎర్ర కాలువ, తమ్మిలేరు యివికూడా తీసుకోకలుగుతాం అని ఆశిస్తున్నాను. ఇక ఏలేరు విషయం నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. చెప్పినప్పుడే, చాలా మంచి scheme చేర్చుకోవలసినదే అని,

Demand XXXIV—Capital outlay on Irrigation

[Demand XXXVIII—Capital outlay on Multi-purpose River Schemes

19th March 1956]

[Sri N Sanjeeva Reddi

SRI P. SREERAMULU :—Flood control scheme క్రింద వైకుంఠపురం నుంచి సీతానగరం వరకు కృష్ణకు కుడికరకట్ట నిర్మాణం విషయమై తమకు విజ్ఞప్తి చేసి వున్నాను, ఆ విషయమై జవాబు చెప్పగోరుతాను.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—నేను యిప్పుడేమీ కమాధానం direct గా చెప్పలేను. On the spot తెలియదు, short notice question వేయండి. Information తెప్పించి చెబుతాను. రామస్వామిరెడ్డి గారు నాగార్జున సాగరుకోసం ఎలుగెత్తి అరిచినా చూకేమీకాలేదని విచారపడుతున్నారు. నాగార్జున సాగరుకోసం అనంతపురం వాళ్లు కూడా ఆందోళన చేశారు. ఆంధ్ర దేశం అంతా నాగార్జునసాగరు కాలవన్నారు. Psychological feeling తప్ప యింకేమీలేదు. నాగార్జునసాగరు అనేది ఒక national project. ఈ సీటి విషయం ఎక్కడెక్కడకు పోతాయో యింకా decision తీసుకోలేదు. పీలునన్నీ ప్రాంతాలకు సరఫరా చేయాలనే ప్రయత్నం చేస్తాం. ఇప్పుడిది ధైర్యంగా యీ ప్రాంతానికి వస్తుందని యింకా చెప్పడానికి పీలులేదు. Planning Commission వారు మనలను సరిగా చూడడంలేదని డబ్బు సరిగ్గా కేటాయించలేదని సత్యనారాయణగారు చెప్పారు. నాకు కూడా అదే భావం వున్నది. కాని మేము అంత గట్టిగా చెప్పడానికి కష్టంగా ఉన్నది. అందులోనూ యిది 116 కోట్లకు దిగుతుండేమా. పోనీ, 125 కోట్లయినా వుందా అంటే అదీలేదు. అది 116 కోట్లకు తగ్గింది. Irrigation పనులన్నీ కూడా కుదించుకోవాలి—తగ్గించుకోవాలి. Industries విషయంలో Ferro manganese ఉత్పత్తికొక manganese విషయం ఏదయినావచ్చినదా అంటే అదికూడా లేదు, అని విచారపడుతున్నాం. విచారపడడం తప్ప అంతకన్న నేను ఎక్కువచెప్పడం సబబుకొదనుకుంటాను. రెండుకోట్లు త్వరగా ఖర్చుపెట్టమన్నారు. Deficit finance వస్తుందికదా కొన్నినోట్లు కట్టాలి మనమీద పాలేయరా అన్నారు. రెండుకోట్లు ఖర్చుచేయడం ఎంతసేపు. కాని దీనిలో ఎన్ని ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. ఇంకా Spill over schemes, Medium schemes వున్నాయి. రాళ్లపాడు, పెన్నార్, బైరవానితిప్పయివి 6 Months one year లో Complete అవుతున్నాయి. The staff will be released by the end of this year సుందరయ్యగారు రాళ్లపాడు Scheme ను త్వరగా పూర్తిచేయమన్నారు. Help చేస్తాం అన్నారు డిల్లీలోని మిత్రులు. త్వరగా పూర్తి చేయాలమని అనుకుంటున్నాను. Spill over schemes లో Engineers stuck up అయివున్నారు. ఎంతోమంది retired people ను తీసుకుంటున్నాము. We are still feeling the difficulty. కొంచెం breathing time కావాలి. ఆరునెలలలో Hyderabad లో merge అయిన తరువాత అక్కడ Staff చూడు

Demand XXXIV—Capital outlay on Irrigation

Demand XXXVIII—Capital outlay on Multipurpose River Schemes.

Sri N. Sanjeeva Reddi]

[19th March 1956]

కోడానికి వీలవుతుంది. లేదా Hurry up చేస్తే Wastage ఎక్కువ కావచ్చు. ఆరుమాసములలో వచ్చే ప్రమాదం ఏమంది? Next year చేయాలనికాదు. తరువాత సోమయాజులుగారు చీటీ వ్రాసిపంపించారు. “మాట్లాడడానికి అవకాశం రాలేదు, విశాఖపట్నంజిల్లా గురించి ఏమయినా ఖర్చుపెడుతున్నారా” అని. విశాఖపట్నంజిల్లాలో Last time కొన్ని Schemes పంపించాము. Delhi లో approve అయిరాలేదు. ఈ సంవత్సరం కొన్ని approve అయివస్తాయి. పంప, తాండవ, వరాహ యివన్నీ పంపించాము. రెండుకోట్ల 70 లక్షలవరకు పెద్ద ప్రాజెక్టులేని ప్రాంతములలో యీ డబ్బు ఖర్చుపెట్ట నిశ్చయించుకున్నాం. విశాఖపట్నంజిల్లాలో పెద్ద ప్రాజెక్టులులేవు. ఎంతవరకు వీలవుతుందో చూడాలి. పంప, వరాహ, తాండవ యివన్నీ చూచాను. వాటికి Technical details చూడడానికి Engineers వున్నారు వాటిని Investigate చేస్తున్నారు. final estimates పంపించాలి Approval లభించగానే అవి ప్రారంభించడానికి వీలవుతుంది. ఇన్నివున్నాయి. ఊరికనే సంజీవరెడ్డిగారు యిది ప్రారంభించలేదా అనుకుంటే అన్ని ఒకటేజోజు ప్రారంభించలేమా? నాకేంనష్టం? ఈ అడ్డంకులన్నీ తీర్చుకుని ఈ పర్యాయమైనా విశాఖపట్నంలో కనీసం 2, 3 ప్రాజెక్టులయినా ప్రారంభించగలుగుతామని ఆశిస్తున్నాను. ప్రయత్నంమాత్రం చేస్తాను.

ఏమైనా అందరూకూడా చాలా constructive గా సలహాలు ఇచ్చారు. మనం ప్రజలయొక్క విశ్వాసముపైన ఆధారపడిఉన్నాము కాబట్టి మన local problems చెప్పకతప్పదు. All India outlook గా ఉండాలనే మిత్రులు వెంకటేశ్వర్లుగారుకూడా మానందిగామ ఏమి అయింది? మానందిగామ ఏమి అయిందని అంటారు. ప్రతివారు మా ప్రాజెక్టులు ఏమైనాయి, మా ప్రాజెక్టులు ఏమైనాయి అని అంటున్నారు. అన్ని ప్రాంతాలలోను, అన్ని తాలూకాలలోను, అన్ని నియోజకవర్గాలలోను ఉన్న ప్రాజెక్టులన్నింటినీ ఒకేసారి ప్రారంభించలేమని వారికి తెలుసు. తెలిసి అయినా, ఈరకంగా constructive గా సలహాలిస్తూ ఈ డిమాండును సంపూర్ణంగా బలపరచినందుకు, నేను మిత్రులందరిని అభినందిస్తూ, దీనిని ఏకగ్రీవంగా అంతా ఆమోదించాలని, అధ్యక్షులవారిద్వారా కోరుతున్నాను.

Sri K. VENKATARATHNAM — అధ్యక్షా, ఈ బుడమేరు రిజర్వాయరును ఇర్రిగేషన్ స్కీము క్రింద గాక, వరద నివారణస్కీము క్రింద మంత్రులు, కేంద్ర ప్రభుత్వం అంతాకూడా పరిగణించాలోలేదో సలవిస్తారా?

19th March 1956]

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—Loan amount నుంచి ఏ ప్రాజెక్టుకు కేటాయించలేదన్న సంగతి మీకు తెలుసును. Loan amount నుంచి డబ్బు కేటాయించకపోయినా ఏ stage లో అయినా తీసుకోవచ్చును. ఇక్కడ రాష్ట్ర బడ్జెటు balance కావడానికి దీనికి సంబంధంలేదు. రాష్ట్ర బడ్జెటు అయితే income ఎంతో, balance ఎంతో అలోచించుకొని ఖర్చుపెట్టాలి. దీనికి అట్లా ఆవసరములేదు.

SRI B. RAMA REDDI :—అధ్యక్షా, బడ్జెటు తాలూకా సంగతి ఏమి చేశారు.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—రామా రెడ్డిగారు ఇప్పుడు ప్రతి పక్షంలో ఉంటూ, వారి ప్రాంతానికి ఒక ప్రాజెక్టు, రెండు కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ బ్లాకులు సంపాదించుకున్నారు. ఇంకా ప్రాజెక్టులు కావలయు నంటున్నారు. ఏదో సామెత చెప్పినట్లు ఒకటి ఉన్నదే, ఇంకోకటి ఇవ్వమని, ఏమీ ఇవ్వనినాడు నాకోకటి ఇవ్వమని అడుగుతూ ఉంటారు. బడ్జెటు తాలూకా చాలా వెనుకబడి ఉన్న ప్రాంతమే. అందుకు నేను ఒప్పుకుంటాను.

SRI M. SATYANARAYANA RAJU :—ప్రతిపక్షములో ఉన్న వాళ్లకు తక్కువ వస్తాయా?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ప్రతిపక్షము వాళ్లకే ఎక్కువగా ఇస్తుంటాము. ప్రతిపక్షం తరపున ఉన్న ప్రజలలో పనులు చేసే వారిని మా ప్రక్కకు ఆకర్షించుకుంటాము. క్రిందటి పర్యాయము ఆప నేచేశాము.

SRI T. LAKSHMINARAYANA REDDI :—అధ్యక్షా, గోదావరి ప్రాజెక్టులగురించి ఏమీ చెప్పలేదు. అది ఏ స్థితిలో ఉన్నాయో చెబుతారా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—సిద్ధేశ్వరముతో కూడా చేర్చి, ఈ గోదావరి ప్రాజెక్టులకు కూడా కొంత ఖర్చు పెరుతున్నాము. Investigations ఇచ్చుంపల్లిలోనా లేక ఇప్పురులోనా అని తగాదా ఉన్నది. ఇప్పుడు నేన చూశాను. ఇచ్చుంపల్లి ఇంకా చూడలేదు. మనకు విశాలాంధ్ర రాజోతున్నది. తరువాత వచ్చినవారు పరిశీలనచేస్తారు. ఎక్కడ ప్రాజెక్టుకట్టాలో వారు నిర్ణయిస్తారు. గోదావరిమీద ప్రాజెక్టులు కట్టనిదే ఆంధ్రదేశం అభివృద్ధిచెందినదని అనుకోవడానికి వీలులేదు. అదివస్తే తగాదాలన్నీ సమసిపోతాయి. వారి తాలూకాకు వున్న పల్లితాలూకాకు కూడా నీరు పారించుకోవడానికి వీలుంటుంది.

[19th March 1956]

SRI C. K. SUBBARAYADU .—అధ్యక్షా, తుంగభద్ర నీటిపంప కమిషన్‌లో మైనారు ప్రభుత్వంతో అగ్రిమెంటుకువచ్చి నమస్కలు పరిష్కార మైనట్లుగా ఆనంతపురంలో మంత్రిగారు ఒక పర్యాయము చెప్పారు. అవి ఏ Basis మీద అయినావో నెలవిస్తారా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—పత్రికలలో పడిన వార్తలేగాని, నాకుమాడా ఏమీ తెలియలేదు. ఇంకా రిపోర్టువేసే నాకుమాడా రాలేదు. అదివస్తే దాని విషయం తేలుతుంది. నేడో రేపా రావచ్చును.

MR. SPEAKER .—I now put the cut motion (No 329) to the Vote of the House

The question is .

To reduce the allotment of Rs. 1,38,65,400
for Irrigation by 100

(For the abnormal delay to promote L.C Es.
to the Upper Grade in the State).

The motion was lost.

MR. SPEAKER .—I now put the cut motion (No. 335) of Sri S Vemayya to the vote of the House .

The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,38,65,400
for Irrigation by Rs. 100

(To urge Government to take up the excavation of Kanupur and Kavalı canals now).

The motion was lost.

MR. SPEAKER .—I now put the motion (No. 336) of Sri Pullamarri Venkateswarlu to the vote of the House.

The question is

To reduce the allotment of Rs. 1,38,65 400
for Irrigation by Rs. 100

(To discuss the failure of the Government to make provision for the execution of Tungabhadra High Level Canal Scheme).

The motion was lost.

Demand XXXIV—Capital outlay on Irrigation
 Demand XXXVIII—Capital outlay on Multi-purpose River Schemes
 19th March 1956]

SRI P. NARASIMHAPPA RAO :—Sir, I beg leave of the House to withdraw the cut motion (No. 357) moved by me.

The cut motion, was, by leave of the House, withdrawn.

MR. SPEAKER --I now put the cut motion (No. 367) of Sri M. Satyanarayanaraju to the vote of the House.

The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,38,65,400	Rs.
for Irrigation by	... 100

(For the failure of the Government to implement Irrigation facilities to Cheepurupalli Taluk).

The motion was lost.

MR. SPEAKER :—I now put the main motion to the vote of the House.

The question is :

“ That Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,38,65,400 under Demand VIII--Irrigation ”

The motion was carried and the grant was made.

DEMAND No. XXXIV—CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION.

MR. SPEAKER --The question is .

“ That Government be granted a sum not exceeding Rs 5,17,29,600 under Demand XXXIV—Capital Outlay on Irrigation.”

The motion was carried and the grant was made.

MR. SPEAKER . I now put the cut motion (No. 390) of Sri Pillalamarri Venkateswarlu to the vote of the House.

The question is :—

To reduce the allotment of Rs. 1,80,00,000 for Capital Outlay on Multipurpose River Schemes by	... Rs. 100.
--	--------------

(To discuss the failure of the Government to make adequate provision for the execution of Nagarjuna Sagar Project).

The motion was lost.

[19th March 1956]

MR. SPEAKER : I now put the cut motion (No. 391) of Sri M Nagi Reddi to the vote of the House.

The question is .—

To reduce the allotment of Rs. 1,80,00,000 for Capital Outlay on Multipurpose River Schemes by ... Rs. 100.

నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టును ఒకేదశలో పీసుకొనుటకు కుడికాలున ధోస్తా కమిటీ నూచించినట్లు, నెల్లూరు, గంటూరు జిల్లాలలో అత్యధికభూమి సాగులోకి వచ్చునట్లుచేయుట గురించి చర్చించుటకు.

The motion was lost.

MR. SPEAKER .—I now put the main Demand to the vote of the House.

The question is :—

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,80,00,000 under Demand XXXVIII—Capital Outlay on Multipurpose River Schemes.”

The motion was carried and the grant was made.

The House then adjourned to meet again at 8-30 a.m., on Tuesday the 20th March, 1956.

APPENDIX

19th March 1956]

(*VIDE* ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY STARRED
 QUESTION No. 869 BY SRI V. VISWESWARA RAO, M L.A. ,)
 (at page 35 supra)

<i>Name of the district.</i>	<i>Particulars of tax collected during 1954 to 1955.</i>	<i>Particulars of tax collected from 1-4-1955 to 31-12-1955</i>
	Rs.	Rs
1. Srikakulam	... 1,45,128	1,15,482
2. Visakhapatnam	... 1,19,449	95,141
3. East Godavari	... 2,07,082	1,62,100
4. West Godavari	... 2,82,293	1,83,287
5. Krishna	... 3,32,779	2,52,905
6. Guntur	... 3,48,484	2,68,657
7. Nellore	... 2,34,003	1,79,911
8. Cuddapah	... 1,42,220	1,15,782
9. Kurnool	... 2,12,181	1,57,585
10. Anantapur	... 1,47,949	1,06,586
11. Chittoor	... 2,16,780	1,74,168
